

● Vrste pred trgovinami so v Romuniji vsakdanjost, kot pri nas v prvem desetletju po vojni. Na levi sliki se kupci »dajejo« v trgovini s čevlji. Tudi desni posnetek je iz Romunije, ki se je tiste zadnje dni minulega leta politično pretresala: žalost in veselje, oboje je razbrati iz obraza in dvignjene roke v znamenju — zmagali smo!

Skomine za Marshallovim planom

Vsevedni bančniki so izračunali, da je znašala ameriška pomoč sestrskimi in razdejani Zahodni Evropi v letih po prvi svetovni vojni — preračunana na današnje vrednost — 171 milijard dolarjev! To je bil tako imenovani Marshallov plan, ki so ga bile deželne zahodnoevropske države. Ni nobena skrivnost, da zato, ker so v svojem notranjopolitičnem ustroju znale — pa ne zlahka — nagiti na stran parlamentarne demokracije.

Najbrž iz takšne politične filozofije izhajajo v nekaterih vzhodnoevropskih deželah, predvsem na Poljskem s trditvijo, da bi morala dobiti Vzhodna Evropa enak denar, vendar štiri desetletja potem. Za vse vzhodnoevropske države so sedaj Američani namenili borih 7,3 milijarde dolarjev, od tega samo 1,3 milijarde kot nekakšno darilo. Poljaki sami zase trdijo, da bi potrebovali vsaj 10 milijard dolarjev, na nekakšen način pa so užaljeni tudi

Madžari, ki so zadnje čase pripravljali prodati vse, samo da bi se dokopali do trdne valute, ker pričakovanja o veliki radodarnosti Zahoda ne gredo v klasje.

Tako se pač dogaja povsod tam, kjer so bili desetletja prepričani, da je treba vrednost ustvarjenega dela sproti zapraviti, k temu pa najeti še dolarska posojila. Jugoslovanska različica je bila v primerjavi z vzhodnoevropskimi deželami že nekoliko prej razpoznavna, ampak zaradi tega nič manj negativno učinkujoča: tudi mi smo znali posoditi 100 dinarjev, da bi potem dobili nazaj en sam dinar. Vse v imenu ljudstva, ne glede na to, ali so bolj ali manj pametne.

Varčevanje brez kraljice

Britanska vlada si prizadeva, da bi bili državljani čim bolj varčni, vendar ne v taki meri, da bi se izenačili s škotskimi Škoti. S prvim aprilom so uvedli nekakšno glavarino, kar sicer ne pomeni, da bi varčevali z glavami, pač pa, da bi na te, ki jih imajo, plačevali davek, ne glede na to, ali so bolj ali manj pametne.

To pa seveda ne velja za člane britanske kraljevske hiše. Kar enajst med njimi jih bo v primerjavi z letom 1989 dobilo v povprečju za deset odstotkov višjo upravnico iz državnega proračuna, skupno 6,8 milijona funtov. Tri četrtine tega denarja bo šlo za plače dvornih uslužbencev in ta denar, v višini pet milijonov funtov bo dobila kraljica. Na drugem mestu je 89-letna kraljica mati, ki ji bo pripadalo 440 tisoč funtov. Potem so tu še drugi člani kraljevske družine, ampak brez prestolonaslednika Charlesa in princeze Diane. Tema prinaša funte cornwallsko vojvodstvo. Koliko, o tem lahko varčni državljani samo ugibajo.

Večina za konfederacijo

Nekaterim javnomnenjskim raziskavam v Sloveniji o želeni prihodnji ureditvi Jugoslavije se je priključila podobna raziskava Centra za raziskavo javnega mnenja in množičnih komunikacij Fakultete za sociologijo, politologijo in novinarstvo v Ljubljani. Prihodnost Slovenije se po tej raziskavi vidi v konfederativno organizirani državi. Tako meni 60,3 odstotka vprašanih, da samostojno Slovenijo se je odločilo 29,8, za federacijo sedanjega tipa pa 6,2 odstotka vprašanih. Takšnih, ki se niso mogli odločiti za nobeno različico, je bilo le 3,7 odstotka. Za samostojno Slovenijo so se odločili predvsem mladi oziroma ljudje z nižjim socialnim položajem.

Vedno večji uvoz

Uvoz blaga se povečuje, kar je za dopolnjevanje ponudbe in dobre preskrbe na domačem trgu seveda dobro, vendar pa domači pridelovalci in proizvajalci, zlasti še, ker poteka ta uvoz pod ugodnejšimi pogoji. Zvezni izvršni svet je do konca marca dovolil uvoziti (tudi zato, da bi umiril ali znižal cene na domačem trgu) 30 tisoč ton jedilnega olja, 10 tisoč ton svinine, 10 tisoč ton govedine, 5 tisoč ton svežega mleka, 2 tisoč ton mleka v prahu in 50 tisoč ton sladkorja. Poleg tega so uvozili 1000 ton suhomesnatih izdelkov in 1000 ton slanine.

Do konca leta naj bi poleg določenih novih količin že omenjene hrane — če bo treba — uvozili še 5000 ton perutnine, 2000 ton margarine in 100 milijonov kokošjih jajc.

Zaradi pocenitev nekaterih vrst blaga iz intervencijskega uvoza doma v Sloveniji, bodo izdelki iz uvoza na naših trgovskih policah bolj redki.

IZ BEOGRADA PIŠE

Zgodilo se je, da hoče biti tudi Beograjsko ekološko gibanje politična stranka. Pravi, da se bo borila za obstanek, menda kar vsega planeta.

Takšna neskrupnost je prisotna v marsikateri »politični« stranki, res pa je tudi, da mnoge nimajo nikakršnega nedvoumnega programa, čisto pa tudi ne kandidatov za volitve, da o množičnem članstvu sploh ne govorimo.

Namesto z vizijo prihodnosti v razmerah sedanjosti se pač ukvarjajo z kratkovidnimi spopadi okrog preteklosti, in to s stališča sedanjih, ne pa nekdanjih možnosti delovanja.

Po bitkah so očitno vsi pametni in vedo, kaj bi lahko drugače postorili v preteklosti, ki se nam zdaj zdi grozeča in grozljiva glede na demokracijo, kakršno si želimo, a je še ne vemo ustvariti.

Zagledanost v preteklost, ki jo v časnikih in drugod najraje obravnavajo po delčkih, anekdotično in pampletsko, nas tako odvr-

ZAČETNIŠTVO

ča od prihodnosti, da se sploh več ne zavedamo doseženih pridobitev, pomembnosti dogajanj, ki so v danih trenutkih vzbujali pozornost celo vsega sveta.

Politika nam postaja zategadelj čustvena, neracionalna in neučinkovita tudi zato, ker se današnji komunisti vedejo začetniško, kot vse novonastale politične stranke, ki imajo osnovnošolsko znanje o marksizmu in o vsem drugem, kar spada k uresničevanju oblasti enkrat že osvobojenih, pa še vedno ne dovolj suverenih narodov.

Najbrž je zelo narobe, če se politične stranke zadovoljujejo z borbo za oblast, a z opravičilom, da bodo programe že sestavili pozneje, ko se za oblast tako ali drugače izborijo.

Od tod kritike partije in njenega načina delovanja zanesljivo nimajo nikakršnega opravičila, saj tedanjim komunistom očitajo iste napake, ki jih zdaj sami delajo.

Med mnoge brezplodne sodi tudi javno obravnavano vprašanje: ali je Tito vedel za Goli otok ali ne, kot da je pritrdilni odgovor odločil za oceno Titovega delovanja v tedanjih mednarodnih razmerah in odnosih.

In takih iztrganih vprašanj je veliko, vse več, kar oporeka globokoumnost tistim, ki jih pred javnost postavljajo z zahtevo po nekakšni arbitraži javnosti.

Kar se je dogajalo v preteklosti, pač sodi k sodbi zgodovine, a te sodbe ni mogoče izrekat na pamei in na nekakšnih na hitro sklicanih sestankih, temveč na podlagi globokega proučevanja, napornega znanstvenega dela istih, ki so sposobni vsestransko razčleniti čas nekega dogajanja.

O Titu bodo gotovo napisane mnoge knjige, kot so pisane o mnogih pomembnih voditeljih svojega časa, a ob tem bo govora tudi o tipu voditelja, ki ni več spadal v okvir navadnega diktatorja, ker ni obglavljaj nasprotnikov, na primer Stalin, če upoštevamo čas takratnega pojmovanja socializma, saj se je prav Tito zavzemal za drugačen, povsem normalen odnos do grešnikov, kolikor je pač bilo to takrat mogoče.

O Josipu Brozu bodo pisali drugače, kot o človeku pač, o človeku brez »svetniškega« sija, ki je bil za voditelje tedanjega časa pač v modi. Človek pa je iz krvi in mesa, kakor radi pravimo: hitro pokvarljiva roba. Težko je ostati zvest svoji mladeniški revolucionarni zavzetosti, še težje je ves čas brezkompromisno zmagovati, a najmanj težko je narediti napako ali napakico, na katero čakajo v zasedi množice, zlasti v časih vsesplošnega nezadovoljstva.

Tema o Titu in Josipu Brozu obenem je tako obsežna, tako široka, da se bodo v njej znašli mnogi, tudi tisti, ki naj bi imeli čiste roke, češ, da niso vedeli, kaj delajo, ali pa niso vedeli, kaj dela on, čeprav so bili v njegovi največji bližini, najmanj v njegovi senci, saj so tudi krojili usodo Jugoslavije in zatorej tudi njenih državljanov.

Opravičil, da namreč za to ali ono nismo vedeli, zgodovina ne bo priznala, kakor tudi Nemcem ne moremo opravičiti njihovega »neznanka« o koncentracijskih taboriščih. Vsak človek je vselej odgovoren za svoje življenje in kajpak za čas, v katerem živi in deluje, pa naj se še tako otepa svoje odgovornosti na račun nekoga ali nečesa, kar je (bilo) zunaj njega samega, zato nam sedanjega vsesplošnega začetništva zgodovina pač ne more spregledati, še manj opravičiti.

Viktor Širec

Razprodaje na tekočem traku

Promet v trgovini na drobno in debelo v Sloveniji pada. Padal je že lani, še bolj je v prvih dneh mesecih letošnjega leta. Trgovina na debelo je v tem času realno prodala za 23,4 odstotka manj blaga kot lani, samo februarja je bila prodaja po fizičnem obsegu za 29,3 odstotka manjša od prodaje v lanskem februarju. Najmanj so prodali tekstilnih izdelkov, žit in mleviskih izdelkov in izdelkov, ki jih statistika označuje kot ostala živila. Rastejo pa zaloge, najbolj zaloge tekstila, surovih kož, tobaka in neživil.

Nič boljši niso rezultati v trgovini na drobno. Ta je realno prodala za 25,6 odstotka manj kot v prvih dveh mesecih lanskega leta. Samo februarja v primerjavi z mesecem prej se je realna prodaja zmanjšala za 6,3 odstotka. Se-

globus

BRUSELJ — Generalni sekretar ZN P. Cuellar bo v začetku maja obiskal Albanijo. Po njegovem bo znak, da se Albanija odpira za rodni skupnosti.

MOSKVA — Sovjetska zveza je po 73 letih imenovala svojega veleposlanika v Vatikanu. Veleposlanika ZSSR in Vatikana za sedaj ne bosta imela svojih sedežev: sovjetski v Vatikanu, vatikanski v Moskvi, temveč bodo potovala med Moskvo in Rimom. Čunajo, da je od okoli 290 milijonov prebivalcev Sovjetske zveze kakšnih 10 milijonov rimokatolikov.

BUDIMPEŠTA — Madžarski demokratski forum, stranka z najmanj poslanci v novoizvoljenem parlamentu, si sedaj lasti pravico do naprednejših ministrskih resorsov, ko naj bi imenovali predsednika države, ministra za zunanjo politiko, tranje zaveze, finance, gospodarstvo in za kulturo.

RIM — Italijanski zunanji minister De Michelis je izjavil, da bi Avstrija postala članica skupnosti še konec prihodnjega leta ali na začetku leta 1992.

LONDON — Britanski cariniki so zaplenili največji top, ki so ga kdaj delali v svetu. Cev je dolga 40 metrov in teža 140 ton. Premer cevi je 10 centimetrov, cel top pa je dolg več kot sto metrov. Z njim je mogoče izstreliti jedrsko kemično granato, težko od dveh do deset ton, več sto kilometrov daleč. Topor je bil namenjen Iraku.

BUDIMPEŠTA — Na Madžarski spet prihaja vse več romunskih državljanz. V letu 1991 je bilo v državi trideset dnevno, sedaj petkrat več. Sprva so prihajali Romuni iz romunski Madžari, sedaj pretežno iz madžarske narodnosti.

LONDON — Britansko vrhovno sodišče je zavrnilo zahtevo muslimanske fronte, naj bi vložila tožnico zoper avtorja Satanskog romana Salmana Rushdieja zaradi strunstva.

CELOVEC — Na manjšinskem kongresu avstrijske stranke Zeleni so kot zastopnico manjšin na letošnih izbrali Terezijo Stojščič. Društvo zastopnik Karel Smolje je na kongresu odstopil.

MOSKVA — V bližini Moskve pred dnevi spet zasledili neznanega predmete. Neka policijska enota je poročala, da se je velika krogla počasi premikala v višini nekaj deset metrov nad zemljo. So poročali tudi iz Nizozemske in Belgije.

globus

Težave naših trgovcev

Promet v trgovini na drobno in debelo v Sloveniji pada. Padal je že lani, še bolj je v prvih dneh mesecih letošnjega leta. Trgovina na debelo je v tem času realno prodala za 23,4 odstotka manj blaga kot lani, samo februarja je bila prodaja po fizičnem obsegu za 29,3 odstotka manjša od prodaje v lanskem februarju. Najmanj so prodali tekstilnih izdelkov, žit in mleviskih izdelkov in izdelkov, ki jih statistika označuje kot ostala živila. Rastejo pa zaloge, najbolj zaloge tekstila, surovih kož, tobaka in neživil.

Nič boljši niso rezultati v trgovini na drobno. Ta je realno prodala za 25,6 odstotka manj kot v prvih dveh mesecih lanskega leta. Samo februarja v primerjavi z mesecem prej se je realna prodaja zmanjšala za 6,3 odstotka. Se-

dem blagovnih skupin, od katerih najstih, ki jih vodi statistika, kaže februarja nižjo prodajo kot januarja. Tudi v trgovini na drobno so se zaloge v prvih dveh mesecih bolj povečale kot prej. Najbolj založena je trgovina na drobno z obutvijo, sadjem in zelenjavo in veleblagovnice.

Toda kakaj tudi naša trgovina? Njena sposobna ponujati takšne storitve, izbire in cen kot v sosednjih državah? Naša trgovina je tehnološko in tehnično zaostala za svetovino razvitega sveta za manj 15 do 20 let. Njena ekonomska poslovna politika je premalo podprta s tržnimi skavami in marketinško usposobnostjo. In kronično ji manjka lastnih obratnih sredstev, katerih pa ne more ustvariti poslovalci.

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

Pomembneje kot za enotni trg bi bilo poskrbeti — v vseh delih Jugoslavije — za večjo produktivnost, boljše kakovost izdelkov in večji izvoz. Cilj tako ali tako ne sme biti domači, pač pa tuji trg. (Gospodarski vestnik, Ljubljana)

Predstavniki JLA so sodelovali pri odločitvi, da se članom pošlje posebno pismo. Tako so se hote ali ne hote postavili na ZK Srbije ali Črne gore. (Glas Slavonije, Osijek)

Kako ustanoviti politično stranko. Trenutno so pri tem najdalje v SR Srbiji, kjer je dan v javno razpravo načrt zakona o političnih organizacijah ... (!). (Politika, Beograd)

Resnični radikalizem v odnosu do Jugoslavije je sedaj na pohodu v Srbiji in na Hrvaškem. Slovenska politika tukaj ne bo več čilni dejavnik. (Danas — Zagreb)

IZIDI VOLITEV ZA ZBORE ZD

V POMURJU IZVOLJENIH KAR 106 DELEGATOV

Minuli četrtek smo zopet volili. Tokrat v zbornice združenega dela — občinske in republiške. Volili smo lahko vsi zaposleni, torej tudi mlajši od 18 let, dopolnili pa so morali najmanj 15 let. Za volitve v republiški zbor združenega dela je bilo kar 59 volilnih enot, dve od njih pa sta bili določeni za izvolitev delegatov italijanske in madžarske narodnosti. Največ delegatov, 44, smo volili za področje gospodarstva, 18 za področje družbenih dejavnosti, družbenim organizacijam in skupnostim pa sta bili na voljo 2 delegatski mesti. Poleg tega je bilo za samostojno osebno delo v kmetijstvu, gozdarstvu, obrti in drugih dejavnostih zagotovljenih 13 delegatskih mest, eno delegatsko mesto pa je dodeljeno aktivnim vojaškim osebam in civilom, ki so v službi v oboroženih silah JLA.

Ker so v posameznih pomurskih občinskih zbora združenega dela številno zelo različno sestavljeni, je prav, da pogledamo nekaj podrobnosti.

GORNJA RADGONA

Na 39 voliščih so našli 6864 volilcev ali 77,8 odstotka volilnih upravičencev. Kandidate so predlagali v 13 volilnih enotah, v občinski zbor ZD pa so izvolili 20 delegatov. To so: Franc Jaušovec in Janez Rozman (Avtoradgona), Irena Petek-Ferenc in Ivan Lukič (Radenska), Breda Žnidarič (GSZ), Anton Žitek in Anton Mlakar (Etrac), Bojan Šarkan (Moda), Franc Mauko (lesarstvo), Alojz Verzel, Branko Krizan in Franc Škrobar (kmetijstvo). Največ kandidatov je bilo v 8 volilni enoti, kjer so volili kmetje. Ti so se odločili za Franca Fašaleka, Vlada Kuplena in Milana Korosca. Delegat trgovskih organizacij je Herbert Kumer, obrtnikov pa Miha Vodenik. Področje vzgoje in izobraževanja bo v zboru združenega dela zastopala Terezija Šegula, zdravstvo in socialno delo Marija Kuzma, upravne službe, JLA, milico, PTT in SDK pa Branko Kos.

B. Balazič Peček

LJUTOMER

Od 7469 volilnih upravičencev jih je volilo 5769 ali 83,5 odstotka. Glasovali so na 39 voliščih. Proizvodno gradbeno podjetje pa je imelo del volišča celo na Primorskem. V zboru združenega dela skupščine občine Ljutomer je bilo izvoljenih 22 delegatov: Jože Sreč (Križevske opekarne), Drago Rakuša (Vesna), Zinka Stojko (PGP), Jakob Sabotin (Mlekopromet), Alojz Vogrinec (Krka), Andrej Ferik (Elektrogradnja in montaža), Viljem Kučan (Radenska), Borut Kapun (Tehnoprojekt), Mirko Prelog (VIZ Veržej), Jana Ljubeč (OS Ljutomer), Breda Bavec (Dom Lukavci), Alojz Štih (Servis vozil), Jože Špindler (Ljutomerčan), Miha Magdič in Alojz Osterc (KZ Ljutomer — Križevci), Roman Caf (Upravni organi), Cini Stanjko (Kmečki zavarovalnici), Drago Škrlec (Imgrad), Marjan Prelog (Murales), Miloš Vrbanič (MTT), Leon Rošker (Mura), Vlasta Markovič (Obrtna zadruga Priekija).

L. Kosi

LEDAVA

Na 56 voliščih je od 8430 vpisanih glasovalo 6315 volilcev ali 75 odstotkov. V 12 volilnih enotah gospodarstva so izbrali 12 delegatov. To so: Agata Sardelič (Gorenje Varstroj), Jožef Balascho (Elektromaterial), Terezija Donko (Ina Nafta), Ivan Hozjan (Lek), Marjan Koren (Planika), Jože Mertik (Indip), Janez Senica (Gorenje IMO), Franc Režonja (Kmetijska zadruga), Avgust Horvat (Gradbenik), Jurij Cuk (Promet in delavnice), Vendel Ostrič (Mercator-Univerzal) in Marjeta Pahor (LB). V občinski ZD so izvoljeni tudi Marija Zver (Vzgoja in izobraževanje), Erika Verbančič (Zdravstvo in socialno varstvo), Rajko Stupar (Kultura in informiranje), Janez Francič (Državni organi, družbene organizacije in oborožene sile), Anton Vučko, Joszef Csuka, Ivan Ritlop in Ladislav Podgorelec pa zastopajo samostojno osebno delo v kmetijstvu in gozdarstvu. Med pripadniki madžarske narodnosti pa je dobil največ glasov za republiški zbor združenega dela Viljem Sekereš.

S. Ešer

MURSKA SOBOTA

V soboški občini je od 22587 vpisanih volilcev oddalo svoje glasovnice 18822 zaposlenih ali 83,3 odstotka. Ti so volili na 103 voliščih, razporejenih v 38 volilnih enotah. Značilno je, da je večina manjših organizacij opravila volitve že dopoldne. Sicer pa ni bilo nikjer posebnih težav in so tako izvolili nov 43-članski zbor združenega dela občinske skupščine. V njem so: Zdenka Benko, Jože Pucko, Stanko Sraka in Jože Zadravec (Mura), Jožef Puhar (Mesna industrija), Ivan Bürgermaister (Agromerkur), Ernest Gerencer (TMP), Andrej Plemenitaš (Kartonaža), Ernest Čahuk (Belinka), Stefan Šeruga (Blink), Stanko Hari (Panonija), Jože Sraka (ABC Pomurka), Albert Smodič (KG Rakičan), Franc Vratarič (KZ Panonka), Tibor Čarni (SGP Pomurje), Bojan Ščavničar (Cestno podjetje), Emil Osterc (PTT), Ciril Casar (Avtoobusni promet), Alojz Režonja (Potrošnik), Franc Pertoci (Lesnina), Ivan Karas (Diana), Irma Žibrik-Domjan (M. Toplice), Franc Fujs (Agrosvet), Stefan Puhar (Pomurska banka), Andrej Kuhar in Milka Fišer (SCTPU), Ludvik Nemec in Angela Novak (OVIZ), Irma Benko (ZČRD), Stefan Kous (Bolnica), Anton Camplin (Zdravstveni dom), Marija Kerčmar (VZV), Tonček Gider (Upravni organi), Milan Horvat (Temeljno sodišče), Ludvik Cigut (TZO MS), Pavel Horvat (TZO Beltinci), Alojz Gomboc (TZO Cankova), Adolf Casar (TZO G. Petrovci), Zoltan Cigut (TZO Marjanci), Viljem Kormendi (TZO Prosenjakovci), Stefan Šavel in Jože Casar (Obrtno združenje), Maria Molnar-Bogdan (madžarska narodnost).

M. Jerše

POGOVOR Z NOVOPEČENIMI POSLANCI V DPZ SLOVENSKE SKUPŠČINE

Kapital (Kuharič), zemlja (Halb), svoboda (Vidovič) in vera (Magdič) — bistvo pomurskega človeka

Po nekajdnevem čakanju smo v začetku tedna vendarle dobili rezultate volitev v republiški DPZ — Iz Pomurja štirje poslanci — O svoji izvolitvi, programih, strankarstvu in še čem

nejše naloge šele čakajo. Ogromno naporov bo potrebno vložiti, da bomo izpeljali zadeve, kot si jih v Pomurju želimo. Niti najmanj se ne čutim dovolj sposobnega na vseh področjih, da bi nas lahko maksimalno uspešno zastopal v slovenskem parlamentu, zato pozivam vse ljudi, ki so na različnih področjih boljši, da

ločena področja, kajti res gre za veliko širino področij, ki jih obravnava skupščina.

Janko HALB: »Biti član prvega svobodno demokratičnega izvoljenega slovenskega državnega parlamenta, je velika čast in obtem odgovornost. Bog plači vsem volilcem, ki so odločali, da

nili, da bo potrebno sodelovati. Zdenka Vidovič tako ocenjuje, da bo nujna povezanost s stranko, odločilno pa bo izhajanje iz regije in njeni problemi. »Sama sem bila doslej tudi član ZKS, zato ta opredeljenost do stranke še ni razčiščena, vsekakor pa bo nujna povezanost s stranko tako na občinski kot republiški ravni. Odločilno je tudi to, da izhajam iz te regije, ki jo, kar se tiče družbenoekonomskega položaja, relativno dobro poznam in se bom v glavnem borila za to, da dobimo drugo mesto v Sloveniji, kot ga imamo sedaj. Zavzemala se bom za politični razvoj, boljše infrastrukturo in dejansko za razbremenitev gospodarstva, za ekologijo in vse druge slabe točke te regije.«

Tudi dr. Jože Magdič meni podobno. Čeprav so krščanski demokrati v Pomurju dobili največ podpore volilcev, ne misli, da morajo sedaj veliki požirati male, ampak bodo morali poslanci iz Pomurja nastopati skupaj. »V okviru mojega poslanstva ne priznavam blokovanja. Ko nas gledam, sedi tukaj kapital, ki ga personificira gospod Kuharič, potem sedi tukaj zemlja, kmet, ki ga posestnika gospod Halb, potem svoboda — Zdenka Vidovič, in sedi tudi krščanska demokracija, vera. Tukaj imamo to bistvo našega pomurskega človeka. In mislim, da je naloga poslancev, da zastopajo vse te elemente, streže. Prepričan sem, da se bomo pri tem mi tudi izpolnjevali.«

»Mislim, da tiste osnovne razlike, med strankami tako odnos do federacije in prihodnje jugoslovanske organiziranosti, socializma in samoupravljanja, ne smejo motiti največjega dela naše odgovornosti, to pa so področja, kjer so naša stališča in predlogi precej identični. To je problem reševanja gospodarskih razmer, zaposlenosti v Pomurju, problematika kmetijstva, standarda delavca in še bi lahko naštevali. Mislim, da so tu naša stališča ista, zato bomo morali iskati skupne rešitve,« je menil Božo Kuharič. Janko Halb pa je dejal, da se težnje slovenskih in pomurskih kmetov pokrivajo s težnjo svobodnega, demokratičnega slovenskega državljanja. »Program Slovenske kmečke zveze temelji na tem, da zruši projekt državno partijske ureditve ki je temeljil na tem, da se slovenski kmet skoraj nasilno proletariizira, da bi se vklopil v projekt diktature proletariata.« Zato se bodo kmetje zavzemali za razvoj družinskih kmetij in za to, da se bo kmetstvu priznal enakopraven status z drugimi sloji.

Sicer pa so poslanci povedali še to in ono. Vsi bodo svoje funkcije opravljali nepoklicno, delo pa bodo skušali opraviti kot da jim je poklic, pri službi bodo menjenj volilcev, volilne baze, bodisi prek svojih strank, prek medijev ali na neposreden način.

Pripravili: Irma Benko
Silva Ešer

Za »okroglo mizo« v našem uredništvu od leve proti desni: Zdenka Vidovič, Janko Halb, dr. Jože Magdič in Božo Kuharič.

mi v teh zadevah pomagajo. Mogoče je bila moja prednost v predvolilnem boju tudi to, da me, glede na funkcijo, ki jo imam v gospodarstvu, ljudje nekoliko bolje poznajo. Prav zaradi tega je tudi ta moja obveznost dosti težja, saj ocenjujem, da so gospodarske razmere v Sloveniji in Jugoslaviji tako težke in napeete, da bodo prav na tem področju morali biti stonjeni prvi premiki.

Zdenka VIDOVIČ: »Moram povedati, da sem tudi danes sama iz Dela zvedela, da sem dobila to poslansko mesto v republiški skupščini. Seveda se moram zahvaliti našemu republiškem vodstvu, da je odstopilo to delegatsko mesto Pomurju. Kaj naj rečem? Maksimalno se bom trudila, da bom častno zastopala to regijo v republiškem zboru. Seveda se bom morala povezovati s svojo bazo, s strokovnjaki za do-

tudi slovenski kmet oziroma čisto posebnosti mali pomurski človek pride v slovensko državno oblast in direktno uveljavlja svoje interese. Čeprav nisem bil nosilec liste, sem prišel v parlament po republiški »rang« listi, kar je zaslug območnega odbora naše stranke in mojih osebnih zavzevanj, ko smo Slovensko kmečko zvezo gradili, takrat se v okviru Socialistične zveze v Murski Soboti. Vsi kandidati, tudi tisti, ki nismo bili izvoljeni, pa upam, da bomo v okviru Kmečke zveze še naprej delovali pri uveljavljanju programa kmečke zveze v okviru DEMOSA, upam, da ho mo s skupnimi močmi uveljaviti vse točke programa Slovenske kmečke zveze.«

Drugi vprašanje, ki smo ga zastavili pomurskim poslancom, je bil njihov odnos do stranke oziroma, kako se bo strankarska pripadnost kazala pri zastopanju nekaterih čisto posebnih pomurskih problemov. Vsi štirje so me-

Da ne bi pozabili, v naslednji bodo spet volitve. Tako bomo imeli drugi krog volitev za predsednika predsedstva Slovenije in tudi za nekatera delegatska mesta v zboru občin (V Pomurju se v Lendavi, Ljutomeru in tudi za eno mesto v sotoški občini).

Glavni del volitev pa bodo volitve v občinske skupščine. Tako bomo volili delegate v zbornice krajevne skupnosti in v družbenopolitične zbore.

V POMURJU: KRŠČANSKI DEMOKRATI PRED KMEČKO ZVEZO

URADNI REZULTATI VOLITEV V REPUBLIŠKI DPZ — TRETJA JE ZKS — STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE — VSI DRUGI POD 10 Odstotkov Glasov

Po štirih dnevih je opravila regijska volilna komisija za 10. volilno enoto v republiški družbenopolitični zbor, ki jo je vodil Dezider Novak, zelo težavno in odgovorno nalogo. Pregledati so morali vse zapisnike, ki so jih posredovali volilni odbori v Pomurju, hkrati pa so natučno prekontrolirali glasovnice. Ugotovili so, da je za republiški družbenopolitični zbor v vseh štirih pomurskih občinah glasovalo 79.482 volilcev, oddali pa so 79.201 glasovnico. Od tega jih je bilo kar 4587 neveljavnih, za 3681 pa so ugotovili, da so sporne.

Po uradnih podatkih so v Pomurju izbojevali zmago Slovenski krščanski demokrati, ki so si zagotovili tudi eno mandatno mesto v družbenopolitičnem zboru republiške skupščine. Zanje je namreč volilo 14.797 volilcev ali 20,66 odstotka. Dobro se je odrezala tudi Slovenska kmečka zveza, za katero je bilo 12.389 volilcev ali 17,30 odstotka. Z izidom je lahko zadovoljna tudi ZKS — stranka demokratične prenove, ki je zbrala 11.411 glasov ali 15,93 odstotka. V slovenskem merilu pa je zaporedje drugačno. Največ volilcev se je odločilo za ZKS — stranko demokratične prenove, sledijo pa ZSMS — liberalna stranka, Slovenski krščanski demokrati in Slovenska kmečka zveza.

Milan Jerše

ZAGATE ŽIVINOREJCEV

Brez zniževanja cen se tudi inflacija ne bo zniževala. Protiinflacijski program zvezne vlade pa je takšen, da bo do zniževanja cen moralo priti in po besedah predsednika Markoviča naj že v aprilu pri nas inflacije ne bi več beležili. Vse kaže, da se te napovedi že uresničujejo, saj smo vsak dan priča zniževanju cen najrazličnejših izdelkov. Posledice delovanja tržišča se torej že čutijo in prilagajati so se mu začeli tudi tisti najbolj vztrajni, ki o nižjih cenah doslej niso hoteli niti slišati. Če smo se navadili živeti z inflacijo, se bomo morali navaditi živeti tudi brez nje, saj so vsaj zaenkrat minili časi, ko smo slabo delo in nizko produktivnost skušali premostiti z višjimi cenami.

V prvi polovici aprila je val zniževanja cen zajel tudi živinorejo. Po dolgem času se je tako prvič zgodilo, da so cene živine začele padati, kar pa je povzročilo precej negotovnosti in hude krvi med živinorejci. Ti sicer pravijo, da niso proti zniževanju cen, vendar je treba proces začeti na pravem koncu. Tako pa se je zgodilo, da so se odkupne cene živine znižale, vse ostalo, kar rabijo živinorejci, pa je ostalo nespremenjeno. V mešalnicah ostajajo gluhi za njihove zahteve in največji del bremena morajo tako spet nositi živinorejci.

V Kmetijski zadrugi Panonka pravijo, da so cene bili prisiljeni znižati, saj je povpraševanje padlo, vse sile pa so usmerile v to, da bi bilo to znižanje čim manj boleče za živinorejce. Pri mladem pitnem govedu, kjer so cene padle s 34 na 30 dinarjev, to 12-odstotno znižanje sicer ni tako tragično, velik padec cen pa je opaziti pri teletih za nadaljnje pitanje. Tu so se cene zmanjšale kar za 25 odstotkov, to pa pred-

vsem zato, ker so cene telet osnovni kalkulatorni element za ceno mladega pitnega goveda. Za skoraj 22 odstotkov nižje so tudi cene pujskov, kar pa v zadrugi utemeljujejo z nenormalnim razmerjem, ki je bilo doslej med cenami pitanih prašičev in pujskov. V svetu so ta razmerja 1 proti 1,4 in 1,6, pri nas pa je bilo že 1 proti 1,8. Tudi z znižanjem odkupnih cen z 32 na 25 dinarjev (ob tem so cene pitanih prašičev padle z 18 na 15 dinarjev) še vedno ostaja pri razmerju 1 proti 1,66, kar je še vedno izredno ugodno.

Vsako znižanje cen v živinoreji ima za posledico nižjo proizvodnjo, vendar v zadrugi pravijo, da jo bodo skušali obdržati. Izkušnje namreč kažejo, da se je čez čas povpraševanje vedno povečalo in tudi cene bodo tako gotovo postale zanimivejše za živinorejce. Zaradi trenutnega položaja živinorejci torej ne smejo obupati, saj se bodo morale slej ko prej znižati tudi cene krmil, nekoliko več pa si kaže obetati tudi od prihajajoče turistične sezone.

L. Kovač

Obisk Marjana Šiftarja

Republiški minister za informacije Marjan Šiftar je s sodelavci pred koncem mandata še enkrat obiskal naš zavod. Dobro sodelovanje minulega obdobja smo končali z vsebinskim pogovorom o prihodnji organiziranosti informativne hiše v pomurski regiji.

Formalno ustanoviteljstvo Vestnika Népújsága in Radia Murska Sobotica — program v slovenskem in madžarskem jeziku naj bi prevzel občinske skupščine in skupščina narodnostnega sisa, sicer pa naj bi mediji delovali kot nestrankarski, avtonomni, vsebinsko pluralno strukturirani, na osnovi profesionalnih kriterijev in v skladu z novinarsko in etiko javne besede. Organizacijska forma še ni določena, vse bolj nujno pa je, da bi dosedanjí Zavod dobil novo, vsebinsko in komercialno privlačnejše ime, pa naj bo javno podjetje, družbeno podjetje, javna hiša ali kaj drugega.

Na pogovorih v Lendavi, udeležili se jih je tudi samostojni svetovalec Urada za narodnosti pri republiški vladi, Geza Bačić, so bili postavljeni v os-

predje rezultati narodnostnega informiranja. V zadnjem času je narodnostni časopis Népújság dobil podobno evropsko podobo, kar se že kaže na trgu. Samo iz Vojvodine je v enem tednu pridobil čez sto naročnikov, zanj pa je vse večje zanimanje tudi na Madžarskem. Pred nekaj tedni je bil narejen tudi prvi odločen korak pri izenačevanju položaja narodnostnih radijskih programov v Sloveniji, saj bo madžarski program v letošnjem letu prvič dobival sredstva iz RTV naročnine. Začenja se uresničevati projekt tehnične obnove oddajnikov in zvez v Pomurju, ki bo omogočil oddajanje madžarskega in slovenskega programa na ločenih frekvencah. To so sicer prvi koraki, vendar se je od besed le prešlo k dejanjem.

i. b.

Nezavidljiv položaj gospodarstva

Zadnja seja lendavske skupščine v dosednji delegatski sestavi je minila v znamenju skromne udeležbe in ocejnavanju gospodarskega položaja v občini.

Največji problemi lendavskega gospodarstva so kronično pomanjkanje obratnih sredstev za sedanjí obseg poslovanja, brez dela je skoraj 700 ljudi, pa tudi kadrovska sestava ni zadovoljiva. Lani je bilo registrirano novo podjetje Keral Lendava, Planikin tozdr Tovarna obutve Turnišče pa je postal obrat enovitega podjetja. Z izgubo so poslovali v Gorenju Varstrov, Gorenju IMO in Tovarni logistične opreme, kjer je skupaj zaposlenih 1567 delavcev. Kljub vsemu stečajnih postopkov še ne bodo primorani uvesti. Povprečni osebni dohodek na delavca je bil lani v občini za več kot 15 odstotkov nižji od republiškega povprečja, najvišje plače pa so prejemale v Iní Nafti. Fizični obseg proizvodnje je vseskozi padal, industrijska proizvodnja se je zmanjšala za 0,8 odstotka. Zaradi precejšenosti dinarja so imeli težave zlasti izvozniki, proglemi pa so se pojavili tudi ob srbski blokadi. To so se zlasti čutili v Elektromaterialu, Gorenju Varstrov, Indipu, Gorenju IMO in še ponekod.

Na gospodarstvo bo tudi v prihodnje najbolj vplivala industrija, večji pomen pa bosta dobila tudi kmetijstvo in turizem. Trgovino so v občini vsestransko spodbudili in konkurenca naj bi prispevala k višji ravni. V skrbi za ekologijo so se odpovedali obratu usnjarne, ki ga je ponudil Utok Kamnik, čeprav bi v treh fazah lahko zaposlila 400 ljudi. Rudnik bo še naprej ostal neizkoriščen, uredili pa so tudi enotno komunalno odlagališče.

Večjo skrb bodo namenili telefonskemu in prometnemu omrežju. Za ureditev bo potrebnouvesti nov referendumski program ali prodati vrednostne papirje. Lendava naj bi dobila obvoznico in sodobno vez z osrednjo Slovenijo, železniška proga

pa naj bi jo spet povezovala z Rediscem.

Gospodarstvo je treba razbremeniti in podjetja se ne smejo zgolj prilagajati, ampak sta večkrat potrebna tveganje in pogum, da se stvari spremenijo. Predsednik izvršnega sveta lendavske skupščine Jože Kuronja je opisal pot v prihodnost in ob tem poudaril, da si mora vsaka organizacija združenega dela najprej izdelati kratkoročni program ukrepov, potem pa program sanacije in stabilnosti. Treba je proučiti, kaj je mogoče dobiti iz tujine, čimprej izdati vrednostne papirje, pa tudi na sredstva zaposlenih delavcev ne gre pozabiti. Pri tem je pomembna pripadnost delavcev podjetju, ki mora biti izrazitejša. Izrabiti velja tudi pravno-financijske instrumente in ne nazadnje za napredek gospodarstva in izboljšanje kakovosti življenja tudi prodajati premoženje.

Predsednica občinskega sindikalnega sveta Marija Horvat je poudarila, da morajo sindikati podjetij pri varovanju interesov delavcev nastopiti kot njihovi upniki. Po mnenju sindikata so za nastale razmere predvsem krivi vodstveni delavci ter drugi organi in republiško vodstvo, ki niso pravočasno reagirali na vsa opozorila sindikata. V Lendavi podpirajo zahteve republiškega sindikata, da je najnižji osebni dohodek od 500 do 600 DEM, vendar je to treba zapisati tudi v kolektivni pogodbi. Republiška skupščina naj sprejme moratorij za prodajo družbene lastnine, ki naj velja vse dotlej, dokler ne bodo zagotovljeni vsi zakonski predpisi, ki bodo preprečevali odtujevanje in zmanjševanje družbene lastnine delavcev. Marija Horvat se je zavzela še za skrajšanje postopkov za ugotavljanje stopnje invalidnosti.

Lidija Kosi

Poslovinina skupščinska malica

»Spremljali smo vzpone in padce nove oblike demokratizacije upravljanja naše družbe in izvajanja ljudske oblasti. Čeprav z vsem doseženim in opravljenim v celoti ne moremo biti zadovoljni, pa je to obdobje vseeno dalo velik prispevek k ustvarjanju drugačnih odnosov v družbi in bistveno spremenjujemo pogledom naših delovnih ljudi in občanov na izvajanje skupščinske ter izvršne oblasti. Prav zadnja, četrta generacija delegatov končuje obdobje izredno množičnega nastopanja naših ljudi v različnih oblikah delegatskega delovanja. Zadovaljni smo, če lahko ugotovimo, da smo z našim delom in ravnanjem prispevali k bogatitvi samoupravnega življenja in škoda bi bila, če pozitivnih izkušenj in pridobitev tega obdobja ne bomo zvali uspešno vključiti v sestavino prihodnjega parlamentarnega delovanja...«

To je le nekaj poslovinnih besed predsednika Skupščine občine Gornja Radgona Petra Fridana. Nato se je še zahvalil vsem, ki so v delegatskem sistemu sodelovali tako ali drugače... in slovo od delegatskega sistema se je končalo s poslovinlo skupščinske malice, tokrat nekoliko obilnejšo kot po navadi.

Na dnevnem redu zadnjega skupščinskega zasedanja je bilo kar 22 točk, nato pa je bila še skupna seja zborov, na kateri so sprejeli poročila o delu skupščine in izvršnega sveta občine Gornja Radgona. Zapletlo se je že pri sprejemu zapisnika 22. seje družbenopolitičnega zbora, saj je Tatjana Petek zahtevala odgovor oziroma ugotovitveni sklep o nezdružljivosti funkcij namestnika predsednika komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj in predsednika družbenopolitičnega zbora. Po 164. členu ustave to ni sprejemljivo. Sekretarka Danica Dvanajščak je delegate opozorila na dogajanje v minulem času in jih pozvala, naj se odločijo, če bodo vztrajali pri zastavljenih zakonih ali pa upoštevali razvoj. Delegat-

skih vprašanj in pobud (razen ponovnega vprašanja o prodaji kruha v Stogovcih) ni bilo. Kdo in kdaj bi jim nanje odgovoril, so si verjetno mislili delegati?

Najpomembnejša točka dnevnega reda, o kateri je bilo tudi največ razprave, je bilo poročilo o poslovanju gospodarskih in negospodarskih organizacij in skupnosti v letu 1989. »Upam, da se to noro gospodarsko leto ne bo nikoli več ponovilo,« je med drugim dejal v uvodnem poročilu predsednik Komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj Jože Farič. Po štirih letih so pristali na rezultatih iz leta 1985, z likvidnostnimi problemi pa se ukvarjajo tudi nekoč najbolj trdni sistemi. V letu 1989 se je industrijska proizvodnja zmanjšala za 3,1, produktivnost pa za 4,4 odstotka (v primerjavi z letom 1988), padec pa bi bil še večji, če jim lani ne bi uspelo rešiti pred potopom Avtoradgona, ki je povečala proizvodnjo za 35 odstotkov. Tudi izvoz gornjeradgonskega gospodarstva se je lani v primerjavi z letom prej zmanjšal za več kot 24 odstotkov. Na to je vplivalo

predvsem zmanjšanje izvoza v Elradu, in sicer za 16 odstotkov, v Lini za 43 in Radenski za 85 odstotkov. V Murini Modi se je izvoz povečal za 12 in v Avtoradgoni za 81 odstotkov, tako da je razmerje izvoza in uvoza še vedno 2/1.

Razveseljivo pa je, da so se izboljšale dohodkovne razmere v kmetijstvu ter da se je proizvodnja v minulih štirih letih povečala za 15 odstotkov. Prav vse pa muči pomanjkanje lastnega denarja. Gornjeradgonsko gospodarstvo je sklenilo leto 1989 s 40 milijoni izgube in 23 milijoni akumulacije.

Ivo Vuk je v razpravi opozoril na težke pogoje gospodarjenja celotne jugoslovanske kabelske industrije, propadlo je že pet Iskrinih in ena Gorenjeva organizacija, najhujši problem pa je neplačevanje računov (v Sloveniji, ker drugod po Jugoslaviji njihovih izdelkov že dolgo ne kupujejo več). Jezi jih tudi, ker ne morejo dobiti razvojnega dinarja, vlada pa se vedno ščiti »sistemске zgubarije«. Razpravljalci so govorili predvsem o obremenjevanju oziroma razbremenjevanju gospodarstva ter opozorili, da bo v prihodnje to pomembna naloga vodilnih, če hočejo, da bodo »drevo zasadiš v dobro zemljo«.

Tudi na zadnjem skupščinskem zasedanju ni šlo brez dela usklajevalne komisije. Delegati družbenopolitičnega zbora namreč niso sprejeli predlaganega znižanja prispevnih stopenj (ki je zgolj simbolično), čeprav v razpravi mihe ni sodeloval. Tako bodo prispevki iz dobička in osebnega dohodka odsej manjši za 0,393, prispevki iz osebnega dohodka za 0,82, prispevki iz nematerialnih stroškov za 0,82, prenehajo pa se zbirati tudi prispevki za zaklonišča.

Poleg številnih odlokov so sprejeli tudi odlok o organiziranju javnega podjetja za komunalno dejavnost (v Radenskih bodo imeli svoje komunalno podjetje, katerega soustanovitelj bo Radenska), svoje delo pa je končal odbor za spremljanje izvajanja občinskega referendumskega programa, saj je predsednik na koncu poročila predlagal njegovo ukinitve.

Tako je četrta generacija delegatov v Skupščini občine Gornja Radgona končala z delom. V primerjavi z drugimi skupščinskimi zasedanji so bila gornjeradgonska po navadi zanimiva, za kar so poskrbeli razpravljalci in delegati z vprašanji in pobudami, pa tudi sicer dolgočasna poročila o gospodarjenju je poročevalec znal prikazati na zanimiv način.

Bodo tudi »parlamentarna« zasedanja takšna? Ali pa še bolj vroča? Bernarda B. Peček

Sprejet odlok o ustanovitvi javnega podjetja

Tokrat so delegati brez razprave ustanovili javno podjetje za komunalno-stanovanjsko dejavnost. Potrdili so tudi osnutek odloka o delu in pristojnostih nove skupščine.

Če je kdo pričakoval, da se bodo delegati vseh treh zborov občinske skupščine v Ljutomeru na svoji predzadnji seji vsaj nekoliko bolj delegatsko obnašali, se je motil. Ali pa ne. Prav nasprotno, po ustaljeni delegatski praksi so brez pripomb soglasno potrdili odlok o ustanovitvi komunalno-stanovanjskega podjetja. To pa pomeni, da se iz sedanjega podjetja Komgrad izloči vsa dejavnost, ki je posebnega družbenega pomena, in se združi s prejšnjim stanovanjskim klubom v skupno javno komunalno-stanovanjsko podjetje.

S takšnim načinom organiziranja skušajo v Ljutomeru doseči to, da se bo ta dejavnost ukvarjala predvsem z razvojem in izvajanjem osnovnih dejavnosti, profite pa bo tudi možno opravljati, vendar po načelu stroge razmejitve.

V nadaljevanju zasedanja so sprejeli tudi osnutek odloka o pristojnostih in načinu dela zborov skupščine občine Ljutomer. Ker bo nov občinski parlament moral začeti z delom takoj, so delegati začeli s postopkom za sprejem tega začasnega odloka, ki ga bo nova skupščina lahko tudi spremenila ali prikojila načinu dela. Ker gre komaj za osnutek, bo javna razprava pokazala, ali je ta dokument sprejemljiv ali ne.

D.1.

1. kongres SSS post festum

POMURSKI DELEGATI RAZOČARANI

Že zlatavaj pred 12. kongresom Zveze sindikatov Slovenije, ki se je 6. in 7. aprila preimenoval v 1. kongres Svobodnih sindikatov Slovenije, so se začela kresati mnenja o prihodnji organiziranosti in delu nove sindikalne organizacije. Pomurje je v teh razpravah dokaj enotno ocenilo možnosti uspešnega dela in preoblikovanja sindikata s poudarkom na panožni organiziranosti, ki izhaja iz temeljev, torej iz članstva. S temi spoznanji (in seveda nekaterimi drugimi) so se dovolj pogumno podali na ta že skoraj pozabljeni kongres.

Že prve razprave pa so pokazale veliko polarizacijo mnenj o temeljnih vsebinskih vprašanjih samega sindikata. Čeprav je imelo podobna stališča kot pomurški delegati še precej drugih, pa je končni izid kongresa v nasprotju s tem, kar so pričakovali. Vsi pomurški delegati, ki so razpravljali, so enotno zastopali stališča svoje baze. Naj navedem nekaj poudarkov iz njihovih razprav.

Marijan Neuvirt iz Gornje Radgone: »Ker so vse formalne možnosti za svobodno delovanje sindikata pri nas, ne vidim razloga, da tega končno ne izkoristimo in si na čelo sindikata postavimo ljudi, ki bodo imeli pravo hrbenico in pravilno izostren odnos do svojega članstva. V razmerah, ko le-to bije bitko za preživetje, ni prostora za ljudi, ki so jih v preteklosti večkrat pustili na cedilu. Poleg omenjenega želim poudariti, da je pogoj za uspešno delo sindikata tudi njegova enotnost. V pogajalskih odnosih moramo biti enotni, ko nastopamo pred parlamentom in proti njemu, do menedžerjev, do vlade z zahtevami, ki so jih uskladjili znotraj parcialnih panog sindikata. Današnje razmere, ko si v lase skačejo sindikati družbenih in materialnih dejavnosti, so idealna platforma za razbijeje sindikata in za še večje izživiljanje nad delavci.«

Marijan Neuvirt je nato podal nekaj konkretnih sklepov in predlogov, katerih večino pa kongres ni sprejel v sklepne dokumente.

V razpravi je sodeloval tudi **Marko Milčič** iz Ljutomera: »V pripravah na skupščine rosov (ROS — republiški odbor sindikata, t.i. panožni sindikat, op. avtor) je prišlo do popolne nekoordiniranosti z občinskimi in medobčinskimi sindikalnimi sveti.

Še zadnji dan pred kongresom namreč nismo vedeli za delegata rosa, ki je bil legalno izvoljen. Omeniti moram tudi kadrovske kuhinje okoli vodstev rosov. Nekaj njihovih predsednikov je takšnih, da ne bi smeli nadaljevati mandata, nekeje druge se

Zaenkrat še zadovoljni, po kongresu SSS pa več ne. Seveda gre za odmor med delom in ne za kulorski dogovor med Marijo Dobrijevič, Markom Milčičem in Vinkom Klemenčičem.

mandati kupujejo in se z njimi prekupejo. Ta kongres bi to moral razčistiti, sicer bomo izgubili zaupanje našega članstva. Že nekaj razpravljalcev pred menoj je povedalo, da bi v vodstvih potrebovali mlade ljudi, neobremenjene z napakami birokratov.«

Marija Dobrijevič iz občine Lendava, bila je tudi v delovnem predsedstvu kongresa, je povedala naslednje: »V občinski organizaciji sindikatov Lendava smo se v procesu sindikalne prenove odločno zavzemali za drugačno vlogo sindikata, za konkretno vsebino dela in podprli organiziranost sindikatov po dejavnostih. V procesu gospodarskih reform, razmerah tržnega načina poslovanja, uveljavljanju političnega pluralizma in strankarske

ga sistema je tudi sindikalni monizem preživela oblika organiziranja in s tem tudi neučinkovita tvorba. Podpiramo torej nadaljnji razvoj sindikalnega pluralizma, smo za svobodno, samostojno in prožno delovanje vseh oblik notranje organiziranosti,

ni je tudi veliko obratov in organizacij, katerih sedež podjetja je v drugi republiki. V skladu s sedanjimi določili splošnih aktov podjetja, ki urejajo izplačevanje osebnih dohodkov in drugih prejemkov, kljub prizadevanjem ne morejo uveljaviti pravic s sindikalne liste, ki velja v Sloveniji.«

Svoj lonček k razpravi je pristavil tudi **Vinko Klemenčič** iz Ljutomera: »Zavedati se moramo, da so sedanja podjetja, tovarne in drugo zgradili in opremili vsi zaposleni delavci, ki so se morali marsikje več let odpovedovati mnogim stvarim. Čedalje pogostje se pojavljajo ekonomski ali tehnološki presežki. Ti delavci niso ostali samo brez služb, ampak tudi brez svojega deleža, ki so ga vlagali s svojim minulim delom. Naše članstvo zahteva, da moramo zaščititi družbeno lastnino.«

Čeprav smo **Milana Utršo** že citirali v prejšnji številki Vestnika, pa vseeno ne moremo mimo njegove poglobljene in vsebinske razprave: »Močni smo, kadar samoupravljamo, to pa zame pomeni, da smo čedalje manj močni. Še najbolj razmišljam o enotnosti delavskega razreda v Jugoslaviji, ko del tega delavskega razreda zahteva plače ne glede na rezultat dela, ko del tega delavskega razreda na zborih delavcev podpira ekonomsko blokado, ki temelji na političnih razlogih, čeprav si režejo vejo, na kateri sedijo. Zato sindikat ne sme in ne more biti družbenopolitična organizacija.«

Že samo te razprave dovolj jasno povedo, kakšna stališča so zavzemali pomurški delegati, in po rezultatih kongresa je tudi jasno, da večine njihovih pobud in predlogov niso sprejeli ali pa so jih skušali s previdnimi formulami o ponovni obravnavi na konferenci, ki bo čez šest mesecev, potisniti v ozadje, češ saj bo do takrat vse drugače.

Skratka — za pomurske delegate in tako seveda vse zaposlene v Pomurju 1. kongres Zveze svobodnih sindikatov Slovenije nikakor ni tisto, kar so od njega pričakovali. Še več — je veliko razočaranje.

Dušan Loparnik

MURSKA SOBOTA

Komunalni sklepi

DENAR KS ŽE ZDAJ — VODOVOD PROTI BGOJINI IN CANKOVI — KUP SMETI PRI RIMSKI ČARDI ODPELJATI

Zadnja seja izvršnega sveta soboške občine na videz ni obetala kaj posebnega oziroma takšnega, da bi bilo zanimivo za pisanje. Ko pa so začeli obravnavati Program dela na področju komunalnega gospodarstva v občini v drugem trimesečju letos, je postalo dokaj živahno.

Najprej so ugotovili, da bo potrebno spremeniti odlok, ki govori tudi o javni razsvetljavi, saj ni prav, da se iz skupnih sredstev plačujejo tudi stroški razsvetljave v mestnih predelih, kjer ne gre za skupno rabo. Potem je tekla beseda o sredstvih, ki jih letno dvakrat dodeljujejo krajevnim skupnostim — po prvem polletju za vzdrževanje cest, ob koncu leta pa za druge namene. »Zakaj bi morali čakati na konec polletja, če pa se sredstva zbirajo sproti in je ravno zdaj največ del pri vzdrževanju cest?« je spraševal predsednik Janez Štoli in potem so na njegovo pobudo sprejeli sklep, da ta sredstva KS čimprej nakažejo.

V programu del komunalnega gospodarstva je tudi nadaljevanje graditve vodovoda (primarnega cevovoda) proti Cankovi in Bogojini. V Bogojini je podpisalo okrog 100 interesentov, da so pripravljeni sofinancirati ta dela, ki bodo sicer stala okrog 9 milijonov dinarjev. Gre za nadaljevanje cevovoda iz Moravskih Toplic v dolžini 2650 metrov. Tudi v vaseh proti Cankovi (Skakovci, Puževci, Beznovci, Strukovci)

POČITNIŠKA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

Jelka zaprta, Pakoštani mirujejo

Letovišče v Rovinju, ki ima 620 postelj, je lanske letošnje poslovanje sklenilo z izgubo 12.783 dinarjev, kar bodo pokrili z letošnjimi prihodki. Počitniški dom Jelka pa ima za lansko leto 7782 dinarjev izgube, kar pa je že kot veznost pokrila delovna ganzacija Mura. To so ugotovili na skupščini Počitniške skupnosti Murska Sobota, ki so obravnavali lanske letošnje poslovanje in določali letošnjih letovanj. Ker pa je Počitniški dom Jelka na horju od 1. aprila zaprt za na prodaj, so tokrat govorili o cenah za letovanje v letišnem naselju v Rovinju.

Dogovorili so se, da bo letovanja med sezono za letošnje skupnosti 77 dinarjev na noč, zunaj pa 56 in 42 dinarjev. Za nečlane skupnosti bo letovanje v sezoni 105, zunaj pa 77 in 56 dinarjev. Prijave bodo zbirali konca meseca aprila. Letovanja v Rovinju se jeta Počitniška skupnost Murska Sobota tudi za letošnje odločilo, da bodo zasebni sobi v Pakoštanah pri Biogradu. Če bodo polpenziona skupaj s turistično takso pa je 210 dinarjev.

Pri Počitniški skupnosti Murski Soboti so se odločili, da bodo letovišče v Rovinju odprli za prvomajске praznike, to je od 1. aprila do 2. maja, seveda bodo do 15. aprila zvrtili najmanj 150 prijav. Na skupščini bi tudi morali sprejeti spremembe in dopolnitve samoupravnih splošnih aktov skupnosti, vendar so skupščine o tem morali odločiti zaradi nespolečnosti, ki so kateri delegati predčasno pustili sejo. Tako tudi ni razprave o usodi novega letoviškega naselja v Pakoštanah.

Kot pa smo zvedeli, le-ta miruje toliko časa, dokler se položaj gospodarstva ne bo boljšal.

F. Mauček

Portreti iz diaspore dr. Vekoslav Grmič (II)

POMOČ PRI ODPIRANJU OČI IN SRC

Dr. Jože Potrč je že takoj po vojni govoril, da bi tudi komunisti morali priznati vseh deset božjih zapovedi, razen prvih treh, ker pač ne verujejo v boga, in da bi morali imeti v šoli poseben moralni ali etični pouk.

Zadnjih smo že izluščili nekaj drobcev iz nedavnega nastopa dr. Vekoslava Grmiča v Ljubljani. Tokrat jih dodajamo še nekaj iz izhodiščem v pokorščini.

»V času nacizma v Nemčiji so vsi po vrsti poudarjali, da je treba biti pokoren führeru, oz. kar führer ukaže, moraš storiti. Militarističnemu narodu, kakršen je nemški, je bilo to zelo blizu. Torej brezpogojna pokorščina. Zato so se tudi na procesu v Nürnbergu vsi izgovarjali, češ, izpolnjevali smo samo ukaze. Primite tistega, ki je ukazoval! Tistega pa seveda ni bilo več. Imeli so se za nedolžne. Da je bilo tako, povem zgled iz Heidelberga, kjer sem se pogovarjal z nekim protestantskim teologom, profesorjem. Mu rečem: Take zločine je zagrešil Hitler, pa ti koliko židov in drugih nedolžnih je dal poklati, v vojno vas je pogнал in tolikšne žrtve ste imeli. Se ni mogel najti nihče iz njegove neposredne bližine in ga enostavno ustreliti? Veste kaj mi je odgovoril? Kaj pa vi mislite! Legitimno izvoljenega führerja naj bi na cesti ustrelili kot psa! To vendar ni dovoljeno. Kaj pa na to: Dovoljeno pa je, ne, dopustiti, da legitimno izvoljeni führer — kolikor je bil seveda legitimno izvoljen — zagreši toliko in toliko zločinov in toliko in toliko milijonov požene v smrt. To pa je dovoljeno. Torej, tu je bistvo: brezpogojna pokorščina. Žalobno je takrat odpovedalo tudi vodstvo nemške cerkve. Le redki škofje

treba nazadnje kljub vsemu reči: odpustim. Nehajmo s tem! Govorim kot kristjan in duhovnik in mislim, da je potrebno tisto, kar imenujemo spreobrnjenje, tisto, kar se v svetem pisnu imenuje sprememba mišljenja in ravnanja. Pomembno je, da vsaj pri večini pride do novega spoznanja, novih pogledov, do pripravljenosti za sožitje, za sodelovanje. Ponašam pa: sprava je najtežja zadeva. Mislim na neke vrste zorenje, pri čemer moramo vsi pomagati. Sprava je pruvzaprav nekaj, kar ti bolj nalaga pamet z veliko kot z malo začelnico,« je preudarjal avtor številnih knjižnih del, kot so Med vero in nevero, Mali teološki slovar, Iskanje in tveganje, Resnica iz ljubezni, Življenje iz upanja, Humanizem — problem našega časa, V duhu dialoga, Christentum und Sozialismus in druga.

Neki nemški teolog današnjega časa ima zelo prav, ko pravi: »Vsak greh izvira iz strahu.«

Dr. Grmič je dodal razlago: »Če se nekoga bojiš, se ga boš pripravil čimprej znebiti. Če se bojiš za svoje prepričanje, si pripravljen iz njega narediti dogmo, absolutno resnico in je vse, kar drugi zagovarjajo, zmota. Če se bojiš, da bi moglo prepričanje drugega omajati tvoje, ki ti hkrati prinaša določene koristi, si pripravljen storiti vse, da to prepričanje enostavno izginje. Skratka človek, ki ni prepričan sam vase, je pripravljen tudi na zločine, na to, da bi lahko ostal to, kar je. In tu je odgovor, čemu so v času inkvizicije počeli take reči. Vedite, da fanatiki niso trdni verniki, kvečjemu so pripravljeni nekoga prisiliti, da prizna tisto, kar sami priznavajo, oz. onemogočiti nekoga, ki je nasprotnega prepričanja in

(Predvidoma) cesta bo, zapore pa ne bo

Magistralno cesto Maribor—Gornja Radgona—Murska Sobota—Lendava je potrebno začeti letos obnavljati brez pogojne če, kajti če Mednarodna banka za obnovo in razvoj ne bo odobrila posojila, mora republika najti druge vire. 15. aprila pa je zadnji rok, da dobijo iz Ljubljane ustrezen odgovor, sicer bodo organizirali zaporo ceste, in to že pri Trojanah, da bo bolj zaleglo. To je bil sklep s posveta, ki ga je sredi marca v Murski Soboti sklical predsedstvo OK

SZDL. Ali je vse to kaj zaleglo? Predvidoma da, kajti 9. aprila so iz Ljubljane res odposlali odgovor v Mursko Sobotu, v katerem je zapisano, da se »v septembru t. l. predvideva (podčrtal pisec prispevka) začetek del na že omenjenem odseku Zgornji Porčič—Benedikt ter na odsekih Benedikt—Lomanoše, Počehova—Malečnik in Gornja Radgona—Murska Sobota—Lendava.« V odgovoru so seveda navedene še druge stvari. Sicer pa je bila o tem v petek tiskovna konferenca,

ki jo je sklical predsednik Občinske konference socialistične zveze Murska Sobota, Geza Farkaš.

»Moram reči, da smo medtem izposlovali tudi to, da se je lahko naša delegacija sestala s predsednikom Izvršnega sveta Slove-nije Dušanom Sinigojem ter predstavniki Uprave za ceste in Republiškega komiteja za promet in zveze. Z dogovori smo bili zadovoljni, čeprav v odgovoru ni zapisano vse dovolj odločno, kot smo zahtevali mi. Vendar mi-

slim, da smo dosegli to, kar smo želeli — obnova se bo izvajala ne glede na uspešnost pogajanj z Mednarodnim skladom za obnovo in razvoj. Začetek rekonstrukcijskih del je predviden po 15. septembru in bodo potekala dve gradbeni sezoni. Stroški bodo znašali okrog 31,4 milijona ameriških dolarjev. Republiška uprava za ceste bo letos naročila tudi izdelavo nivelacije idejnega projekta obvoznice pri Murski Soboti, ki bo hkrati osnova za izdelavo lokacijskega načrta ter podlaga za prostorske sestavine srednjeročnega plana občine za obdobje 1991/95. Glede obvoznice smo dobili tudi posebno petico občnanov iz KS Partizan, ki so jo podpisali tudi nekateri drugi prebivalci mesta. Tako bo ustrezno tudi tej zahtevi; potrebno pa bo najti druga sredstva v ta namen. Mislim, da bodo v zvezi s tem nastale težave, saj bo potreben tudi precejšen poseg v kmetijsko zemljišče in naravo.«

In kako v Socialistični zvezi gledajo na pobudo za zgraditev avtoceste Lendava—Ljubljana?

»Pobude ne moremo podpreti, saj bi to lahko bolj škodilo, kot koristilo, kajti ne moremo pristati na tezo, češ, zahtevamo dosti, pa bomo dobili vsaj malo. Avtocesta bi bila v našem okolju prevelik tujek, ločila bi vasi, prokrinjino in naložba tudi ne bi vzdržala ekonomske presoje.«

Jože Graj

Glasbena šola Murska Sobota
razpisuje

dela in naloge

učitelja
za harmoniko

za določen čas — od 1. maja
do 30. junija 1990.

Rok prijave je 8 dni po objavi
razpisa.

SKUPNO DOŽIVLJANJE

Vsak človek čuti potrebo po posebnih doživetjih, vendar nam čas to redko dopušča. Zaposlenost, utrujenost, pa tudi odtujenost nam odvzemajo marsikatero lepe, neponovljive trenutke ob otroku. Ker se tega zavedamo, želimo popestriti kakovost življenja v vrtcu z doživljanjem otrok skupaj s starši in vzgojiteljicami.

Izhodišče novega načina dela v vrtcih je torej vključevanje staršev na način skupnega doživljanja ob posebnih praznikih, pa tudi sicer pri igri in druženju; v uvodu zapisano pa tisto, kar smo matere dobile kot vabilo pred dnevom žena. Nekateri so se odzvali in na prošnjo vzgojiteljic tudi zapisale svoje vtise, ker pa ne gre le za doživljanje ob tem prazniku, dodajmo še nekaj izhodišč sodelovanja ob praznikih. Tako praznika republike, ko se otroci učijo nanj vezanih pesmi iz naše narodnoosvobodilne tradicije ter seznanjajo s simboli, kot so grb, zastava; dneva Jugoslovanske ljudske armade, ki ga simbolizira vojak; novega leta, ki postaja ob družinskem prazniku, božiču, še vedno v ospredju otroških pričakovanj s pravičnim dedkom Mrzom. ter 1. in 25. maja. Praznik dela ponuja s prostim časom več zblíževanja, dan mladosti pa z bledenjem lika predsednika Tita izgublja svoj prvotni pomen, tako kot so tudi slike v igral-

Foto: N. Juhov.

krat izrečeno v smeri vstopanja v Evropo — je morda nekoliko odmaknjen, kot vse, kar spominja na štiridesetletno vodenje, namen pa dober.

Iskrena so doživetja, ko gre za skupna praznovanja otrok s starši in vzgojitelji, predvsem za stike z okoljem te pomladne dni, dejavnosti pa še literarni, aktiv organiziranja življenja otrok v vrtcih, njihova priprava na pisanje in branje ter izkusitveno življenje. Vzgojiteljice,

Brigita Bavčar

PRAZNIČNO SREČANJE

Ob dnevu žena smo bile mamice predšolske skupine VVE Pucanci povabljene v vrtce. Tovarišice in cicibani so nam pripravili prijetno presenečenje, ki je lep dokaz, kako lahko tudi starši sodelujejo pri izvajanju programa. Program namreč ni bil običajen, saj smo bile v delo vključene tudi mamice. Cicibani so nam najprej zapeli in recitali pesmi, ki so se jih naučili. Sledil je del, kjer smo mamice svojim cicibanom pomagale izdelovati različne izdelke. Za cicibane je bil zanimiv naslednji del, v katerem so imeli možnost svoje mamice premagati v različnih spretnostnih družabnih igrah.

Da bi se vse zares sladko končalo, smo na koncu vsi — otroci, vzgojiteljice in mamice — sedli za mizo ter ob pecivu, ki smo ga pripravile, in ob soku končali prijetno srečanje.

Tovarišicam smo se zahvalili za trud, ki so ga vložile v pripravo programa. Razšli smo se zadovoljni v upanju, da bo takih prijetnih srečanj še več.

Nada Nemec

nicah po njegovi smrti rojenim otrokom neznane in zato odveč. Blizja so jim neformalna popoldanska srečanja skupaj z roditelji in vzgojitelji, skupna igra na vrtcih dvoriščih in v igralnicah, pogovori ob čaju ali izdelovanju igrač in skupni krasitvi pred jelkovanjem ter pustovanjem v vrtcih.

Otroške oči kar zažarijo od ponosa, ko kažejo na skupne izdelke z besedami: »To pa sem naredil jaz s svojo mamico ali očkom, če

VTISI Z VRTCA

Z veseljem sem se s Sergejem udeležila skupne ure telovadbe, izdelave okrasov za novoletno okrasitev njihove igralnice, s solzami sem sprejela šopek zvoncev, narganih z veseljem in trudom za moj praznik.

Njegovo navdušenje, ko se vračava domov, mi vedno govori le eno: veseli se, da sem včasih tudi jaz samo običajen človek brez vsakodnevnih obveznosti, ki mora svoje spretnosti pokazati pred njegovimi prijatelji, tovarišico, nekdo, ki je njemu enak in mora z njim tekmovati v njegovem okolju.

Renata Šadi

ne kar obema. Zadovoljstvo je nepopisno, motivacija otrok velika, s tem pa tudi dosežen namen tako imenovanega posebnega aktivna vzgojiteljic, v okviru vseslovenskega projekta odpiranja vrat vrtcev in vrtcev po meri otrok. Cilj — spogledovanje s politiko v smeri gesel, kot je zapisano in tudi več-

harmonija zdrave narave

Pot do zdrave narave začnemo
z ekološkim letom 1990
Vani vstopamo z novim znakom
POMURKA
Vrsta naših izdelkov bo
brez kemičnih dodatkov
V njih bomo ujeli
del zdrave narave.

Izdelki

KARO so brez polifosfatov.
Odsotnost le-teh jamčimo z zelenim žigom.
Izbirate lahko med štirimi okusi
kmečke domačnosti: šunko, svinjsko
plečko, junetino in junečjim mozaikom.

ŽIG, KI JAMČI ODSOTNOST
KEMIČNEGA DODATKA

POMURKA Murska Sobota p. o., Bijedičeva 11, 69000 Murska Sobota • tel.: 069/22-440, telex: 35243, telefax: 069/22-007

O razmerah na Razkrižju, pri čemer se je dr. Grmič nesebno angažiral, smo med drugim slišali tole: »Doživel sem celo, da bi moral kmalu pobegniti, tako so me vsi strahovali. Vsestransko napadli, ko sem prišel na pogovor z župnikom in tistimi. Opazil sem, da se tukajšnji prebivalci večinoma ne ravna po istem, kar bi jim narekovala pravica, temveč po tistem, kar jim narekuje njihov odnos do zaprta Slaviceka. Imajo ga pač radi, četudi vidijo, da to ni povsem prav in so tu status quo. Tisti pa, ki vidijo, da se gudi Slovincem krivica, so dejansko v manjšini. Tako seveda uradna cerkev v Zagrebu in njene predstavniške enote potrebuje po kakršnikoli spremembi oz. vztrajajo pri istem, kar je bistvo. Vedno smo v tem, da se jim je pravzaprav zgodila krivica, ko je republika Slovenija dobila oblast nad tem območjem, ki je cerkevno ostalo podrejeno Zagrebu. Zato ne more pristiti, da bi zdaj tudi cerkevno ratificirali to, kar se je zgodilo že pred vojno. Ne gre za opravičevanje ali karkoli, ampak za pojasnilo, da tukaj ne pričakujem nikakršnih sprememb vse dalje, dokler bo tu župnik Slavicek, ki igra osrednjo vlogo. Kako bo po tem, ne morem napovedovati.«

no izražati pomisleke. Sicer pa so leta 1933 ali 1934 izdali pastirsko pismo in v njem pozdravili novo oblast zato, ker prav tako poudarja pokorščino kakor katoliška cerkev. To je bilo za mnoge katoličane pohujšljiva — pokorščina, samo pokorščina. Čelo kardinal in škof v Münstru von Gallen, ki je bil velik nasprotnik nacizma, je bil začetku vojne z Rusijo dejal: Zdaj pa je stvar drugačna. Zdaj moramo vsi sodelovati, saj gre za obrambo naše kulture pred boljševizmom. V Mariboru je nekdo dejal, da ne more biti nobene sprave, saj je bil boj Oso-bodilne fronte čist kot solza. To je malo čustveno rečeno, a je treba razumeti, če je bil nekdo pri tem udeležen in to tako doživlja.

Rdeča nit srečanja mariborskega škofa, »očeta« socialistične teologije na Slovenskem in črna najoznejša vodstva slovenskih socialistov dr. Vekoslava Grmiča z Ljutomerčani je bila narodna sprava oz. državljanska umiritev. Ugledni gost je h gornji podčrtani presoji prišel, da se je pač nekaj časa pri nas moralo tako govoriti, da pa morejo mladi — ker se jim ni treba čustveno odzivati oz. se lahko odzivajo po svojem prepričanju — veliko storiti. »Po eni odpreti oči tistim, ki mislijo, da niso nič krivi, po drugi strani pa odpreti srca tistim, naj bodo pripravljeni tudi odpuščati. Vprašanje je namreč, če bomo kdaj do konca ugotovili, koliko je kdo kriv in koliko ni kriv, in če le ne bo

Branko Žunec

Vpliv različnih organskih gnojil na rast enoletnih mladik in listno površino pri vinski trti

ZDAJ JE ČAS, KO SO VINOGRADNIKI PRIČELI OBNAVLJATI VINOGRADNICE IN ZASAJATI NOVE POVRŠINE.

Če želimo hitro rasti in s tem pridobiti leto rodnosti vinske trte, je ob skrbno pripravljenem zemljišču pomembno, kako bomo trto kar se da skrbno posadili. Kakor pri vseh višje razvitih rastlinah tudi pri vinski trti od trenutka, ko vzkali seme ali se razvije nova rastlina na vegetacijski način, vse do njene »smrti« potekajo funkcije, katerih rezultat je življenjska aktivnost rastline! Rastlina se hrani — črpa hranilne snovi iz tal. Tla so prostor oziroma rastišče za korenine z osnovno funkcijo, da zasidrajo trto, omogočijo razrast korenin in preskrbijo trto s hranili in vodo. Torej je zelo pomembno, kako se trta ukorenini. Zato namerjamo sajenju cepljenke veliko pozornost.

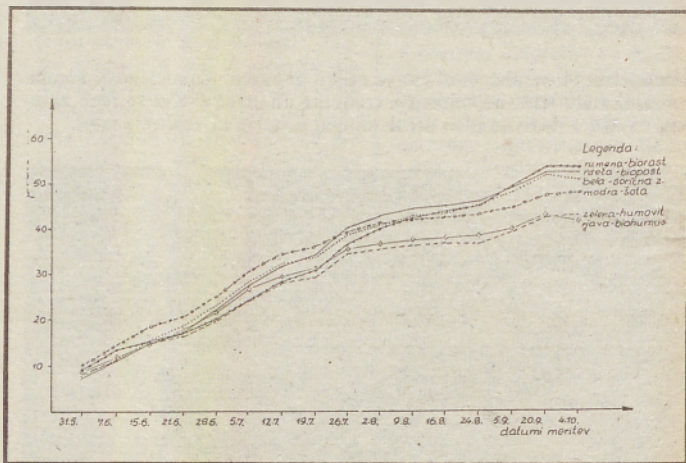
Sajenje s hlevskim gnojem je eden od možnih načinov, ni pa edini in predvsem iz gospodarskega vidika cenen način obnove. Zato se iščejo nove organske substance, ki bi bile učinkovitejšje, prikladnejše za delo in obenem ne bi kvarno vplivale na rast cepljenke, pač pa bi izboljšale fizikalne lastnosti tal, obenem pa omogočile cepljenkam ugodne razmere za rast.

Eden od pridelovalcev organskih substanc je tudi Kmetijska proizvodna skupnost za proizvodnjo naravnih organskih gnojil v Vidoncih. Skupnost med drugim prideluje tudi kompleksno mešanico BIORAST za sajenje vinske trte in sadnega drevja. Ker gnojilo še ni dovolj poznano niti niso določene dokončne količine doziranja, smo prek Kmetijskega zavoda v Mariboru sprožili poskus vključevanja različnih organskih gnojil v času sajenja oziroma obnove vinograda. V

poskus so bila vključena naslednja organska gnojila: biopost, humovit, šota, biorast, biohumus in kontrola (sončna zemlja).

Poskus je bil opravljen na sorti beli pinot na površinah Agro-kombinata v Mariboru po statističnih metodah, ki izključujejo vsakršno možnost medsebojnega

proučevalo 8 trsov krat 6 ponovitev, skupno 48 trsov. Ker je različic 6, so merjenja rasti opravili na 268 trsah. Trsi so bili posajeni v parcelah po 3 vrste, kar pomeni, da je bil poskus v 18 vrstah s 60 trtami v vsaki vrsti. Za celoten poskus je bilo zasajenih 18 x 60 = 1.080 trsov.

vplivanja dveh organskih gnojil na razrast koreninskega sistema.

Šest različnih organskih gnojil oziroma šest različnih proučevanja se je po statističnih zahtevah »latinskega kvadrata« šestkrat ponovilo, in sicer po naključnem vzorcu. Vsaka različica je bila oblikovana v parceli, sestavljeni iz treh vrst, v katero je bilo vključenih 3 x 10 trsov. Podatki o rasti cepljenke so se registrirali samo v srednji vrsti, v kateri se je prav tako izločil iz meritve 1. in 10. trs, zaradi možnosti delovanja višje ležečega gnojila z morebitnim izpiranjem na nižje ležeči trs. Torej se je v vsaki različici

Med vegetacijo so ugotavljali razvoj rasti enoletnih poganjkov z merjenjem. Merjenja so se pričela 31. maja in se končala 4. oktobra. Raziskava še ni končana, kajti potreben je še rez in tehtanje enoletnih poganjkov, na osnovi katerih bo možna celovitejša slika vpliva različnih organskih gnojil na rast enoletnih cepljenk vinske trte.

Na podlagi poskusa so ugotovili, da BIORAST in BIOPOST, prednjačita pred drugimi načini sajenja. Šota je v zlati v sredini, medtem ko humovit in biohumus zaostajata, in to kar v dobri polovici vegetacije.

Raziskava je ugotovila, da je optimalno doziranje pri sajenju z BIORASTOM od 1 do 1,5 l na trs.

Kako sadimo trto z BIORASTOM?

Pri sajenju polovico gnojila BIORAST strememo v sadilno jamo in z njim oblikujemo sadilni stožec, na katerega direktno postavimo koreninski sistem cepljenke, z ostalo polovico prekrivamo koreninski sistem cepljenke in z dobro zemljo napolnimo sadilno jamo.

Metod Grah

OIDIJ ALI PEPEL VINSKE TRTE

Je za peronosporo najbolj razširjena in dostikrat tudi zelo nevarna bolezen vinske trte. Predvsem se je v večji meri pričela pojavljati v zadnjih letih, ko so v času poletja zanjo ugodne vremenske razmere. To so predvsem daljša sušna obdobja z veliko zračno vlago.

Domovina bolezni je Severna Amerika. Leta 1845 je bila prinesena v Evropo. Tu jo je prvi še istega leta opazil vrtnar Tucker iz Londona. Leta 1850 se je bolezen razširila po Franciji, v naslednjih letih pa še po Nemčiji in Tirolskem. Kot smo že prej omenili, povzroča bolezen v zadnjih letih na določenih območjih prave epifitocije.

Gliva lahko praviloma okuži vse zelene dele vinske trte. Strokovno mnenje je, da bolezen le redkokdaj napade mladice takoj po odganjanju. Vendar pa je napad mladice v dolžini 10–15 cm skoraj praviloma v letih, ko je bila okužba z oidijem prejšnje leto, zelo huda. Če pride do takšne oblike napada, se majhni, komaj razviti, lističi skodrajo, se delno ali popolnoma prevlečejo s sivobelo plesnivo prevleko. V poletnih mesecih pa se kaže oidij v obliki sivobelega prevleke, ki je v bistvu micelij, nasajen na spodnji ali zgornji strani lista. Največkrat je prevleka na zgornji strani. List hira, se posuši in odpade.

Bolezen napade tudi kabrne in grozdice do velikosti grahovega zrna. Kabrni se prevlečejo s pepelom, se posušijo in odpadejo. Ko trta odceveti, se lahko takoj na drobnih jagodah pojavi pepel, če so za to ugodne razmere. Te jagode zaostajajo v rasti. Pod njimi se ustvarja neke vrste trdo opluteno tkivo, ki pod vplivom debeljenja jagod v velikosti grahovega zrna značilno poči. Najlažje spoznamo to po pečkih, ki pogledajo iz jagode.

Če je grozdje od oidija močno napadeno, lahko ima vino, pridelano iz tega grozdja, značilen okus po plesni.

Oidij spada v skupino gliv plesnivk. Kot druge glivice iz te skupine tudi ta razvije micelij le na površini rastlin, ne prodre pa v notranjost. Micelij dobiva hrano s posebnimi sesalkami iz celic povrhnjice. Pod micelijem povrhnjica usahne in odmre, pojavijo se nekrotična mesta in nepravilen razvoj organov vinske trte.

Najlepše vidimo ta mesta na olesenem enoletnem lesu kot rdečkaste nepravilno razporejene pege. V močno napadenih vinogradih se širi značilen vonj po plesni ali tudi po gobah.

BOLEZNI VINSKE TRTE

Oidij lahko kali pri dovolj visoki vlagi brez kapljice vode. Po tem se ravno razlikuje od peronospor, ki za kalitev nujno potrebuje vodo in od tu tudi izhaja tako močni napadi boleznih v letih, ko je suša, zračna vlaga pa je visoka (leta 1989). Čim višja je zračna vlaga, več oidijev kali. Temperaturni optimum je pri 27° C. Kali pa lahko od 4,5° C pa do 35° C. Nad to temperaturo propade. Propade pa večina zimskih trsov tudi pozimi, v kolikor se temperatura spusti pod minus 12° C.

Proti jeseni micelij preraste iz zelenih delov trte v zimsko očesa in v njih prezimi. Spomladi micelij iz očes preraste po mladikah na liste in tako se bolezen nadaljuje.

Oidij danes zatiramo predvsem preventivno. Največja orientacija nam je pojav bolezni v preteklem letu. V kolikor je bila bolezen, se velja za dobro proti njej še prav posebej pripraviti. V tem primeru moramo nujno uporabiti enega izmed sistemikov proti oidiju, ko so le-te dolgi 10–15 cm. V tem primeru bi uporabili bayleton ali topas

100 EC, tilt ali rubigan. S sistemiki bi nato v tem primeru škropili še 2- do 3-krat. Problem nastane tam, kjer je za velik pojav bolezni vzrok rezistenca na sistemike. To lahko ugotovimo s poskusom z več različnimi škropivi. Če rezistenca obstaja, bomo uporabili karathana WP. Za zadnja tri škropljenja pa bomo uporabili cosan. Pri uporabi cosana moramo biti previdni, ker nad 18° C ne deluje, nad 30° C pa povzroča ožige.

Če pa nam v prejšnjem letu bolezen ni delala preglavic, uporabimo za prvi dve škropljenji cosan, za tretje in četrto enega izmed sistemikov in za zadnji škropljenje spet cosan.

S škropljenjem pričnemo takrat kot proti peronospori. V zadnjih letih pa opazimo, da v minsko ti dve škropljenji v juniju in juliju ne sovpadata. Ekonomsko je gotovo najboljša rešitev obenem škropiti proti peronospori in oidiju. Vendar, če bo podnebne razmere poleti podobne tistim iz leta 1988 in 1989, bomo gotovo morali opraviti eno ali dve škropljenji samo proti oidiju, med peronospornimi termi ni. Oidij v zanj ugodnih letih zahteva več škropljenj kot peronospora.

Če se nam bolezen močno razpase, tako da smo s sistemiki močni, posežemo po kalijeve hipermanganu 125 g/100 l vode. Dodamo sredstva za boljše oprijemljivost (sandovit ali rodol) in operemo trto. Takoj nato potrebujemo poškropiti z enim izmed fungicidov proti oidiju, kar hipermangan samo spere mi. Če je s površine, nima pa zasluge funkcije.

Toliko o oidiju, ki je v področju skem vinorodnem rajonu tudi napravil precej škodo. Ker smo sivi grozdni plesni ali botrytis pred časom že pisali, bomo v naslednjem povedali nekaj besed o rdečo sadni prsici, bolj znani pod imenom rdeči pajek.

Andrej Kraner, dipl. inž. agr.

SETEV PO NAČRTIH

Spomladanska setev je tudi v Pomurju v polnem teku. Lepo vreme v marcu je pospešilo setev sladkorne pese, ki so jo letos začeli sejati nekoliko prej kot običajno in dobršen del načrtovanih površin je že zasejali. V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan so setev sladkorne pese končali, v prihodnjih dneh pa bodo tudi drugi pridelovalci. Velja zapisati, da je bilo letos za setev te poljščine precejšnje zamuje in pomurski pridelovalci so ji namenili od 10 do 20 odstotkov več površine kot v lanskem letu. Spomladansko setev je sicer nekoliko prekinil dež, vendar strokovnjaki pravijo, da je bil ta zelo dobrodošel. V Pomurju pa je že tudi vse nared za setev koruze, ki jo bodo začeli sejati, ko se bo zemlja primerno ogreela.

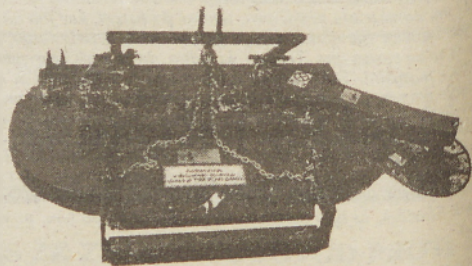
lk

Izdelujemo: ROTACIJSKE MULČERJE

širine 0,90 do 2,30 m

Namenjeni so za mulčenje trave v vinogradih, sadovnjakih ter drugih nasadih in parkih. Rotacijski mulčer se lahko uporablja tudi za mulčenje koruzne slame.

Informacije in prodaja: KOVAŠTVO ROŠKER FRANC, Rošpoh 76/b, 62351 Kamnica, tel. (062) 621 233

Najpogostejše napake pri sajenju vinske trte

Sajenje vinske trte je zelo pomembno in odgovorno opravilo, zato bi vinogradnike opozoril na najpogostejše napake, ki se pri tem ukrepu pojavljajo in vplivajo na slabšo rast oziroma slab prijem cepljenke.

TRSNJA CEPLJENKA

Naj bo znanega porekla, z dobro razvitim koreninskim sistemom (vsaj tri dobro razvite korenine dolžine 20 cm), z dobro zaraščenim cepljenim mestom in vsaj enim poganjkom dolžine 30 cm, z dobro razvitimi očesi. Napake, ki se pri tem pojavljajo:

— Ko kupujemo cepljenke neznanega porekla, ker so bolj ceneje in nam jih prekupevalci pripeljejo celo na dom.

— Zaradi slabega skladiščenja so marsikdaj korenine izsušene, dostikrat pa tudi cepljeno mesto, take cepljenke. Tudi daljše namakanje, take cepljenke v vodi ne oživi.

ČAS SAJENJA

Vinogradnikom se velikokrat mudi in si že malodane ob naku-

pu cepljenk določijo dan sajenja. Ne upoštevajo se vremenske razmere, predvsem pa ogrelost zemlje (na 40 cm globine vsaj 4–6° C), posebej še na težkih tleh. Koreninski sistem cepljenk nam v takih neugodnih razmerah zgine (se zaduši) in ne pomaga niti, če se talne razmere kmalu izboljšajo. Zato se držimo pravila, da sadimo rajši v pretoplo (suho) zemljo in zalivamo, kot pa v prevlažno in prehladno zemljo.

PRIPRAVA CEPLJENK PRED SAJENJEM

Cepljenke obrežemo tik pred sajenjem ali parafiniranjem. Rozgo prirežemo na eno dobro vidno oko, prav tako pa odrežemo osušen štrcelj starega cepiča. Glavne korenine prirežemo na dolžino pesti, lahko več, vse ostale korenine oziroma koreninice na podlagi pa odstranimo. Najpogostejše napake:

— rozge prirežujemo na več očes,

— izsušenih korenin ne odrežemo do »zdravega dela«, ki je na preseku svež,

— pri parafiniranju pazimo na temperaturo parafina, ki je odvisna od vrste parafina.

SAJENJE

V ravnini, na terasah in na težkih tleh sadimo praviloma plitveje. Na strmih zemljišču sadimo na zgor-

njem delu vinograda globlje, cepljeno mesto vsaj 2–5 cm nad zemljo, medtem ko je v spodnjem delu zaradi nasajanja zemlje cepljeno mesto bolj zunaj. Globino uravnavamo bolj ali manj posevno lego cepljenke. Oko naj gleda stran od kola. Mesto jam pri ročnem sajenju naj bi 40 x 40 x 40 cm. Na dno jame damo dobro zemljo ali zemljo pomelano z dobro preperelim kompostom ali biorastom, biopostom oziroma šoto, ki mora biti vlažna. Oblikujemo »pček«, na katerega potem razporedimo korenine na vse strani in na njih vsujemo dobro zemljo in močno potlačimo. Podzemno deblo (podlago) cepljenke obdamo s prstjo, da hlevski gnoj, če ga uporabimo, ne pride v direkten stik s podlago. Šele nato damo hlevski gnoj (mora biti zrel) ali drugo prst oziroma kompost. V primeru, če se lahko cepljenko zalijemo in potem dokončno zagrnemo. Če nismo cepljenk parafinirali, naredimo hlevski, ki bo vsaj 4–5 cm nad glavo cepljenke. Najpogostejše napake pri sajenju:

— pregloboko sajenje predvsem pri težkih zemljah,

— strojno vrtnanje na težkih glinastih ilovnatih tleh (napravimo tonel),

— dodajanje mineralnih gnojil ali nedozorelega komposta pod korenine,

— dodajanje hlevskega gnojla korenine ali tik nad,

— hlevski gnoj pride v stik z »obdelano« podlago,

— cepljeno mesto (neparafinirano) zagrinjamo z težko oziroma zračno zemljo.

To je bilo le nekaj napotil, kakor smo jih, da bi se vinogradniki bolj pripravili sajenju.

E. Novak, dipl. inž. agr.

IZREDNO UGODNI NAKUPI!

Kmetijsko trgovsko podjetje

Marko Slavič

Ključarinci št. 19

V ZALOGI IMAMO VES GRADBENI MATERIAL PO IZJEMNO UGODNIH CENAH:

● vreča cementa le 67,40 din ● opeka križevskih opekarn (veliki modul) le 7,50 din komad ● vreča apna 43 din

OB NAKUPU Z NAROČILNICO STE OPROŠČENI PLAČILA PROMETNEGA DAVKA!

KMETIJSKA MEHANIZACIJA:

● sejalnice za koruzo ● enosne priklovice (cena le 32.000 din) ● v zalogi imamo Sipove kmetijske stroje

UMETNA GNOJILA — SEMENSKA KORUZA — VSE VRSTE KRMIL

Možna dostava na dom!

Odpri vsak dan od jutra do večera! Pokličite nas po telefonu 87 731.

IZREDNO UGODNI NAKUPI!

FRANCEKOV
PREMIŠLAVANJE

Pa imam res dober nos. Prašiče sem prodal tik pred pocenitvijo in zdaj si lahko do konca

meseca vsak dan privoščim dober liter vina.

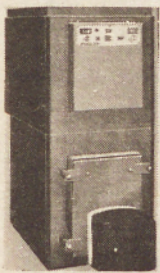

VEČ TOPLOTE V VAŠ DOM

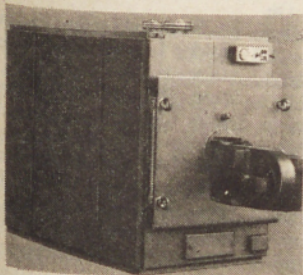
Univerzalni in specialni kotli za centralno ogrevanje z bojlerjem ali brez njega 16-100 kw

TVT (RL-S), TVT STANDARD (-S)
TVT SPECIAL (-S), TVT H 33,
TVT REKORD, TVT CENTRAL

- vrhunski izkoristki
- za trdna, tekoča in plinasta goriva
- vakuumsko emajliran bojler
- vroča gorilna komora
- avtomatska regulacija

Specialni kotli za olje ali plin ZV 145-3500 kw
Plinski kotli ROHLEDER SUPER 90
Kotli za trdna goriva S, SR, SL 175-520 kw
— vrhunski izkoristki
— avtomatska regulacija
— enostavna montaža

SOLARNI BOJLERJI MODEL SAT
IN SB EXPORT

- vakuumsko emajliran
- trisistemski in visoko produktivni
- popolna izolacija
- avtomatska regulacija
- prostornina 150, 200, 300 in 400 litrov

GORILNIKI WEISHAUP od 21 do
3500 kw

- najsoodnejša avtomatika
- elektromotorna zračna loputa

EVROPSKI DOBAVITELJ SODOBNEGA
OGREVANJA!

62000 Maribor, Leningradska 27
telefon: (062) 302-321
telex: 33 161 TMT MB YU
telefax: (062) 303-990
servis in prodaja rezervnih delov (062) 39-711
Predstavništvo:
11000 Beograd, Kataničeva 24/II
telefon: (011) 450-685

Trgocentar

TRGOCENTAR ČAKOVEC
vas vabi na obisk
BLAGOVNICE
V MURSKEM SREDIŠČU,
kjer smo znižali cene izdelkom bele tehnike

od 20 do 30 %!

- Ob gotovinskem plačilu še 10 % popusta!
- Prodajamo tudi na šestmesečno posojilo!

BLAGOVNICA V MURSKEM SREDIŠČU
SE PRIPOROČA ZA NAKUP!

- Obiščite tudi prodajalno s pohištvom TRGOCENTRA ČAKOVEC v MURSKEM SREDIŠČU.
- Pohištvo smo znižali cene

od 20 do 50 %

- Prodajamo na šestmesečno posojilo!
- Brezplačen prevoz in montaža pohištva na domu!

TRGOCENTAR, TRGOVINA S POHIŠTVOM
MURSKO SREDIŠČE SE PRIPOROČA ZA OBISK
IN NAKUP!

Trgocentar

PRAZNIK VINA 1990

Konec aprila že 14. Praznik vina v Podgorcih — Člani Društva vinogradnikov Jeruzalema napovedujejo odlično kakovost vinskega letnika 89.

Minuli teden so predstavniki Turističnega društva Podgorci in Društva vinogradnikov Jeruzalema predstavili vsebino letošnjega že 14. Praznika vina. Na javnem ocenjevanju bodo ocenili okrog 200 vzorcev vin zasebnih vinogradnikov. V množici čedalje pogostejših prireditev, ki bi bile vse rade »ljudske« in izvirne, ima redkokatera tako tradicijo in tako skrbno pripravo kot prav Praznik vina. To pa niti ni čudno, saj živijo Podgorčani in nasploh vinogradniki v ljutomerski, ormoški in ptujski občini z vinarjenjem vse leto. Cilj društvene dejavnosti je dvig kakovosti kletarjenja in vinske kulture, zato organizirajo pozimi razna predavanja, spomladi pa ocenjevanje »pridelka«. V Podgorcih bo dvanajstčlanska komisija prvič ocenjevala po novem pravilniku (posamezna skupina bo sestavljena iz strokovnjaka, vinogradnika in potrošnika).

Prireditve bo potekala v dvorani v Podgorcih (za katero so poudarili, da je neprimerna, vendar sami ne zmorejo zgraditi nove) od 20. do 29. aprila. Prva dva dni bodo zbirali vzorce, ki jih bodo nato študentje razvrščali po ostanku neprevretega sladkorja. 22. aprila bodo javno ocenjevali vzorce vina, pri tem pa bodo lahko sodelovali tudi gostje (nekaj srečnejšev celo zastoj, saj bodo vstopnice izžrebali). 27. aprila ob 10. uri bo slavnostna otvoritev Praznika vina ter zanimivih razstav vinogradniških strojev (pomemben delež bo prispeval Slavko Prpotnik, ki je nekakšen vinogradniški inovator), zaščitnih sredstev, gnojil in steklarskih izdelkov. Slednje je prispeval Steklarske šole iz Rogaske Slatine, ki je izdelala tudi darila za nagajence. Vsa ocenjena vina bodo lahko pokušali gostje Praznika vina. Za Večer pesmi, besede in plesa bo letošnji program pripravilo Turistično društvo Medžimurje. Naslednjega dne (28. aprila) bo tradicionalni Enološko-vinogradniški ples, zadnji dan pa bodo podelili priznanja sodelujočim vinogradnikom ter za najlepše urejeno okolje, najboljše vinotoče in gostilne.

Prireditve bo potekala v dvorani v Podgorcih (za katero so poudarili, da je neprimerna, vendar sami ne zmorejo zgraditi nove) od 20. do 29. aprila. Prva dva dni bodo zbirali vzorce, ki jih bodo nato študentje razvrščali po ostanku neprevretega sladkorja. 22. aprila bodo javno ocenjevali vzorce vina, pri tem pa bodo lahko sodelovali tudi gostje (nekaj srečnejšev celo zastoj, saj bodo vstopnice izžrebali). 27. aprila ob 10. uri bo slavnostna otvoritev Praznika vina ter zanimivih razstav vinogradniških strojev (pomemben delež bo prispeval Slavko Prpotnik, ki je nekakšen vinogradniški inovator), zaščitnih sredstev, gnojil in steklarskih izdelkov. Slednje je prispeval Steklarske šole iz Rogaske Slatine, ki je izdelala tudi darila za nagajence. Vsa ocenjena vina bodo lahko pokušali gostje Praznika vina. Za Večer pesmi, besede in plesa bo letošnji program pripravilo Turistično društvo Medžimurje. Naslednjega dne (28. aprila) bo tradicionalni Enološko-vinogradniški ples, zadnji dan pa bodo podelili priznanja sodelujočim vinogradnikom ter za najlepše urejeno okolje, najboljše vinotoče in gostilne.

Prvomajski shod v Murški Soboti

Podoben kot prejšnja leta bo v Murški Soboti tudi letos tradicionalni prvomajski shod, katerega organizator je občinski svet Zveze sindikatov. Na nedavnem pogovoru z izvajalci kulturnega programa so se dogovorili tudi o podrobnostih te prireditve, ki bo 30. aprila ob 19. na Trgu zmage. V kulturnem programu bodo nastopili televadci TVD Partizan in kloba športno-ritmične gimnastike, ritmična skupina in mažoretke sbošče Mure, kitarista Feri in Sašo ter harmonikar s prve osemletke. Godba na pikala pa bo ob 18.30 izvedla promenade koncert.

Po končanem kulturnem programu bodo na Trgu zmage postavili mlaj. Ob letošnjem delavskem prazniku bo zatem pri prvi osemletki velik ogajemet, taborni ki pa bodo pripravili kresovanje. Poskrbljeno bo tudi za zabavo glasbo in ples ter pogostitev udeležencev prvomajskega shoda v Murški Soboti.

M. Jerše

KATALOŠKA PRODAJA

PONUDBA MESECA:

TRIUM

• kuhinje
od
10.000,00
din

• otroške
sobe od
5.607,50 din

• spalnice od
12.000,00 din

• kavč
trosed
4.234,30
din

• fotelj
2.307,60 din

• francoska
postelja
5.322,90 din

NOVO: PRODAJAMO VES PROGRAM MEBLA PO NAJNIŽJIH CENAH!

• plačilo v dveh obrokih, brez obresti
RAZKRIŽJE 27 a pri Ljutomeru, delovni čas od 12. do 18. ure, fax in telefon: (069) 89 009

TOPLLOTNE CRPALKE GORENJE

ZA OGREVANJE SANITARNE VODE IN PROSTOROV.

ODVZEMA TOPLOTO IZ ZRAKA,
JO ODDAJA VODI IN VAM TAKO PODARJA
2/3 ELEKTRIČNE ENERGIJE.

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA.

INFORMACIJE: GORENJE SERVIS, PARTIZANSKA 12, TITOVO VELENJE
TEL.: (063) 856-796

Odmev na govornice o Francu Štihu

— kandidatu za DPZ Skupščine Republike Slovenije

Eden pomembnih pogojev za izpeljavo demokratičnih volitev je politična kultura in spoštovanje kodeksa predvolilnega obnašanja. Ker pač obojega v letošnjem predvolilnem obdobju nimamo ali ne spoštujemo dovolj, je, izgleda, možno prav vse. Povod za naše pisanje in odmev so govornice, ki so se razširile po občini Ljutomer in širše, da je Franc ŠTIH, kandidat za DPZ Skupščine Republike Slovenije iz naše občine v 10. volilni enoti Pomurje, vpleten v kaznivo dejanje prekupčevanja z nabožnimi kipi. Ob prevozu naj bi se na mejnem prehodu Gornja Radgona vžgal avtomobil in odkrilje bi povzročilo njegov pripor. Še mnogo neverjetnih domislic in konstrukcij je možno slišati. V dogajanja naj bi bil vpleten tudi Mitja Berce, predsednik občinske volilne komisije, kar odpira dodatna vprašanja. Govornice smo preverili na PM Ljutomer ter UNZ Murska Sobota.

Odgovorno izjavljamo, da so vse govornice navadna izmišljotina in laž in namerno širjenje neresničnih obšodb z namenom: škodovati ugledu kandidata.

Nasprotno, Franc ŠTIH kot kandidat ZKS-SDP Ljutomer za DPZ Skupščine Republike Slovenije je eden najuspešnejših pridelovalcev sladkorne pese, pšenice ter rejec živine. S pridnim delom, sposobnim organiziranjem si je pridobil ugled. Ko bi vsaj imeli mnogo več Štihu. Trenutno ima veliko dela na polju

pri zaščiti pšenice, oranju, setvi itd. Je rekorder pri pridelovanju pšenice in sladkorne pese. Ima vzorno urejeno kmečko dvorišče in mehanizirano kmetijo. Oba sinova pridno študirata in tudi nameravata kmetovati.

tudi predmet za obravnavo pred pravosodnimi organi.

Boris Prejac, sekretar

Pripis uredništva: Zaradi zapoznelosti pisma in časovne zahtevnosti nastajanja časnika, poslan odmev objavljamo šele v tej številki Vestnika.

VOLITVAM 1990

Dočakali smo volitve, prve prave volitve. Je to mogoče? Samo res volili tako kot drugje po svetu? Ne, mi menimo da nismo volili povsem svobodno. In zakaj ta dvom?

Tesno nam je, ko pomislimo na podobo generala Kadijevića, ki so jo pri dnevuiku Tv Ljubljana pokazali Slovencem na sam dan volilnega molka. Je potreben o tem komentar?

Tudi slike in posnetek govora Tita v Utripu Tv Ljubljana na isti dan v soboto, 7. 4. 1990. Zakaj? Čemu?

Revanšizem! Kaj je to za beseda? Kaj pomeni? Kdo se ga boji in zakaj?

Vsem, ki se kar naprej dvomi-jo o njegovi poštenosti, naj se pač osebno zanimajo pri ustreznih organih. Imamo boljši nasvet. Naj se mu raje pridružijo pri vsakodnevnem delu in hitro bodo ugotovili, da je delo na kmetiji vse prej kot zabava. Vse, ki si kar naprej izmišljajo in domišljajo, bi radi opozorili, da je širjenje laži in neresnic o drugih

Vsaj na dan volilnega molka bi morali o takih in podobnih rečeh molčati (kot recimo o govoru generala Kadijevića, da bo JLA z vsemi sredstvi branila Jugoslavijo).

Zato je naš dvom, da je bil načrtovan tak pritisk od sedanjih oblastniških struktur na slovenski narod, povsem upravičen. Ob tem se nam zdi škoda toliko poštenih in prizadevnih članov volilnih odborov in komisij, predvsem pa volilcev, ki so svoje naloge vzeli resno in ta v glavnem dobro opravili.

Prepričani smo, da si vsi državljani Slovenije želimo miru. Utrujeni smo od marširanja, tudi od volilnega boja, v katerem

»Prve prave in demokratične volitve DA ali NE

Oddaja o volitvah Radia Murska Sobota, v kateri so občani dajali svoja mnjenja o minulih volitvah, me je zaradi močno strankarskega zagovarjanja regulamosti vseh postopkov in spoštovanja volilnega molka ter demokratičnosti na volitvah spodbudila k temu prispevku.

Ne želim se ukvarjati s tem, kje in kdo je delil listke s svojimi obkroženimi kandidati v soboto, dan pred volitvami, kaj je bilo s telefonskimi klici ta večer, zakaj je v več delih občine večkrat zmanjkalo električnega toka v času nastopanja predsedniških kandidatov na televiziji in podobno. Vse to je težko dokazati in za to bo dovolj časa po volitvah. Želim pa bralce seznaniti s tistim, za kar so dokazi.

V nedeljo, na dan volitev, sem kot predstavnik Socialistične zveze obiskal več volišč, med temi tudi volišče na Melincih. Ob mojem obisku je bila v bližini vhoda na volišče stojnica z napisom »KAKO VOLITI«. Pri mizi pa ste lahko dobili informacijo, koga voliti za predsednika Predsedstva, letak DEMOS-a z obkroženimi kandidati (letak priložen), propagandni material Kmečke zveze Slovenije in letak Zelenih Slovenije. Po informacijah organov volitev je bila stojnica prej postavljena pred vhodom in so jo člani volilnega odbora sami prestavili nekoliko stran.

Povedali so tudi, da so že na predvečer opozarjali na kršitev

volilnega molka iste osebe, vendar vse zaman. Kršitev zakonov bodo obravnavali ustrezni pravni sodni organi. Hočem pa poudariti, da vse vendar ni bilo tako pošteno, kot se to hoče prikazati. Posebej ne zato, ker sem pil koval, da se od omenjenega prčetja DEMOS ogradi, če ni šlo za njegovo organizirano in zastopno aktivnost.

Skupaj z mano je bil na volišču ob mojem obisku ob 11. uri 30 minut tudi predstavnik DEMOS-a, ki ni reagiral oz. je poskušal celo opravičevati.

Sam zahtevam in pričakujem lahko le toliko pravic, demokratičnosti in svobode, kolikor sem jih pripravljen priznati drugim. Upam tudi, da smo občani toliko zreli, da ne nasedemo strankarskim predlogom in volimo tiste, ki so poštenji, ki so svojim delom dokazali, in ki so sposobni na kulturni in gospodarski zastopati naše interese v prihodnjih skupščinah na vseh ravneh.

Ludvik Flo
Mikloščeva 11
69000 Murska Sobota

ABC POMURKA

SKLADEN STRATEŠKI RAZVOJ
KMETIJSTVA, ŽVILSKE INDUSTRIJE,
TRGOVINE, GOSTINSTVA IN TURIZMA

TRDNA POSLOVNA IN KAPITALSKA
POVEZAVA

PROIZVODNJA ČIM BOLJ ZDRAVE HRANE

RAZVEJANA TRGOVSKA MREŽA

PRODAJNI, NABAVNI IN FINANČNI
MARKETING

IZVOZ, UVOZ IN
MEDNARODNA KOOPERACIJA

SO SKUPNA IZHODIŠČA IN CILJI
44 PODJETIJ — USTANOVITELJEV
SESTAVLJENEGA PODJETJA

ABC POMURKA o. sol. o
Murska Sobota

V sestavljeno podjetje ABC POMURKA je povezanih 44 podjetij kmetijske proizvodnje, živilske industrije, trgovine, gostinstva in turizma in podjetij skupnega pomena, s preko 10.000 zaposlenimi in 14.000 kmetov zadružnikov.

ABC POMURKA, 69000 Murska Sobota, Lendavska 11,
telefon: 069 21-580, telex: 35-219, telefax: 069 25-570.

ABC POMURKA, 61000 Ljubljana, Wolfova 12,
telefon: 061 214-344, telex: 31-476, telefax: 061 215-474.

SDZ le del Demosa

Dejstvo je, da Socialdemokratska zveza ni koalicija DEMOS, temveč samo njen del.

V Vestniku, ki je izšel 22. 3. 1990, je gospod Leon Alt v članku z naslovom V Lendavi se kuha, zapisal tudi tole: »DEMOS v Lendavi se je lotil volilcev z obvestilom, beri lažmi, v katerem piše« ter v nadaljevanju citiral del dopisa, ki ga je območni odbor Socialdemokratske zveze poslal 48 obrtnikom in ne vsem volilcem. Na tej zmoti je potem zgradil obsežno klevetanje koalicije DEMOS v Lendavi.

V mojem odgovoru gospodu Altu, ki je bil objavljen v Vestniku 29. 3. 1990, sem se namenoma izognil navedbi tega dejstva, ker sem menil, da bo sam spoznal svojo zmoto in se bo vsem članom koalicije DEMOS, ki niso hkrati tudi člani Socialdemokratske zveze, opravičil zaradi klevetanja.

Namesto opravičila je gospod Alt v Vestniku, ki je izšel 5. 4. 1990, objavil odgovor, v katerem spet vso utemeljitev svojega slabo zgrajenega napada name temelji na citatu iz dopisa (fotokopija odstavka!), s katerim, kot je razvidno iz povzetka pisma gospoda Franca Korena, ki je objavljeno na isti strani Vestnika pod naslovom ZKS — stranka »pod demokratično prisilo«, večina članov koalicije DEMOS sploh ni bila seznanjena. Sam sem zanj zvedel šele po objavi prvega članka gospoda Alta v Vestniku.

Cenjenega gospoda Alta zatorej javno naprošam, da s fotokopijo dokaže bralcem Vestnika, da je sporen dopis volilcem posredovala koalicija DEMOS. Če tega ne bo storil, trdim, da ne spoštuje osme božje zapovedi: če bo to storil, pa bo itak sam dokazal, da je ne, kajti koalicija DEMOS, kateri pripadam tudi sam, ni isto kot območni odbor Socialdemokratske zveze, katerega član nisem, in če nekdo napiše dopis obrtnikom ni enako, kot če se loti volilcev z obvestilom.

To so dejstva in z njihovo navedbo je dialog na to temo, z moje strani, končan.

Dr. Štefan Špilak

Na osnovi sklepa časopisno-radijskega sveta Vestnika in radia Murska Sobota slovenski program na seji 28. julija 1989 si Uredništvo pridržuje pravico, da v skladu z Zakonom o javnem obveščanju, sprejeto vsebinsko zasnovo Vestnika in v skladu z materialnimi možnostmi objavo posameznega pisma, mnjenja ali stališča odkloni, pisno skrajša, ali samo povzame družbeno pomembne odlomke. Kopij tekstov ne objavljamo.

Objava pisma, mnjenja ali stališča še ne pomeni, da se uredništvo z vsebino strinja.

ČE UČENCEM PREKIPI

Na osnovi člena 73 Zakona o javnem obveščanju zahtevam, da objavite o članku ČE UČENCEM PREKIPI, ki je bil objavljen v Vestniku 1. marca 1990, naslednji odgovor:

Nekateri že leta povzročajo težave na šoli in se skrivajo za mladoletnimi učenci. Pritožbo, ki jo vaš novinar Jože GRAJ omenja v svojem članku, so nekateri učenci podpisali iz preračunljivosti, drugi pod pritiskom...

Taki odnosi so še ostanek kardeljevske dobe, ki je dediščina samoupravljanja. Le-to pa je rodilo tudi spačka — srednje usmerjeno izobraževanje. Žal se vodstvo na naši šoli še ni otrslo realsocialistične miselnosti in take in podobne postopke mladoletnikov podpira. O nasprotnem se na žalost nisem mogla prepričati, kajti zanj je to »preobčutljiva zadeva«.

S tem odgovorom je zame končano vsakršno nadaljnje polemiziranje v zvezi s tem.

V Murski Soboti, 9. aprila 1990.

Ksenija Pojbič, profesorica

IZRAZNOST GIBOV

Občinsko srečanje plesnih skupin soboške občine je bilo minuli torek popoldne priložnost za temeljit vpogled v svet gibov — plesne izraznosti mladih. Srečanje je bilo v dvorani kina Park, na odru pa so poleg učenk in voditeljice plesne šole Intaki v Murski Soboti nastopile tudi plesne skupine s posameznih osnovnih šol.

Iz Bogojine je prišla plesna skupina, ki jo vodi Anica Gregorec; mentorica plesalcev z druge soboške osemletke — osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh je Melita Kočila. Marija Kerec je pripeljala nastopajočice iz šolskega kulturno-umetniškega društva Moščanci — osnovne šole v Mačkoveh, s Kuzme pa je prišla plesna skupina pod vodstvom Ingrid Pojbič.

Intakci je bilo največ. Tako se je na soboškem odru ponovno predstavila Ekstatični krik z Natašo Horvat, v koreografiji Aleksandre Kovač so nastopile učence plesne šole Intaki (ki jo je po ljubljanskem vzoru vpeljal Matjaž Farič, opazen pa je tudi njegov vpliv na njegove učence in sedanje voditeljice plesnih skupin, ki vadijo na osnovni šoli Dane Šumenjak-Miran) ter združene v plesni skupini Reduktion absurdum.

Izrazni ples, ki z baletno klasiko nima kaj dosti skupnega, je očito omajal mlade in postaja v tem okolju čedalje bolj odziven. Na neki način pa je tudi nadaljevanje že kar nekajletne tradicije Plesne kuhinje, ki je po posameznih ljubiteljskih začetkih zakuhala čedalje bolj profesionalni odnos do te vrste kulturne dejavnosti, ki se je razmahnila pod okriljem občinskih zvez kulturnih organizacij, ima svoj podmladek in zanje tudi uspehe.

B. Bavčar

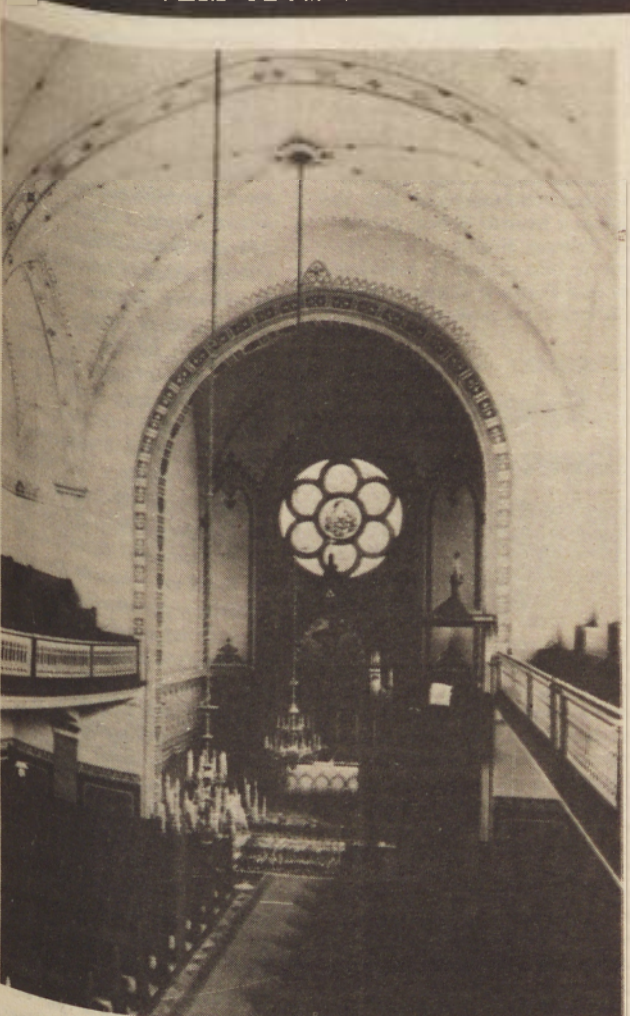
Knjižnična statistika

V gornjeradgonsko knjižnico je bilo ob koncu minulega leta vključenih 2.068 članov, kar za 2.241 pomeni povečanje števila vseh obiskovalcev knjižnice. Povečan obisk je povezan s videoteko, ki pomeni dodatno obremenitev pri delu, dejstvo pa je, da izposoja filmov cvetle.

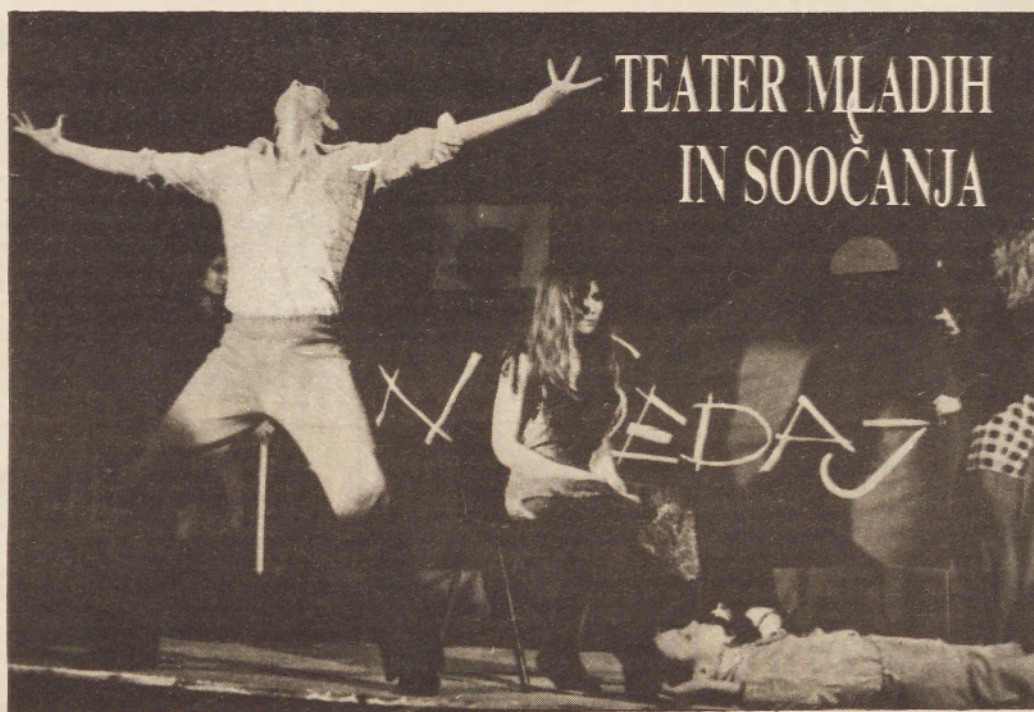
Na novo je bilo v občinsko matično knjižnico vpisanih 507 članov, izločeno pa 197. Gradivo si je izposojalo 9.500 obiskovalcev, njihove število na drugih prireditvah pa je bilo 1.092. Od vseh 22.838 enot izposojenega gradiva je bilo 18.838 knjig in 4.092 enot izposojenega gradiva. Skupaj je bilo izposojenih kar za 5.938 enot več kot leto prej. Večji pa je bil tudi dotok uroditelj za knjige in tako je bilo nakupljenih 1.067 knjižnih enot, kar pomeni 786 novih naslovov; odplaanih je bilo 79 knjižnih enot.

B. Bavčar

V KOLOŠEVEM OBJEKTIVU

NOTRANJŠČINA LUTERANSKE CERKVE — Pravi, da je ostala skorajda nespremenjena od takrat, ko jo je v objektu njel nosil fotografije Kološ. Evangeličanska župnija je iz leta 1890. cerkev pa so v Murski Soboti zgradili 1910. leta. Gre za neogotško arhitekturo z opaznim madžarskim vplivom, kar je razumljivo, saj je bil arhitekt Ernő Gerey iz Budimpešte, prav tako pa je bil madžarski umetnik tudi avtor slike na oltarju. Menda je stara toliko kot cerkev, na njej je slikarjev podpis, zanimiva pa je tudi rozeta (v obliki črta oblikovano okroglo okno s poslikanim steklom) ter prostor, v katerem je pravzaprav edini ladji. V cerkvi je prostora za sedemsto ljudi, ob nedeljah pa se pri maši običajno zbere okoli dvesto vernikov. Nepogrešljive so pri obredih orgle, ki dajejo poleg prostora dogajanja v svetih hramih poseben čar, čeprav so kot sakralni spomeniki znani tudi, kadar so prazni. B. Bavčar

TEATER MLADIH IN SOOČANJA

O tem, katera je za republiško srečanje gledališčnikov na območnem srečanju v Gornji Radgoni izbrana predstava, vam ne moremo poročati, čeprav smo vam tako obljubili v prejšnji številki Vestnika. 33. srečanje gledaliških skupin severozahodne Slovenije je namreč minilo se le brez nastopajočih Pomurci, ampak tudi takojšnjih odločitev Jaske Jamnika iz Ljubljane. Bil je hudo skrivnost, strokovna svetovalka za gledališko in lutkovno dejavnost Metka Zaher z Zveze kulturnih organizacij Slovenije pa si je upravičeno nakopala jezo sodelujočih v mestu Gogi, ko je po sklepih predstavi srečanja v gornjeradgonskem domu kulture dejala mladim interpretom Grumovega dela, da bolje razložijo njihov nastop, kot ga lahko sami. Manj zgovorna je bila pred mikrofonom, ko smo jo zaprosili za oceno celotnega srečanja, zato je povzetele opravičile selektor:

»Gre za območno srečanje profesionalnih gledaliških skupin, ki je bilo« je poudaril Jaske Jamnik, »zelo dobro organizirano tako z umetniške kot strokovne strani in je zelo lepo potekalo ter bilo raznovrstno. Kakovostno so bile predstave izenačene, medtem ko so bile žanrske, zvrstno in z umetniškega pristopa h gledališki umetnosti oziroma k posamezni predstavi zelo različne. Opazno je, da ni nekega generalnega urenda in ljubiteljski gledališki dejavnosti. Mogoče

Posnetek s predstave Dramskega studia Maribor Dogodek v mestu Gogi, ob katerem se je selektor srečanja spraševal, kaj ima skupnega s Slavkom Grumom.

Foto: N. Juhar

zaradi tega, ker je pretežen del zelo mladih ustvarjalcev — mladinske predstave, ki nekako še niso pokvarjene s tradicijo. To je zelo pohvalno, ker je treba prav v teh letih — v puberteti začetni z izobraževanjem v gledališki dejavnosti, da se lahko kasneje razvije v gledališko ustvarjalnost odraslih.« Dramski studio Maribor se s svojo režiserko Ksenijo Jus in sodelujočimi v Dogodku v mestu Gogi gotovo bo, saj že v svojih srednješolskih letih presedajo povprečje, predvsem pa ukalupljenost nedoraslih in jim tako usmerjanje v šolstvu očitno ni moglo do živega. Vsaj če sklepamo po videu na gornjeradgonskem odru in tistem, kar so povedali po zanimivi predstavi. Mlada režiserka jo je tako doživljala: »Goga, tako kot je, je en sam velik dogodek, ki se je zgodil med nami mladimi, ne pa tisti, ki so ga ne samo napisali, ampak tisočkrat prepisali (znani slovenski književni kritiki), in zato mi mladi zagovarjamo svojo Gogo in smo pripravljeni narediti še kakšno podobno predstavo. Mi namreč ne iščemo v tem delu tistega, kar so iskali že mnogi pred nami, tako profesionalci kot amaterji med režiserji in igralci, ampak doživljamo Gogo svoje generacije letnikov 1972/73. Za nas je to mesto ob

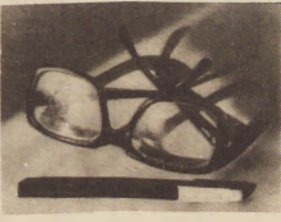
robu; robu, ki ločuje realnost od norosti, ločnica, ob kateri živimo vsi. Če smo z našo Gogo vsaj nazkazali, kar smo hoteli povedati, če smo vsaj malo uspeli, smo veseli.«

Veseli bi lahko bili, pa jim je mladostno nepokvarjenost in sproščenost, s katero so nastopili, skalil pogovor po predstavi, ki je potrdil nesproščenost tistih, ki so zahtevali natančnost pojasnil, zakaj je bilo to tako in ne drugače, oziroma čemu ne na ustaljen način. Tako kot je to opravil na zakuski po srečanju dolgoletni predsednik republiškega združenja gledaliških skupin, Janez Karlin. Preden je nazdravil, se je kar nekajkrat zahvalil organizatorjem ter selektorju in svetovalci v imenu sodelujočih. »Dejansko je bilo tako, kot mora biti — in še boljše!« je zatrdil. In dodal, da je bila prireditev tako po organizacijski kot izvedbeni plati na ravni in predstave pester. Žal mu je bilo le, da Gornja Radgona nima svoje gledališke skupine ob tako prizadevnih delavcih v kulturi, kot so Roman Sluga, Anica Kondrič, Avgust Posavec in drugi, ki so bili nepogrešljivi pri organizaciji minulega gledališkega in drugih srečanj.

Brigita Bavčar

PREJELI SMO:

ODGOVOR NA VPRAŠANJE: »ZAKAJ OBMOČNO GLEDALIŠKO SREČANJE BREZ POMURCEV?«

K pisanju me je spodbudil članek Brigitte Bavčar v zadnji številki Vestnika. V njem se sprašuje, zakaj je območno srečanje gledaliških skupin v Gornji Radgoni minilo brez pomurskih gledaliških skupin.

»Ali jih mag. Majda Potrata, selektorica območnega srečanja, ni opazila, ali pa v beru minule sezone ni bilo ustreznih predstav?«, se sprašuje.

Ne, ni je opazila. Mag. Majda Potrata se je po premieri ljutomerskega Gugalnika igralcem opravičila, ker predstave ni dobro videla; bojda je v Mariboru pozabila očala.

Tovarišica Potrata! Na eni strani ste opazili malenkost, da pa vrtili nimamo kljuke, na drugi strani pa ste pohvalili obe igralki, ki sta odlično odigrali vloge Anc in Sosede.

Tovarišica selektorica. Ano in Soseda je odigrala ena sama igralka, in to Barbara Leban, ki je vlogo »duplirala«. Žal, ali na srečo, vaših »nasvetov« nisem poslušal do konca, ker sem zelo hitro podvomil o vaši nepristranskosti in (ne)profesionalnosti. Zelo pa nas je igralce ljutomerske gimnazije razočarala tudi novica, da so se na območno srečanje uvrstile kar tri predstave iz Maribora, tri z Raven na Koroškem in ena s Ptuja.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije! Kako se že pravi? Vsakdo navija za svoje? Tako! Javno sprašujem, na kakšen način izbirate selektorje in zakaj je enkrat ne prekinete tovrstnega navijanja?

To bomo vprašali tudi tovariša Toneta Štefaneca tajnika ZKOS, ko nas bo obiskal na šoli. Imamo namreč občutek, da hoče nekdo Pomurje na lep ali na grd način izrinuti iz slovenskega kulturnega prostora!

BOŠTJAN CELEC

Kaj je (ne)kultura?

V sredo, 11. aprila, je gledališka skupina Ljutomerske srednje šole v dvorani KINA PARK v Murski Soboti uprizorila predstavo Gugalnik.

Igralci smo imeli »čast« spoznati dve skrajnosti. Prva je bila nizkoten udarec publike po igralcih ob prvi predstavi, saj je bil v dvorani tak kaos, da se igralci na odru nismo slišali. Za to čast in za neokusno opazke se moramo zahvaliti di(v)jakom kovinarske in tekstilne usmeritve.

Žal pa nam je tistih gledalcev, ki so resnično prišli z namenom, da si ogledajo predstavo, in ki niso sami krivi, da so »zašli« v kovinarski kaos. HVALA!

Druge skrajnost pa so bili gledalci druge predstave, dijaki naravoslovno-matematične usmeritve. Gledalcev, kot so bili ti, še nismo imeli. Odkrili so prav vsako »foro« in s svojim smehom v pravih trenutkih dajali igralcem nove moči, ki smo jih resnično potrebovali. Taki publiki lahko samo čestitamo!

Člani gledališke skupine Ljutomerske srednje šole: BENO HORVAT, MIKI BENČIK, SIMONA RAKUŠA, BOŠTJAN CELEC, VESNA DANILOVIČ, DANI SMODIŠ, BARBARA LEBAN, SAŠO MAKOTER, SAŠO ZIDAR, MARKO Savič in režiserka CILKA JAKELJ.

VINSKA KULTURA

V Gomilici (Gamitz) v sosednji Avstriji v bližini mednarodnega mejnega prehoda Šentilj bodo 28. aprila odprli mednarodno razstavo na temo vinske kulture. Odprta bo do 15. novembra, pomemben delež pa bo prispevala tudi Slovenija. Organizator predstavitve slovenskega vinogradništva in turistične ponudbe bo Turistična zveza Maribor, Slovenija kot celota pa se bo predstavila dvakrat, in sicer 1. maja in 26. oktobra; slovenski slikarji bodo tudi sodelovali na slikarski razstavi, ki bo avgusta.

Kakor je dejal predsednik Turistične zveze Maribor Janez Pograjc, bo na prvi predstavi

tvi poudarek dan izvirni vinogradniški kulturi s posameznih območij (pri tem bosta sodelovala pokrajnska muzeja v Mariboru in na Ptuj). Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije pa bo predstavila celotno vinarsko ponudbo naše republike.

Delež Slovenije bo vsakakor velik, saj lahko že vinogradniki iz Slovenskih goric poudarijo vrsto dobrih vin, ta razstava pa je lahko tudi začetek tesnejšega mednarodnega sodelovanja. Od aprila do novembra bodo v ponudbo prireditev v Gomilici vključene tudi kulturne in turistične prireditve v Mariboru in drugih krajih ob meji. bbp

kulturni koledar

ČETRTAK, 19. APRILA

LJUTOMER — Ob 18.00 bo v galeriji Ante Trstenjak otvoritev razstave slik akademskega slikarja Simeuna Grumfa iz Maribora. Otvoritev bo popostrena s kulturnim programom učence ljutomerske glasbene šole.

PETEK, 20. APRILA

GORNJA RADGONA — V avli osnovne šole Jože Kercžič se bo ob 16.00 začelo občinsko srečanje mladinskih pesniških zborov iz gornjeradgonske občine. Ker jih je veliko, je srečanje razdeljeno v dva dela. (Drugi del srečanja bo naslednjo sredo v Radencih.)

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin bo ob 20.00 otvoritev razstave fotografij z dosežanih maratonskih treh sre. Odprta bo do 25. aprila.

SOBOTA, 21. APRILA

MURSKA SOBOTA — Ob 14.00 se bo v dvorani kina Park začela občinska revija otroških in mladinskih pesniških zborov. Nastopili bodo: pevski zbor s prve gimnazije osemletke, ki ga vodi Anka Sahadžulnik, mladi pevci s tretje osnovne šole pod vodstvom Helge Horvat, tišinski otroški pevski zbor z Ladislavom Gjirkom, pevski zbor z osnovne šole 17. oktobra v Belčincih, ki ga vodi Milica Furkaj, zbor z osnovne šole Grad z zborovodkinjo Milivo Kralj-Buzeti in rogaški otroški pevski zbor pod vodstvom Štefana Račman.

BELTINCI — Ob 20.00 bo v prostorih osnovne šole 17. oktobra slovesnost ob 20-letnici kulturno-umetniškega društva Beltinci. Nastopili bodo folklorni skedci, tamburaši in banda Kocijer-Baranja ter mladi glasbeniki, ki bodo popestrili podelitev priznanj za dolgoletno delo v društvu.

TOREK, 24. APRILA

MURSKA SOBOTA — V večnamenski dvorani pri osnovni šoli Edvard Karelj bo ob 19.00 nastopil plesni orkester Ernesta Lukca. Nastop glasbenih kulturno-umetniških društev Stefan Kovač bo dopolnil z dnom Regina, Matejo Horvat in skupino Druje.

SREDA, 25. APRILA

RADENCI — V avli osnovne šole L. N. Vojka bo ob 17.00 začetek drugega dela srečanja mladinskih pesniških zborov gornjeradgonske občine.

NAPOVED RAZSTAVE OLORIS

Po petletnem arheološkem raziskovanju (od 1981 do 1985) hranskih muzejev naselbine na polju Oloris pri Dolnem Laku in po mednarodnem znanstvenem kolokviju Bronzasta doba v Sloveniji (leta 1986 v Lendavi) bodo rezultati raziskovanja predstavljeni na di širšemu občinstvu v obliki razstave.

Otvoritev razstave v Murski Soboti bo 26. aprila ob 19. uri v Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec Murska Sobotica. Razstavo bo na ogled do 30. maja 1990, potem pa bo kot stalna razstava v muzejskih prostorih v Lendavi. Namen tega obvestila je opozoriti, da je to največja arheološka razstava doslej v naši pokrajini in da sodi med republiške projekte. Avtorica razstave in kataloga je rija kustosinja, arheologinja Polrajnskega muzeja v Murski Soboti Irena Šarel. Pri razstavi sodelujejo: Ferenc Kiraly kot oblikovalec kataloga, plakata in valila, Alenka Pajlar kot arheiki postavitve, Bine Kovačič za fotografije v katalogu in tekste na razstavi, Neva Orel-Trampac za svetovalna dela, Jaske Varga in Boris Orelnik za rekonstrukcije, Vesna Veherič za risbe in oblikovanje, Milan Vincencij za pesnijo Oloris, Janke Letnič in glasbeno spremljavo in kustos muzeja Metka Fuja, Janez Balazic ter Branko Kerma.

Pri otvoritvi razstave bo sodelovala gledališka skupina koda Stefan Kovač z Mikijem Rošem in Brigito Perharic v režiji Duse Skof.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: BIBLIJA V SLIKARSTVU (Mladinska knjiga), Danielle Sael — RAZPOTJA V LJUBEZNI (založba Oltarja) in Arter Schmitzer — POL-ZI PRIHAJAJO — KAJ STORITI? (založba Oltarja).

SNL

Prva, a pomembna zmaga Mure

V sedemnajstem kolu prvenstva v slovenski nogometni ligi je Mura dosegla prvo spomladansko zmago, ki pa je zelo pomembna v borbi za obstanek v ligi. V Žalcu je premagala Partizan Hmezd z 2:0. Strelca golov pa sta bila Lesjak in Kutoš. V naslednjem kolu igra Mura doma s Stolum Virtusom.

Izola	17	12	4	1	29:7	28
Slovan (-1)	17	9	7	1	28:12	24
Domažale	17	9	3	5	24:16	21
Rudar (TV)	17	7	6	4	26:17	20
Rudar (Tr)	17	7	4	6	21:21	18
Medvode	17	6	5	6	17:20	17
Elan	17	3	10	4	12:16	16
Štadler	17	4	7	6	19:23	15
Vuzile	17	5	5	7	16:21	15
Stal	17	3	9	5	12:18	15
MURA	17	4	6	7	13:20	14
Elkraj	17	4	5	8	15:20	13
Hmezd	17	4	4	9	19:23	12
Pokanje	17	0	9	8	3:20	9

ONL — vzchod

Poraza Nafta in Beltinke

V petnajstem kolu prvenstva v slovenski območni nogometni ligi vzchod sta oba pomurska ligaša izgubila. Nafto je v Slovenskih Konjicah premagala Dravinja s 3:1, Beltinka v Celju Ingrad Klavdivar z 1:0. V naslednjem kolu igra Nafta doma s Središčem, Beltinka pa s ptujsko Dravo.

NAFTA	15	11	2	2	34:16	24
Klavdivar	15	8	6	1	25:13	21
Središče	15	7	4	4	20:20	18
Pekre	15	6	5	4	20:14	17
Zelenci	15	5	4	5	24:19	16
Dravinja	15	7	2	6	14:11	16
BELTINKA	15	5	4	6	18:18	14
Kavcar (-2)	15	3	9	3	15:12	13
Proletar	15	5	2	8	16:26	12
Drava	15	1	7	7	10:20	9
Partizan	15	4	1	10	17:34	9
Smartne	15	2	4	9	15:38	8

PNL

Rezultati — 15. kolo

Rančevci : Vuržaj 5:2
Titina : Izakovi 2:1
Paloma : Dobrovnik 1:1
Babovci : Črnašovi 2:1
Turnišče : Lipa 2:0

Turnišče	15	9	5	1	26:9	23
Babovci	15	10	2	3	28:14	22
Izakovi	15	8	2	5	25:16	18
Paloma	15	6	5	4	26:13	17
Lipa	15	5	5	5	25:24	15
Vuržaj	15	4	6	5	22:18	14
Rančevci	15	5	4	6	22:23	14
Dobrovnik	15	5	4	6	18:20	14
Črnašovi	15	6	2	7	15:25	14
Titina (-1)	15	4	5	6	17:22	12
Kuhlje	15	5	2	8	21:27	12
Čankova	15	1	2	12	18:52	4

I. MNL MS

Rezultati — 14. kolo

Ljutomer : Gornjani 3:0
Rakičan : Tronejnik 4:2
Rogašovci : Dobrežovje 4:0
Serdica : Čarda 2:0
Šalovci : Radgona 3:1
Bratanci : Pacenci 7:1

Rogašovci	14	11	2	1	40:13	24
Ljutomer	14	11	1	2	42:13	23
Bratanci	14	10	2	2	42:15	22
Rakičan	14	4	6	4	32:29	14
Radgona	14	4	6	4	23:23	14
Šalovci	14	6	1	7	22:25	13
Tronejnik	14	5	2	7	33:24	12
Čarda	14	5	2	7	17:25	12
Gornjani	14	4	3	7	21:32	11
Serdica	14	4	2	8	19:35	10
Dobrežovje	14	4	4	8	23:33	9
Pacenci	14	0	4	10	19:66	4

I. ONL Lendava

Rezultati — 12. kolo

Gornjani : Bistrica 0:2
Potočniki : Nafta B 4:1
Mladost : Mustje 3:2
Medelica : Odranci 2:2
Hotiza : Lakoš 2:0

Mladost	12	8	4	0	29:13	20
Odranci	12	7	2	3	27:12	16
Bistrica	12	8	4	0	26:19	16
Lakoš	12	6	3	3	16:13	15
Medelica	12	5	4	3	27:17	14
Nafta B	12	5	2	5	26:22	12
Hotiza	12	4	1	7	20:21	9
Potočniki	12	4	0	8	18:38	8
Mustje	12	1	3	8	13:27	5
Gornjani	12	2	1	9	10:26	5

II. ONL Lendava

Rezultati — 13. kolo

Žitkovi : Olimpija 5:2
Panonija : Zvezda 1:1
Kapa mrtva

Kapa	10	7	2	1	37:14	16
Panonija	10	4	4	2	25:11	12
Zvezda	11	4	3	4	16:22	11
Žitkovi	11	3	2	6	26:42	8
Olimpija	10	2	1	7	18:33	5

X. JUBILEJNI TEKAŠKI MARATON TREH SRC

V RADENCIH NAD DVA TISOČ TEKAČEV

V soboto, 21. aprila, bo v Radencih zopet velika športna manifestacija — 10. jubilejni tekaški maraton treh src, ki ga pod pokroviteljstvom Radenske organizirata turistično in športno društvo Radenci. Gre za najmožnejšo športnoredniško prireditev v Pomurju, ki si je pridobila velik sloves doma in v tujini. Prireditve ob letošnjem jubilejnim maratonom se bodo začele že v petek ob 20.00, ko bodo v avli hotela Radin v Radencih odprli razstavo fotografij z dosedanjih maratonov treh src. Zatem bo krajša kulturno zabavna prireditev, na kateri bodo najzvestejši ljubitelji radenskega maratona podelili priznanja. V soboto, 21. aprila, to je na dan tekaškega maratona, bodo ob 10.00 začeli zbirati prijave in izdajali štartne številke. Ob 10.30 pa bo razgovor organizatorjev tekaških prireditev Alpe-Jadran, na katerem naj bi se dogovorili o sodelovanju, o skupnem programu o organizaciji tekaških maratonov na Hrvaškem, Sloveniji, na Madžarskem, v Avstriji in v Italiji. Udeleženci dveh maratonov pa bi dobili posebne lovorike maratona Alpe-Jadran. Ob 11.00 se bo začel maraton cicibanov, ki je četrti po vrsti. Ob 11.30 bodo štartali mlajši pionirji. Ob 12.00 do 14.00 bo bogat kulturno zabavni program, v katerem bodo sodelovali: mažoretke tovarne Mure iz Murske Sobotice, folklorna skupina s Kociprovo bando iz Beltincev, Rašica iz Beltincev bo prikazala modno revijo, nastopili pa bodo tudi registi. Ob 14.00 bo

štart malega in velikega maratona, ob 14.15 pa štart trimskega teka, ob 14.30 štart trimskega pohoda na Kapelo. V pričakovanju prvih tekačev na cilj pa bo kulturno zabavni program. Ob 19.00 je predviden koncert skupine Šank rock.

Organizatorji pričakujejo, da se bo sobotnega tekaškega maratona treh src v Radencih udeležilo od dva do tri tisoč tekačev in tekačic. Približno toliko pa se obiskovalcev. To pa je seveda odvisno od vremena. Ker šteje mali maraton tudi za prvenstvo Slovenije, bodo prišli v Radence vsi najboljši aktivni tekmovalci in tudi vsi najboljši rekreativci. Organizatorji prireditve pa so še posebno veseli, ker so se za maraton v Radencih prijavili tekači iz sosednjih dežel — iz avstrijske Koroške in Štajerske ter iz Sombotel na Madžarskem. Letošnji program tekaškega maratona treh src v Radencih bo zelo pester in zanimiv za slehernega, tako da se splača priti v Radence, če ne kot tekač, pa kot gledalec.

Feri Maučec

MOTOKROS

Rogan drugi, Valpotic tretji

V Sotini na Gorickem je bilo republiško prvenstvo v motokrosu, v razredu do 80 ccm, ki ga je na 650 metrov dolgi progi pripra-

boljši Kern iz Lukovice s 17 točkami pred domačinom Roganom, ki je zbral enako število točk, tretji pa je bil Strehovec iz

Motokros v Sotini.

Foto: N. Juhnov

vilo AMD Stefan Kovač iz Murske Sobotice. Tekmovali so tudi pionirji. Sodelovalo je 45 tekmovalcev iz vse Slovenije.

V medrepubliški dirki pionirjev do 50 ccm je zmagal Gajser iz Orchove vasi z 20 točkami pred Hameserjem (Lenart), 14, in Fijavžem (Sl. Konjice), 8 točk. V kategoriji do 60 ccm je bil naj-

Lukovice, 10 točk. V razredu do 80 ccm pa je zmagal Jelen iz Lukovice s 13 točkami pred Goležem iz Tržiča, 11, in Pavkovičem iz Brežic, 10 točk. V konkurenci članov je zmagal Predan (Pohorje) s 57 točkami pred Cerarjem (Lukovica), 41, in Valpoticem (Radenci), 37 točk. Dirke si je ogledalo okrog tisoč gledalcev.

— KOLESARSTVO —

Hanc drugi, Törner četrti

V Novem mestu je bila velika cestna kolesarska dirka pionirjev za pokal Novoletsa. Na tehnično zahtevni progi je sodelovalo nad 50 kolesarjev iz vse Slovenije. Dirke so se udeležili tudi mladi kolesarji Tropovec, ki jih vodi trenerja Titan in Flisar, ter dosegli lep uspeh. Najuspešnejši je bil Hanc, pri mlajših mladincih je zasedel drugo mesto, Gider, ki je začel trenirati šele pred kratkim, je bil sedmi, Jug pa dvanajsti. Pri starejših pionirjih je bil najuspešnejši Törner, saj je za las zgrešil prvo mesto in v sprintu petih tekmovalcev zasedel četrto mesto. Vogrinčič je bil osmi, Celec pa šestnajsti. Rezultati kažejo, da so se tropovski kolesarji na letošnjo sezono dobro pripravili.

— ŠAH —

Tri zmage Sobočanom

V finalnem pokalnem srečanju Pomurja so šahisti Radenske Pomurja iz Murske Sobotice premagali Lendavčane v treh konkurencah. Člani Radenske Pomurja so premagali Lendavo s 3,5:0,5 točke. Zmage za Radensko Pomurje so dosegli: Kovač, Logar in Bogdan Hari, Danilo Hari pa je remiziral. Za Lendavo pa je osvojil pol točke Gerencner. Mladinci Radenske Pomurja so bili boljši od Lendavčanov in zmagali z 2,5:1,5 točke. Točki za Radensko Pomurje sta osvojila A. Kelemen in Benko, remiziral pa D. Kelemen. Zmagalo za Lendavo je dosegel Hrelja, remiziral pa Zrna. Članice Radenske Pomurja pa so premagale sivrinske Lendave s 3,5:0,5 točke. Za Radensko Pomurje so bile uspešne: Neratova, Kovačeva, K. Maričeva, ki so zmagale, M. Maričeva pa je remizirala. Pol točke za Lendavo pa je osvojila Srakova. Šahisti in šahistke Pomurja Radenske iz Murske Sobotice bodo tako predstavljali Pomurje na finalnem tekmovalstvu, ki bo 27. maja v Portorožu.

KEGLJANJE

Kardinarjeva prvak, Steržaj drugi

V Celju in Mariboru je bilo republiško kegljaško prvenstvo za člani in članice. Ne kegljišča Golovca v Celju, kjer so tekmovalke ženske, je bila odlična Marija Nagy-Kardinar iz Dobruvke. S 1765 podrtimi keglji je osvojila naslov republiške prvakine. V Mariboru, kjer so tekmovali člani, pa je bil izvesten Hani Steržaj iz Ljutomerja, saj je s 3718 podrtimi keglji zasedel drugo mesto. Štefan Smodiš, ki tako kot Steržaj tekmuje za mariborski Konstruktor, je podrl 3516 kegljev. Kardinarjeva in Steržaj sta potrdila, da sta v odlični formi, zato lahko od njiju pričakujemo dobre rezultate tudi na državnem in svetovnem prvenstvu.

— NAMIZNI TENIS —

ZAČETEK ZA PRVO LIGO

Sobočani pričenjajo boj za prvo ligo, ko se bodo v drugem delu tekmovalja najprej že v sredo pomerili v derbiju z ekipo Strojne iz Maribora ter v soboto in nedeljo na gostovanju z ekipo Bosne v Sarajevu ter Vitezmom. Ti dvoboji so ključnega pomena, saj bi morali, če se želijo uvrstiti v prvo ligo, v vseh treh tekmah zmagati. Položaj pred štartom ni najboljši, saj jih poleg materialnih težav tarejo še kadrovske, ker so nekateri igralci poškodovani, nekateri pa niso uspeli izpolniti celotnega programa in tako je veliko vprašanje, ali bodo uspeli v želji za uvrstitev v prvo ligo. Pred začetkom so odigrali dve srečanja, s prvotigašem Olimpijo, okrepljeni z nekdanjim svojim igralcem Kovačem, so igrali 6:6 (Kovač 3:0, Unger 2:1, Benko 1:2, Rihtarčič 0:3), in premagali Mundus iz Varaždina s 14:2 (Unger 4:0, Rihtarčič 4:0, Benko 3:1, Benkovič 3:1).

M. U.

— ŠPORTNI RIBOLOV —

Vodita Božič in Matjašec

V organizaciji RD Radgona in Ljutomer sta bili dve tekmi za pomursko prvenstvo v športnem ribolovu za člane, mladince, pionirje in članice. Po dveh tekmovaljih, ki sta bili v Hrasje-Moti in Gajševcih, pri članih ekipno vodi prva ekipa Radgona s 47 točkami pred drugo ekipo, 35, in Ljutomerom, 29 točk. Pri posameznikih članov pa vodi Božič pred Matjašcem (oba Radgona), po 47 točk, in Škergetom (Ljutomer), 44 točk. V mladinski konkurenci vodi prva ekipa Ljutomer s 50 točkami pred drugo ekipo, 44, Lendavo in Mursko soboto, po 35 točk. Med posamezniki sta Škerget in Lesjak zbrala po 50 točk, Tanja Lesjak (vsi Ljutomer) pa 47 točk. V tekmovalju pionirjev vodi Škerget s 50 točkami pred Magdičem (oba Ljutomer), 38, in Bukovcem (GR), 38 točk.

— SPIDVEJ —

HORVAT ŠESTI

V Ljubljani in Krškem sta bili prvi dve dirki za republiško prvenstvo v spidveju. Sodelujejo tudi tekmovalci AMD Lendava. Najuspešnejši med njimi je bil Artur Horvat, ki je po dveh dirkah z 20 točkami na šestem, s točko manj je na sedmem mestu Čaba Lazar, na osmem pa Matjašec s 15 točkami. Mlada lendavska tekmovalca, Žolt in Koren, sta v dveh dirkah zbrala po 5 točk. Naslednja, tretja dirka za republiško prvenstvo v spidveju bo v Lendavi.

— Kegljanje —

Žumanova prvakinja

Na kegljišču v Radencih je bil finale pomurskega prvenstva za ženske. Od 36 tekmovalk se je vanj uvrstilo 16 najboljših. Zmagala je Nada Žuman (Radenska) s 366 podrtimi keglji — in postala pomurska prvakinja — pred Sonjo Šavel, 358, Emo Lorber (obe Elrad), 354, Leo Fartelj (SDK), 351, in Vero Banfi (OZ GR), 350 podrtih kegljev.

M. Šalamon

— Judo —

Sobočani drugi

Na Ptujju je bilo pionirsko tekmovalje v judu. Sodelovalo je 150 tekmovalcev iz 15 klubov. Med njimi so bili tudi mladi judoisti iz Murske Sobotice in se lepo odrezali. Najuspešnejši je bil Pavlič, ki je zmagal v kat. do 55 kg. Uspešna pa sta bila tudi Erniša v kat. do 31 kg in Vehab v kat. do 42 kg, saj sta zasedla druga mesta. Tretji v svojih kategorijah pa so bili: Kuplen, Kerec, Zilavec, Hašaj in Čuk. Ekipno je bila Murska Sobotica druga.

T.K.

MENIČANINU PAS 1. DAN

V Lendavi so imeli judoisti izpite za višje pasove. Rjavi pas so osvojili: Kos, Cikajlo in Brozovič iz Murske Sobotice ter Lešnjak in Reček iz Lendave. Pas 1. dan je osvojil Meničanin iz Murske Sobotice.

TK

Sobočani tretji

V Ljubljani je bilo republiško prvenstvo v igri z veliko zvenčo žogo. Med 7 ekipami je sodelovala tudi ekipa Murske Sobotice in v postavi Korošak, Potočnik, Maučec in Benčič zasedla tretje mesto.

TK

— ŠAH —

Gerencner in Gaber

Šahovsko društvo Lendava je pripravilo hitropotezni turnir za april. Med 10 šahisti sta bila najuspešnejša Gerencner in Gaber, zbrala sta po 8 točk. Sledijo: Vida 6, Strbad 5,5 in Cofek 5 točk.

J.G.

— Odbojka —

Zmagi Ljutomer in Mladosti

V predzadnjem kolu prvenstva v prvi republiški moški odbojkaški ligi je Agropod Ljutomer v Sempetru gladko, s 3:0, premagal domačo ekipo. Tokrat so v ekipi Ljutomerja dobro zaigrali vsi igralci. V zadnjem kolu igrajo Ljutomerčani doma z Izolo.

V tekmovalju druge republiške ženske odbojkaške lige je Mladost v Murski Soboti premagala Palomo Branik s 3:1. Pomurje je bilo prosto. V zadnjem kolu igra Pomurje doma z Mežico, Mladost pa gostuje v Črni.

— ROKOMET —

Bakovčani zmagali v Ormožu

V sedemnajstem kolu prvenstva v prvi republiški moški rokometni ligi je ekipa Pomurke Bakovci v Ormožu premagala domačo moštvo in dobila pomembni točki v borbi za obstanek v ligi. Strelci za Bakovce: Petek 10, Anton Lovenjak 4, Štefan Lovenjak in Horvat po 3, Buzeti 2 ter Zalodec in Lebar po enega. V naslednjem kolu igrajo Bakovci doma z ekipo Inlesa Rika iz Ribnice.

V tekmovalju druge republiške moške rokometne lige je Krog v pomurskem derbiju premagal Mladince iz Murskih Črnc s 35:19. Najboljši strelci: Babič 10, A. Titan 6 in J. Varga 5 za Krog ter J. Makovec 7 in Kreft 5 za Mladince. Drava s Ptuja pa je premagala Toko s 34:10. Najboljša strelca pri Toki: Švec 4 in Kreslin 2. V naslednjem kolu igra Toko s Fužinarjem, Krog s Šostanjem, Radgona pa z Dravo, medtem ko je Mladost prost.

— ŠAH —

Zmagal Kovač

Na aprilskem hitropoteznem turnirju, ki ga je pripravilo Šahovsko društvo Radenska Pomurje iz Murske Sobotice, je sodelovalo 12 šahistov. Zmagal je Boris Kovač z 9,5 točke pred Cirilom Logarjem 9, Danilom Harijem 7, ter Bogdanom Harijem in Matijo Gaborjem, po 6,5 točke.

Feri Maučec

STOLPEC UREDNIKA

VISOK ŠPORTNI JUBILEJ V SOBOTI

Pred sedemdesetimi leti je bilo v Murski Soboti ustanovljeno sokolsko društvo, ki je imelo pomembno vlogo pri razvoju športne dejavnosti in razsvetljenja nasprotn. Društvo je razvilo zelo pestro dejavnost. Poleg osnovne dejavnosti — telovadbe, so v njem gojili tudi druge športne panoge, atletiko, plavanje, namizni tenis, zbirski šport in drugo. V okviru društva je delovala tudi dramska sekcija, čitalnica in knjižnica. V društvo so vključevali predvsem mlade in napredni Sobočani, vodili pa so jih učitelji, profesorji in drugi domačini. Delo Sokola je po osvoboditvi našljeno društvo za telesno vzgojo Partizan, ki je skrbelo za množično dejavnost. Tako kot pri Sokolu, so bili tudi pri društvu Partizan osnovna dejavnost telovadba in množični nastopi. V okviru društva pa so delovale tudi razne sekcije v številnih športnih panogah, kot so nogomet, rokomet, košarka, odbojka, borilni športi in drugo. Te športne panoge se začele naglo razvijati in vključevati v tekmovalni sistem ter se začele osamosvajati. Tako je v Murski Soboti nastalo več klubov, nekateri obstajajo še danes. Društvo Partizan je vse do danes ohranilo telovadbo, ki pa vključuje le mlajše kategorije. Pri tem velja posebej opozoriti na veliko obsežno skupino pionirk v ritmični gimnastiki, ki je že doslej dosegla nekaj vidnih rezultatov v republiškem merilu. V okviru društva Partizan Murski Soboti delujejo tudi starejše skupine rekreativcev in nekatere športne sekcije, kot so judo in karate.

Letošnji jubilej — 70-letnico telovadnega društva Sokol — Partizan bodo v Soboti proslavili v četrtek, 19. aprila 1990. V praznovanju tega jubileja pa bodo vključili tudi 60-letnico društva Partizan v Murski Soboti. Praznovanje bodo začeli ob 16.00 uri v hotelu Diana, zaslužnim posameznikom, ki že vrsto let uspešno delujejo v društvu, pa podelili priznanja. V prostorih doma Partizan bodo tudi pripravili razstavo s prikazom bogate športne dejavnosti v preteklih sedemdesetih letih. Ob 18.00 pa bo v športni dvorani Osnovne šole Edvarda Kardelja v Murski Soboti praznovanje s kulturnim programom in telovadno akademijo. Pozdravni nagovor bo imel predsednik društva Partizan, dr. Arpad Norčič, slavnostni govornik pa bo predsednik skupščine občine Murska Sobotica, Andrej Gerencner. Podelili bodo tudi plakete. V telovadni akademiji bodo sodelovali: članice, mlajše pionirke, športnoredniške skupine, pionirke, starejše pionirke, judoisti in orodni telovadci Narodnega doma iz Ljubljane, med katerimi so tudi člani državnih reprezentance.

Feri Maučec

PROMETNO TEKMOVA-
NE

NAJUSPEŠNEJŠI BELTINČANI

Sret za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri soboški občinski skupščini, AMD Stevan Kovač in ZSAM Murska Sobota so pripravili tradicionalno prometno tekmovanje. Kaj več o prometu. Sodelovalo je 21 osnovnošolskih in 6 srednješolskih ekip. Med osnovnošolskimi so imeli največ uspeha občeni iz beltinske šole. Sai so postali ekipi in posamični zmagovalci. Ekipno je zmaga- la prva ekipa OS Beltinci s 197 kazenskimi točkami pred drugo ekipo OS Beltinci, 203, in ekipo OS Grad, 392 kazenskih točk. Pri posameznikih je bil najboljši Roman Fras (Beltinci) s 30 kazenskimi točkami pred Tomažem Zverom (Beltinci), 35, Danielom Plejem (Gobjina), 44, Janezom Mišolcem (Beltinci), 47, in Bojanom Hozjanom (Beltinci), 48 kazenskih točk.

Na srednješolskem tekmovanju Pomurja je med posamezniki zmagal Igor Gomboc (SCITU Murska Sobota) pred Denisom Kovačem (SCITU Lendava) in Alešem Čurmanom (SKS Rakičan).

F. Maučec

Zaklonišč (začasno) ne bo treba graditi

Pomurje je skupščina Republike Slovenije 8. marca sprejela Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, so se bistveno spremenile tudi stvari glede zaklonišč. Do nadaljnjega ne velja moratorij (odlog) na gradnjo zaklonišč, sredstva, ki ostajajo na skladu, pa se uporabljajo za vzdrževanje obstoječih in jih zaklonišč in naprav v njih.

Moratorij na gradnjo zaklonišč pomeni razbremenitev gospodarstva pri naložbah v nove objekte ter zmanjšanje stanarin in najemnin, pa tudi razbremenitev imetničkov stanovanjske pravice in uporabnikov poslovnih prostorov v družbeni lasti ter lastnikov stanovanjskih, poslovnih in drugih stavb.

Da bi se tudi v občini Murska Sobota uskladili z omenjenim republikanskim zakonom, je izvršni svet na zadnji seji obravnaval in sprejel amutek odloka o spremembah odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih v občini Murska Sobota. Pričakovati je, da ga bodo delegati občinske skupščine na prihodnji seji soglasno potrdili.

J. G.

Varnost pri delu

V AVTORADGONI LANI 147 POŠKODB PRI DELU

V delovni organizaciji Avtoradgona nimajo najboljših možnosti za delo, najslabši so vsekakor v lakirnici in nizarski delavnici. Delavci delajo s starimi stroji, na utesnjenih delovnih mestih in v slabih ekoloških razmerah, saj so izpostavljeni ropotu, prahu, temperaturi, pomanjkanju transportnih poti, neočistični okolici delovnih mest in drugem. Imajo pa potrebna osebna zaščitna sredstva, delavca za varstvo pri delu, požarno varnost in varstvo okolja ter tudi skrbijo za redne zdravstvene preglede delavcev, ki delajo na težjih delovnih mestih.

V Avtoradgoni je bilo lani registriranih 147 poškodb pri delu, največ v proizvodnih obratih, kjer je bil poškodovan vsak peti delavec. Zaradi tega je bilo 1522 bolniških dni, kar pomeni, da je bilo vse leto odsotnih 6 delavcev. Vzroki so objektivne in subjektivne narave. V delovni organizaciji ugotavljajo, da nastane 40 odstotkov poškodb pri delu zaradi tehnološko neurejenega delovnega mesta, 45 odstotkov zaradi nepravilnega upravljanja dela in 15 odstotkov zaradi neuporabe osebnih zaščitnih sredstev. Najpogostejše so poškodbe oči, v transportnem obratu pa je bilo 19 poškodb rok in nog. Čeprav

gre za lažje poškodbe, je število teh skrb zbujajoče. Če pa k temu dodamo še veliko bolniških izostankov zaradi bolezni zunaj dela — teh je bilo lani 18.850 dni, nekateri delavci pa so na bolniškem dopustu po dve ali tri leta — potem so lahko v Avtoradgoni zares zaskrbljeni. V Avtoradgoni pa se srečujejo tudi s težavami pri premeščanju delavcev na druga delovna mesta, saj leti v mnogih primerih potem odidejo na bolniški dopust in se ne vrnejo na delo. Pojavlja se tudi vedno več zahtevkov za invalidsko upokožitev oz. premestitev na lažja dela in naloge, ki pa jih v delovni organizaciji nimajo.

V delovni organizaciji Avtoradgona vidijo rešitev v zmanjšanju poškodb pri delu z ustrezno posodobitvijo delovnih mest, nakupom nove strojne opreme, s čimer bi odpadlo fizično ročno delo, posodobitvijo tehnoloških postopkov, večjo delovno disciplino in uporabo osebnih zaščitnih sredstev. Kljub vsemu pa lahko rečemo, da doslej v delovni organizaciji niso dovolj storili za zmanjšanje poškodb pri delu. Drugače si tudi ni mogoče predstavljati ugotovitev, da o tej problematiki sindikat sploh ni razpravljal, da doslej niso izvajali nobenih sankcij in zahtevali od delavca, ki se je poškodoval zaradi malomarnosti, nobenih nadomestil. Prav tako komisija za kontrolo bolniškega dopusta, ki deluje v delovni organizaciji, doslej ni ugotovila niti enega neopravičenega izostanka.

Feri Maučec

SEMAFOR IN VARNOST OTROK

Oprema leži, osvetlitve ni, semaforja pa pri Petrolu v Murski Soboti tudi ne, bi lahko napol v rimi opisali dejstvo, da prečkajo šolarji soboške tretje osemletke dvakrat vsak dan nevarno križišče. Pa v skrbi zanje nismo nič kaj pesniško razpoloženi — prej jeziti, da se odrasli v Elektru in Cestnem podjetju že dalj časa ne morejo sporazumeti in omogočiti otrokom varnejše poti s postavitvijo ustreznih prometnih oznak. Ta bi bila potrebna tudi pred prvo osnovno šolo v pomurskem središču, pa, kot kaže, semaforja ne bo, dokler se vodilni v izvršnem svetu ne bodo zavzeli za ureditev ulice Stefana Kovača in pešpoti do Černelavec. Čeprav so zanj tako prebivalci novega satelitskega naselja pri Murski Soboti kot ostali Sobočani, v tem mandatu očitno zaradi osebnih interesov, ne bo prišli do izvedbe del in realizacije projektov.

Pa bi moralo priti čim prej, da ne bi bila potrebna kakšna žrtev, da se zavemo, kako nevarna sta neurejena pot v novo naselje in nesemaforizirano križišče pred osnovno šolo Daneta Sumcnjaka-Mirana ter križišče pri Petrolu.

B. Bavčar

Tako v strahu in z bojznijo se iz dneva v dan prebijajo med pločevino na poti do šole in iz nje učenci soboške tretje osemletke na (slabo vidnem) prehodu pred Petrolom. Nič boljše pa se ne godi njihovim vrstnikom pred prvo osnovno šolo v Murski Soboti, kjer na ravni Stefana Kovača ulici marsikateri voznik pritisne na pedal in zdrvi mimo otrok, neupoštevaje dovoljeno hitrost pa tudi nepredvidljivosti šolarjev. Zato sta semafora nujna!

Foto: N. Juhnov

DOLGO PRIČAKOVANO LETALO

Prav gotovo je želja vsakega letalskega centra, tudi pomurskega, da ima poleg drugih tudi letalo, ki bi ga lahko uporabljali za poslovne, turistične, humane in

druge namene. Pomurski letalci, ki so se že izkazali ob raznih humanih, preventivnih in drugih akcijah (ob potresu so v Skopje z letalom prepeljali zdravlila in kr-

vno plazmo), bili so tudi resen kandidat za organizacijo obrambe pred točo, vendar ponudbe niso mogli sprejeti, ker niso imeli primerne letala. Tokrat pa so dobili 4-sedežno letalo, s čimer se jim je izpolnila dolgoletna želja. Letalo so sicer vzeli v najem za eno leto, vendar je v pogodbi klavzula, da ga lahko tudi odkupijo. V klubu pa so trdno prepričani, da bodo s proizvodnjo, s poleti v poslovne in turistične namene ter ob pomoči širše družbene skupnosti letos zbrali 46.800 dolarjev (preračunano v dinarje) in letalo odkupili. Po besedah predsednika Pomurskega letalskega centra Draga Žizka je to zelo ugodna cena in priložnost, ki ne bi smeli zamuditi.

F. Maučec

J. G.

VARNOST PRED NEVARNIMI SNOVI

Če se nesreča zgodi, bodimo preudarni

Na občinih zborih gasilskih društev, ki potekajo v tem času, je večkrat govor tudi o zaščiti ljudi pred nevarnimi snovi. Gasilci so ponekod na to temo pripravili predavanja za občane, da bi jim dali vsaj nekaj znanja, kako ravnati, če pride do nesreče. Osvetljanje občanov pa je bolj stvar civilne zaščite, ki je v lanskem letu naredila že prve korake, da bi ljudi seznanila, kako ravnati ob nesrečah.

Prepoznavanje nevarnih snovi, ki nenehno ogrožajo naše delo in življenje, zahteva znanje in naš odnos do varnosti se mora spremeniti. Začela so se splošna dela, ljudje uporabljajo vedno več umetnega gnojila, škropiv in strupov za zatiranje škodljivcev, sicer pa tudi v vsaki hiši najdemo nevarne snovi, ki so postale naš vsakdanjik. Zelo pomembno je, kako homo te snovi uskladišči in prepreči, da do njih ne pridejo otroci, zivina in posebej tudi ostareli občani. Pri uporabi nevarnih snovi moramo upoštevati navodila, ki so priložena. Žal tega velikokrat ne storimo in s tem kar naravnost pehamo sebe in druge v nesrečo.

Po naših cestah se prevaža čedalje več nevarnih snovi, ki bi ob morebitnem izlitju povzročile ekološko katastrofo. Skratka, v našem vsakdanjem življenju je vedno več nevarnih snovi, zato je dobro in koristno vedeti, kaj moramo storiti, če do nesreče že pride. Kako torej ravnamo ob nesreči z nevarno snovjo?

O njej ohvestimo postajo milice, po potrebi tudi gasilce in reševalce. Zavarujemo dostop do mesta, kjer se je nesreča zgodila. Poškodovance odstranimo z ogroženega kraja. Poskrbimo za svojo varnost. Storimo vse, da ne pride do ognja (ustavimo motorje, prepovemo kajeenje itd.). Požare gasimo s priložnimi gasilnimi aparati. Najbolj pomembno pa je, da ne izgubimo glave, da ravnamo preudarno, saj tako lahko ublažimo posledice nesreče.

Jani D.

AEROKLUB M. Sobota vas vabi, da v prvomajskih praznikih od 27. aprila do 2. maja 1990 izkoristite edinstveno priložnost in si ogledate

TRIGLAV IZ LETALA

Na triurni izlet lahko poletite s soboškega letališča s turističnim letalom AN-2. Možnost vmesnih pristankov v Slovenj Gradcu in Lescah. Prav tako bodo organizirani PANORAMSKI POLETI NAD POMURJEM. Informacije in prijave po telefonu: 21 405 Vabi Aeroklub M. Sobota

PCIP PROIZVODNO GRADBENO PODJETJE p.o. LJUTOMER

PROIZVODNO-GRADBENO PODJETJE LJUTOMER, p. o., ORMOŠKA 3

Po sklepu DELAVSKEGA SVETA razpisujemo

prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA
2. VODJE TEHNIČNEGA SEKTORJA
3. VODJE SPOŠNEGA SEKTORJA
4. VODJE ENOTE ZA PROJEKTIRANJE

Za posamezna dela in naloge so lahko imenovani delavci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- k 1. visoka ali višja izobrazba gradbene ali ekonomske smeri,
- k 2. visoka ali višja izobrazba gradbene smeri in strokovni izpit,
- k 3. visoka ali višja izobrazba pravne smeri,
- k 4. visoka izobrazba gradbene smeri in strokovni izpit.

Vsi kandidati morajo imeti še najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodilnih ali vodstvenih delih. Izbrani kandidati bodo imenovani za 4 leta. Ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 8 dneh na naslov: Proizvodno-gradbeno podjetje Ljutomer, p. o., Ormoška 3. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh.

OBVESTILO o zaporih cest!

Organizacijski odbor MARATONA TREH SRC v Radencih obvešča, da bodo v soboto, 21. aprila, od 13. do 19. ure, za ves promet zaprte ceste: Radenci — Križevci pri Ljutomeru in vse lokalne ceste, ki imajo izvoz na to cesto. Obvoz v obe smeri je prek Murske Sobotice.

DEKLETA, POZOR!

Vas zanima dober zaslužek, redna zaposlitev? Želite delati z ljudmi in doživeti vedno kaj novega? Ste moderna komunikativna oseba?

IŠČEMO

hostese, tajnice, zastopnike, prodajalce in gospodinjce. Pogoji: znanje nemškega jezika, srednješolska izobrazba, delo z računalnikom. Prošnje in življenjepis v slovenskem in nemškem jeziku pošljite na naslov: Firma ZAGAVEC, Langgasse 30, 8490 BAD RADKERSBURG, Avstrija

LI Platana, Lendavska 29, Murska Sobota

objavlja DRAŽBO

RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV, ki bo 5.5.1990 ob 9. uri v prostorih LI Platana.

Prodali bomo rabljene stroje in naprave za obdelavo lesa (spisek je na ogled na oglasni deski LI Platana). Ogled in vplačilo 10% varščine je uro pred pričetkom licitacije po načinu VIDEO — KUPLJENO — brez kasnejših reklamacij.

ABC POMURKA
Kmetijski kombinat
RADGONA, o. sol. o.

Svet članov in delavcev TOK Gozdarstvo

razpisuje

v skladu z določili Statuta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. Direktor TOK Gozdarstvo

- Pogoji:
- visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri ali z delom pridobljena delovna zmožnost,
 - 5 oz. 7 let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v gospodarstvu,
 - organizacijske sposobnosti

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta. Poleg navedenih pogojev morajo kandidati za razpisana dela in naloge izpolnjevati še splošne pogoje, določene z zakonom.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh od objave na naslov:

ABC POMURKA
KK Radgona
Jurkovičeva 3—5
69250 Gor. Radgona

O izidu razpisa bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 8 dneh po sprejetju sklepa.

PEŠEC UMRL

Kljub povečanemu prometu ob koncu tedna na naših cestah ni bilo veliko prometnih nesreč. Tudi večjih poškodb pri streljanju s karbidom ni bilo. Žal pa je v prometni nesreči en človek spel izgubil življenje.

Trčil v betonski prepus

10. aprila se je zgodila prometna nesreča pri Bodoncih. Rudolf Kamenšek iz Bodonca se je peljal z osebnim avtomobilom iz Radovca proti Zerkovcem. Ko se je peljal po klancu navzdol, je iz neznanega vzroka zapeljal na desno bankino in trčil v betonski prepus. Pri trčenju se je hudo poškodoval. Zbirali se v bolnišnici v Mariboru.

Otok povzročil požar

10. aprila je zagorel lesen skedenj Martina Žizka iz Gantone slame, 2 toni sona in razno kmetijsko orodje. Škoda znaša okoli 150 tisoč dinarjev. Ugotovitev kaže, da je zagorelo zaradi otroške igre z vžglicami.

Spreledala pešca na cesti

13. aprila malo pred polnočjo se je zgodila huda prometna nesreča v G. Lakošu. Voznica osebnega avtomobila Ana Šakač iz Hlapičine (SO Čakovec) se je peljala iz Gaberja proti Lendavi. V naselju G. Lakoš pri hiši šte. 22 je zaradi neprijetne hitrosti in vožnje po sredi ceste spregledala pešca Ladi-slava Žaliga s Kapec. Ob trčenju je ta dobil hude poškodbe in na kraju nesreče umrl.

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Veselite se z nami! Zakaj? Ker je petek in potem dva dni ne bo treba v šolo ali službo! Dobro jutro!), 8.00 Konec jutranje oddaje

16.00 Uvod v popoldansko oddajo, 16.15 Romano vilago — Svet Romov, 16.35 Kronika, 17.00 Aktualno, 17.20 Reklame, glasba, 18.00 21 232

TV SLOVENIJA

9.00 Spored za otroke, 9.30 Bluebell, angl. nad. 15.25 Svet na zaslonu, 15.55 Žarišče, 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Mozaik: Tednik, 18.00 Spored za otroke in mlade, 18.25 Noro, norejše, norišnica, norveška serija, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 19.59 Zrcalo tedna, 20.20 Bajke na Slovenskem, dokum. serija, 20.55 Smileyjevi ljudje, angl. nad. 21.55 Tv dnevnik 3, 22.15 Pogledi, 23.10 Železni križec, angl. film.

Program LJ 2:

16.30 Satelitski programi, 17.50 Tv studio Maribor, 19.00 Videomeh, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Žarišče, 20.30 Oddaja pred SP v nogometu, 21.00 Skupščinska kronika, 21.30 Človek in glasba, 22.20 Satelitski programi.

TV ZAGREB

8.30 Tv v šoli, ponovitve, 17.00 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sence v soncu (n), 20.55 Zvezdni prah, 21.40 Dnevnik, 22.00 Kultura, 23.05 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, 14.00 Mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Ordinacija Bülowbogen, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derrick, 21.20 Ljubljene Kreuzberg, 22.15 Filmske novitete, 22.45 Veter pih na zahod (f).

Drugi program

16.00 Sport, 16.45 Velike sanje, 17.30 Noetova Barka, 18.00 Sužnja Isaura (n), 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dežela gora (dok. f), 21.20 Blizji posnetek, 22.00 Čas v sliki, 22.25 Sport, 23.00 Umetnine.

TV MADZARSKA

9.10 Konji in konjeniki, pon. 10.05 Madžarska strelja, 10.25 Odgovor, po romanu T. Deryja, pon. 16.55 Lepi madžarski plesi, 17.00 Za upokojece, 17.30 Teka, 17.40 Filmska reportaža, 18.00 Okno, služnostni program, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Čmi klavir, E. Weszely, 20.25 Šola za diplomate, norveški film, 21.00 Panorama, svetovna politika, 22.00 C. D. Friedrich, nemški film, 23.20 TV dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Reklame, obvestila, glasba, 17.00 Aktualno s sobotno anketo, 17.20 Strokovnjak odgovarja, 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA

8.30 Nemščina, 9.00 Spored za otroke in mlade, 10.25 Očvar Hubo, amer. nanizanka, 10.55 Naša pesem, 14.40 Videogodba, 15.25 Oddaja pred SP v nogometu, 15.55 Žarišče, 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Spored za otroke in mlade, 16.55 Opice, pojdite domov, ameriški film, 18.35 Vaš zelenjavni vrt, 19.05 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 19.59 Utrip, 20.20 Zrebanje 3 x 3, 20.30 Križkraj, 22.05 Tv dnevnik 3, 22.25 Grehi, ameriška nadaljevalka, 23.15 Oblaki slave, angl. film.

Program LJ 2:

16.30 Satelitski programi, 19.00 Danes skupaj, 19.30 Tv dnevnik, 20.15 Filmske uspešnice: Serpico, ameriški film, 22.20 Satelitski programi.

ljubljska banka

Pomurska banka d.d. Murska Sobota

TV ZAGREB

8.50 Tv v šoli, ponovitve, 14.10 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Aif, 20.50 Fantovščina (f), 22.35 Dnevnik, 22.50 Sport, 23.10 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, 14.00 Mladinski spored, 18.00 Dok. oddaja, 18.30 Nogomet, 19.00 Tedenski tv spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zabavna oddaja, 22.05 Organizacija (f), 23.50 Vzrok za vznemirjanje (f).

Drugi program

15.30 Predstavitve pesmi za Evrovizijo, 16.15 Matere, 17.00 Ljuba družina (n), 17.45 Kdo me hoče?, 18.00 Sužnja Isaura (n), 18.30 Magazin, Alpe-Jadran, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 2. 20.15 Grk Zorba (f), 22.35 Sport, 23.05 Zabavni sobotni večer.

TV MADZARSKA

7.00 Sončnica, kulturni program, 9.05 Za otroke, 10.00 Ptice trnovke, pon. 10.45 Naš ekran, v srbohrvaščini, 11.15 Panorama, pon. 14.05 Barkochba, 14.55 Voljšji brlog, češki film, 16.30 Pocieni gospodinjstvo, 16.50 Rokomet, 18.45 Sosedje, pon. 19.30 TV dnevnik, 20.10 Gy. Kaboš, 20.25 Resnična zgodba, francoski film, 21.35 Igralka Erzi Mathe, 22.30 Rock na odru, 23.20 TV dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

9.00 Nedeljska kuhinja (humorist Džouzi bo začel, Smilja Gaber nadaljevala z glasbo, zadnji uro in pol kuhinja pa prevzema Danila Hradil Mohar s kvizom 10 sekund), 12.00 Spored v madžarščini, 13.00 Panonski odmevi, 13.30 Minute za kmetovalce, 14.00 Novice, 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA

8.50 Otroška matineja, 10.10 Grehi, amer. nad. 11.00 Alo, alo, humor. serija, 11.30 Domači ansambli: Ansambel Vinka Cverleta, 12.00 Kmetijska oddaja, 14.10 Formula 1, franc. nad. 14.55 Kolo sreče, 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Slep, ameriški film (čb), 18.50 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Balkan expres, nadaljevalka, 21.00 Zdravo, 22.40 Hunter, zadnji del amer. nanizanke.

Program LJ 2:

10.00 Oddaje za JLA, 13.00 Nedeljsko športno popoldne, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Biblija, angl. serija, 20.50 Camel Trophy — Špa-

nija, dokum. oddaja, 21.30 Satelitski programi, 21.50 Športni pregled, 22.35 Satelitski programi.

TV ZAGREB

10.00 Nedeljsko popoldne, 11.00 Kmetijska oddaja, 12.00 Resna glasba, 13.00 Nadaljevalka, 14.00 Nedeljsko popoldne, 16.10 Po letu 2000, 16.45 Padalci prihajajo (f), 18.45 Asterix, 19.30 Dnevnik, 20.00 Posebna redakcija (drama), 21.00 Zabavna oddaja, 21.50 Športni pregled, 22.35 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, 14.15 Mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Aida (opera), 23.05 Koncert.

Drugi program

9.00 Matineja, 15.00 Športno popoldne, 17.15 Klub seniorjev, 18.00 Sužnja Isaura, 18.30 Avstrija danes, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljubljenski pozdrav iz Moskve (f), 22.15 Inspektor Clouseau (f), 23.45 Sport.

TV MADZARSKA

8.00 Za otroke, 9.30 Potuj z nami, 10.15 Glasbeni butik, 12.00 Odbojka, 14.30 Družina gradi, 15.40 Nogomet na angleški način, 16.05 Tri želje, 17.20 Varstvo okolja, 19.00 Teden, aktualnosti, reportaže, 20.00 Dnevnik, 20.15 Pustolovec, italijanski film, 22.05 Telešport, 22.20 Pesmi o mesecih, April, deklamacija, 22.40 Video strani.

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Začeli bomo delovni teden — dobre volje, ne pa sitni in čemerni! Pomaga vam jutranji murski val, bodite z nami!), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Uvod v popoldansko oddajo, 16.15 Športna oddaja, 17.00 Aktualno, 17.20 Reklame, glasba, obvestila, 18.00 Rezerviran čas

TV SLOVENIJA

9.00 Mozaik: Spored za otroke, Mladinski pevski festival, Utrip, Zrcalo tedna, Mernik, 15.30 Hunter, zadnji del amer. nanizanke, 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Mozaik: Zdravo, 18.10 Spored za otroke in mlade, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Silicijev horizont, Lepota in narod, tv film AGREFT, 21.50 Tv dnevnik 3, 22.10 Operne zgodbe, angl. serija, 23.10 Skupaj na sledi, angl. nad.

Program LJ 2:

16.30 Satelitski programi, 18.50 Pustolovščina — slikarstvo, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Žarišče, 20.30 Po sledeh napredka, 21.00 Športna oddaja, 21.15 Zvezdni prah, zabavnoglasbena oddaja, 22.10 Satelitski programi.

TV ZAGREB

8.45 Mladinski spored, tv v šoli, ponovitve, 19.30 Dnevnik, 20.00 Doktorjeva noč (drama), 21.05 Obzorja, 21.45 Dnevnik, 22.00 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Ordinacija Bülowbogen, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Skandinavija (dok. f), 21.07 Julija (n), 22.10 Sever, severozahod (f), 0.25 Miami Vice.

Drugi program

16.45 Svet živali, 17.30 Lipova cesta (n), 18.00 Suž-

ljubljska banka

Pomurska banka d.d. Murska Sobota

nja Isaura (n), 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Hotel Raj, 21.15 Siling, 22.00 Čas v sliki, 22.25 Kaj zdaj, tovariš? (dok. f), 23.25 Nočni studio.

TV MADZARSKA

9.10 Zob za zob, nemška serija, 10.10 Ponovitve: Teden, Delta, 16.30 Video novice, 16.40 Poročila v romunščini, 16.45 Narodne za orkester, 16.55 Perpetuum mobile, 17.45 Četrt ure za gospodarstvo, 18.00 Kalendar 1990, 19.00 Cimbara, Momo, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Mladi soprog, francoski film, 21.45 Novi val, 22.30 Še vnuki bodo videli, varstvo mest, 23.10 TV dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Bilo bi zelo lepo, če bi tudi to torkovo jutro sodelovali! Ostanite na frekvenci 87,6 MHz!), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Uvod v popoldansko oddajo, 16.15 Pogovor v živo, 17.00 Aktualno, 17.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA

9.00 Mozaik: Zgodbe iz školjke, 9.30 Šolska tv: Iz življenja rastlin, Koroški kmečki upor, Rdeče, zeleno, pa tudi rumeno, Nemščina, 11.00 Oddaja o športu, 13.30 Nemščina, 14.00 Žarišče, 14.30 Skupaj na sledi, angl. nad. 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Šolska tv, ponovitve, 17.45 Spored za otroke in mlade, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Silicijev horizont, Lepota in narod, tv film AGREFT, 21.50 Tv dnevnik 3, 22.10 Skupaj na sledi, angl. nadaljevalka.

Program LJ 2:

18.10 Svet športa, 19.00 Slovenska ljudska glasbila in godci — cimbalist, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Žarišče, 20.30 Zrebanje lota, 20.35 Umetniški večer: Evelyn Waugh, angl. dokum. film in Vnovič v Brideshead, angl. nadaljevalka.

TV ZAGREB

8.30 Tv v šoli, ponovitve, 17.00 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Vojske usode (n), 21.10 Teme in dvomi, 22.40 Dnevnik, 23.05 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Ordinacija Bülowbogen, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Skandinavija (dok. f), 21.07 Julija (n), 22.10 Sever, severozahod (f), 0.25 Miami Vice.

TV MADZARSKA

9.10 Knjiga usode, čb, 10.10 Arabski svet Aloisa Musila, 11.05 Telovadba za

invalidi, 15.30 Panonska kronika, 15.40 Za nemško narodnost, 16.25 SP v hokeju na ledu, Švedska — Kanada, 18.50 Četrt ure za gospodarstvo, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Ptice trnovke, 7. del ameriške serije, 20.55 Studio '90, kulturni tednik, 22.00 Kanadski madžarski pesniki v Budimpešti, 23.00 TV dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Sredi tedna vam sporočamo točen čas, vam želimo dobro jutro in povemo, kakšno je vreme.), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Uvod v popoldansko oddajo, 16.15 Gospodarske teme, 17.00 Aktualno, 17.20 Reklame, glasba, 18.15 Poslušamo vas

TV SLOVENIJA

9.00 Mozaik: Lisica Zvitorepka, Silicijev horizont in Lepota in narod — tv film, 10.00 Moja poslednja sanja, franc. nadaljevalka, 15.00 Žarišče, 15.30 Skupaj na sledi, angl. nadaljevalka, 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Mozaik: Camel Trophy — Španija, Po sledeh napredka, 18.05 Spored za otroke in mlade, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Trio Novšak, prenos koncerta iz Smelta, 22.05 Tv dnevnik 3, 22.20 Kako smo volili, 23.20 Skupaj na sledi, angl. nadaljevalka.

Program LJ 2:

16.30 Satelitski programi, 18.30 Alpe Jadran, 19.00 Vaš zelenjavni vrt, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Film tedna: Bogovi so padli na glavo, boevanski film, 21.55 Svet poroča, 22.55 Satelitski programi.

TV ZAGREB

8.30 Tv v šoli, ponovitve, 17.00 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Filmski večer, 22.45 Dnevnik, 23.10 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Ordinacija Bülowbogen, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dediščina Guldemburgov, 21.10 Tragedija Grenvillovih (f), 22.50 Kralj morskih piratov (f), 0.20 Miami Vice.

Drugi program

17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Sužnja Isaura (n), 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Vitezi okrog mize (tv f), 22.05 Čas v sliki, 22.25 Sport, 23.30 Vojska brez prihodnosti.

TV MADZARSKA

9.10 Konji in konjeniki, pon. 10.05 Angleščina, 10.50 Studio '90, pon. 16.35 Video novice, 16.45 Poročila v slovaščini, 16.50 Nogomet na angleški način, 17.10 Tretji kanal, 17.55 Magazin Alpe — Jadran, 18.15 Smeri XX. stoletja: Dadaizem, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Operetne arije, 21.40 Iz oči v oči, 22.30 Telefaktum, TV dokumentarni in publicistični festival, 22.50 TV dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Dobro jutro vam želimo. Ne samo to: čaka vas na gradno vprašanje, kmetijski nasvet, minute za mlade, seveda obilo glasbe.), Konec jutranje oddaje, 16.00 Uvod v popoldansko oddajo, 16.15 Kulturna oddaja, 17.00 Aktualno, Reklame, glasba, 18.15 Poslušamo vas

TV SLOVENIJA

9.00 Grizli Adams, nanizanka, 9.20 Šolska tv: Družinska medicina, šolska vzgoja, Govorci, Alpe Jadran, 15.30 Skupaj na sledi, angl. nadaljevalka, 16.30 Tv dnevnik 1, 16.45 Mozaik: Alpe Jadran, Šolska tv, 18.00 Cimbri, dober dan, 18.15 Očvar Hubo, amer. nanizanka, 18.30 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Bluebell, zadnji del angl. nadaljevalke, 22.05 Restrospektiva sodobnega slovenskega filma, Dediščina.

Program LJ 2:

16.30 Satelitski programi, 17.00 Tv studio Ljubljana, 19.00 Alo, alo, humor, serija, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Žarišče, 20.30 Bill Oddie, serija, angl. dokum. film, 21.00 Mali koncert: Ljubljanski oktet, 21.15 Ljubljani pod Triglavom, dokum. oddaja, 21.55 V črni gost, 22.40 Satelitski programi.

TV ZAGREB

8.30 Tv v šoli, ponovitve, 17.00 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Ljubljanski spored, 21.05 Rint (pol. oddaja), 22.05 Kvizkoteka, 22.20 Dnevnik, 22.45 Noč z vami.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Ordinacija Bülowbogen, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Bavni večer, 22.20 Videoteka.

Drugi program

17.15 Dok. film, 18.00 Sužnja Isaura (n), 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjpoti, 21.05 Kultura, 22.40 TV dnevnik.

TV MADZARSKA

9.10 Barenboim o Beethovenu, 9.35 Dezerter, janski film, 11.05 Telovadba za invalide, 16.05 Panonska kronika, 16.25 SP v hokeju na ledu, Češka — Švedska, 19.15 Zrebanje lota, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Madžarska strelja, Enakopravnost za ženske, 20.25 Peter Strohm, z nemške serijske kriminalne, 21.20 Domače oddaje, 22.40 Svet videa, 23.40 TV dnevnik.

OBVESTILO

Obveščamo delovne ljudi in občane, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, da bodo upravni organi občine Murska Sobota, Uprava medobčinskih inšpekcijskih služb-enota v Murski Soboti, Temeljno sodišče-enota v Murski Soboti, Sodišče združenega dela Murska Sobota, Temeljno javno tožilstvo-enota v Murski Soboti, Javno pravobranilstvo M. Sobota, Sodnik za prekrške M. Sobota in Družbeni pravobranilec samoupravljanja M. Sobota namesto v ponedeljek, 30. aprila 1990,

delali

v soboto, 21. aprila 1990.

Uradne ure za poslovanje s strankami so od 7. do 15. ure.

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTAObčina Murska Sobota, Sekretariat za varstvo
okolja in urejanje prostora, Alija Kardoša 2 M.

Sobota

daje v najem dvonamensko zaklo-
nišče v Murski Soboti s površino 275 m².Interesenti dobijo vse informacije o pogojih najema po
telefonu 21 000, oziroma na Sekretariatu za varstvo oko-
lja.

Rok za zbiranje ponudb je 8 dni po objavi.

gorenjecommerce

Razstavno-prodajni center
69220 LENDA
Kranjčeva 10
Telefon: 069/75-568, 75-558

UGODEN NAKUP BARVNIH TV SPREJEMNIKOV!

Tovarniško znižanje za 10 %, za gotovinsko plačilo pa še 15 % popusta:
BTU portabel 37 cena 5.800,00 din
BTU 254 FINE LINE 56 cena 9.164,00 din
BTU 454 FINE LINE 63 cena 10.199,70 din
BTU 406 FINE LINE 70 cena 11.201,30 din
BTU 71 TOP LINE CTV 712 cena 11.211,00 din
Videorekorder GORENJE — cena 10.740,90 din

UGODEN NAKUP PRALNIH STROJEV Z 20% TOVARNIŠKIM

znižanjem in še 10% popustom pri gotovinskem plačilu:
ZS 21 M, 210l, cena 4.498,20 din
ZS 31 M, 310l, cena 5.185,70 din
ZS 41 M, 410l, cena 5.939,80 din
UGODEN NAKUP PRALNIH STROJEV Z 20% TOVARNIŠKIM
znižanjem in še 10% popustom pri gotovinskem plačilu.
Dajemo 6-mesečno posojilo in 6,5% obrestno mero, po-
log 30 %.

ZLATOPOROČENCA

Zlata poroka ni trenutek žalosti, ampak veselja, solza, ki se utrne, ni solza žalosti, ampak veselja, pravita Milica in Franc Škraban iz Murske Sobotice. Franc je Sobočanec, rojen 1910, Milica, pred poroko Maučecova iz Bunčanov, pa 1919. Na veliki dan so se zbrali otroci, vnuki in dva pravnuka ter drugi sorodniki in znanci, da so nazdravili skupnim letom slavljenčema in jima voščili še mnogo skupna leta. Da bi bili še dolgo tako skupaj, srečni in zadovoljni, pravita zlatoporočenca.

mh

V Selu imajo dobro gasilsko društvo

Gasilsko društvo v Selu je imelo občni zbor. Razpravljali so o preteklem delu in sprejeli naloge za letošnje leto. V društvu delujeta članska in pionirska društva. Imajo tri motorne brizgalne in dve stari ročni, ki sodita v muzej. Ponosni so na novo orodno vozilo, ki jim je omogočilo, da lahko hitreje pridejo na požarišče. Za svojo skritost so prejeli bronasto plaketo Matevža Haceta. Letos nameravajo razširiti dvorano v domu, urediti garaže in okoliško gasilsko-vaškega doma in zgraditi dva bazena za požarno vodo.

K. Ščavničar

Na pragu stotih let

Te dni praznuje Kristina Dolnanič iz Šalincev redko življenjski jubilej. Dopolnila je namreč 99 let življenja in stopila na stoto življenjsko stopnico. Kristina je kljub starosti še vnetja bralka. Rojena je bila v Krapju. Številni vnuki, pravnuki in znanci ji želijo še mnogo let, njim pa se pridružimo tudi mi.

F. Bračko

Soboški dolgo-ročni načrti

Na seji soboškega izvršnega sveta so z nekaterimi manjšimi popravki sprejeli predlog sprememb in dopolnitev dolgoročne načrta soboške občine za obdobje 1986–2000. Kot je znano, gre pri tem zlasti za določene uskladiitve s podobnim republiškim dolgoročnim načrtom. Na seji pa so sprejeli tudi osnutka odlokov o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov ter o davku na promet nepremičnin. Tako se bodo stopnje davkov iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti povečale za 30 do 35 odstotkov, kar je skladno z dogovorom o usklajevanju davčne politike v Sloveniji. Povečali se bodo tudi razponi davčnih osnov pri odmeri dohodka iz premoženja in premoženjskih pravic, medtem ko bi se neobdavčeni znesek dobitkov od iger na srečo povečal od dosedanjih 5 na tisoč dinarjev. S tem odlokom se preprečuje tudi vpliv progresivnih obdavčitev dohodkov iz premoženja zaradi skokovitega porasta cen v letu 1989.

Soboški izvršniki so obravnavali še vrsto ureditvenih, zazidalnih in lokacijskih načrtov. Med drugim je bil govor o namakanju kmetijskih zemljišč v katastrski občini Fokovci, ureditvi obrtne cone ob Markišavski ulici v Murski Soboti, Potrošnikovega vogla ter kolesarskih stez skozi mesto Murska Sobota in do bližnjih Černelavec.

M. Jerše

Gasilsko društvo v Žitkovcih je bilo ustanovljeno leta 1936. V društvu delujeta članska in pionirska društva. Letos naj bi zgradili novi gasilski vaški dom v katerem bo tudi dvorana za kulturno dejavnost. Sredstva bodo zbrali s krajevnim samoprispevom, računajo pa tudi na pomoč občinske gasilske zveze Lendava.

K. Ščavničar

Učenci zbirajo staro železo

V bližini avtobusne postaje v Filovcih so učenci ki obiskujejo osnovno šolo v Bogojini začeli zbirati staro železo ki ga prodajo na odpad v M. Soboti. Zbrani denar bodo porabili za šolski izlet. Z omejenimi akcijami učenci skrbijo tudi za čistočo v vasi.

K. Ščavničar

Če še niste, postanite naročnik VESTNIKA...

NAROČILNICA

NAROČAM VESTNIK

Časopis začnite pošiljati od dne

Ime in priimek

Naslov: kraj, ulica, hiš. št.

Podpis:

Datum:

Naročilnico natančno izpolnite s tiskanimi črkami, izrežite in pošljite na naslov: VESTNIK, 8000 MURSKA SOBOTA, Titova 29.

- ... in to zagotovo ne bo zgrešena odločitev:
- na ceneni način boste spoznali svet okrog sebe,
 - prihranili boste več kot 30%
 - dobivali ga boste na dom,
 - imeli boste do 20% popusta pri storitvah (maloprodajni, si, ipd.),
 - sodelovali boste v nagradnih akcijah za naročnike...

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota

Irina Benko (direktorica in glavna urednica), Jože Sabjan (odgovorni urednik), Bernarda Balažic, Brigita Bavčar, Jani Dominko, Silva Eöry, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec, Štefan Sobočan, Branko Žunec, Endre Gönter (tehnični urednik), Nataša Juhovnik (fotografija), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Murska Sobota, Titova 29/I. Telefoni: novinarji 21-383 in 21-064; odgovorni urednik 21-579; glavna urednica in direktorica, naročniški oddelek, računovodstvo in tajništvo 21-064 in 21-383; GPS (tržnina) 22-403 in 21-064; dopisništva: Gornja Radgona 74-597, Lendava 75-085 in Ljutomer 81-317. Telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za 1. trimesečje 1990 je 70,00 dinarjev, za delovne organizacije 140,00 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM letno.

Takoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk CGP Večer, tozdr Maniborski tisk Manibor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

kino

SPORED FILMOV V KINU PARK od 20. do 26. aprila 1990

20. aprila ob 17. in 19.15. uri amer. kom. ZAPOSLENO DEKLE

NAJVEČ NOMINACIJ ZA OSCARJA PO RAIN MANNU! NABOLJŠA KOMEDIJA LETA! IZREDNA IGRALSKA ZASEDBA HARRISON FORD, MELANIE GRIFFITH, SIGOURNEY WEAVER — PRILOŽNOST ZA ČUDO-VITO ZABAVO!

21. apr. ob 17. uri amer. komedija ZAPOSLENO DEKLE

21. apr. ob 19.15. uri amer. erot. film ZALJUBLJENA MORSKA DEKLICA — trda erotika

22. apr. ob 15. in 17.15. uri amer. kom. ZAPOSLENO DEKLE

22. apr. ob 19.30. uri amer. erot. film ZALJUBLJENA MORSKA DEKLICA — trdna erotika

24. apr. ob 17. in 19. uri amer. grozlj. ZLOVEŠČA SILA

25. apr. ob 17. in 19. uri amer. grozlj. ZLOVEŠČA SILA

26. apr. ob 17. in 19. uri amer. pustol. film HOJA PO OGNJU

FILM NAVDUŠIL GLEDALCE, PREDVSEM PREPRICLJIVI

CHUCK NORRIS, LOU GOSSETT IN MELODY ANDERSON V GLAVNIH VLOGAH — PRIPOROČAMO!

Kino KUD ŠALOVCI

20. apr. ob 20.30. uri akc. film ZILVJENJE NINJE

20. apr. ob 22. uri amer. erot. film ZALJUBLJENA MORSKA DEKLICA

KINO TURNIŠČE

SOBOTA 21. 4.

Ob 20.00 SMRTONOSNO OROŽJE (amer. akc. film)

NEDELJA, 22. 4. — ob 15. uri, am. film življenje Nindže

Ob 20.00 ČRNI DEŽ (amer. akc. film)

SOBOTA, 28. 4.

Ob 20.00 VELIKA GNEČA V HONGKONGU (hongkonška akc. komed.)

NEDELJA, 29. 4.

Ob 20.30 IND'ANA JONES III. (amer. avant. film)

KINO LENDAVA

PETEK, 20. 4.

Ob 18.00 ČRNI DEŽ (amer. akc. film)

Ob 20.00 SMRTONOSNO OROŽJE (amer. akc. film)

SOBOTA, 21. 4.

Ob 18.00 in ob 20.00 ČRNI DEŽ (amer. akc. film)

NEDELJA, 22. 4.

Ob 18.00 NOČNI SKOK (amer. akc. komed.)

Prodaj

MOTORNA VOZILA
PRODAM

MOTORNO KOLO MZ 125 prodam. Ogled v soboto in nedeljo. Ročica 10. M-8104

ZASTAVO 101 GT 55, letnik 1986, registrirano do januarja 1991, prodam. 82-329. M-8107

OPEL KADET prodam. Drago Kranjec, Gradišče 1. M-8108

ZASTAVO 850, letnik 1981, vozen, neregistriran, prodam. Cena ugodna

Rudi Gaber, Serdica 69. M-8109

POLONEZ ugodno prodam. Murska Sobota, Čopova 22. M-8110

ŠKODA 120 LS, 62.500 km, letnik 1980, prodam. Jurij 27, 78-682. M-8114

ZASTAVI 101 KONFORT, letnik 1980, prodam. Selišči 6, p. Videm. M-8115

ZASTAVO 101 KONFORT, letnik 1981, in tra:tor IMT 540, s koso, prodam. Tišina 72. M-8116

ZASTAVO 101, karambolirano, letnik 1983, prodam. Novina, Apače 101, 69 097. M-8124

WARTBURG KARAVAN, letnik 1980, prodam. Gibina 50. M-8125

JAWO 350, staro dve leti, in poročno obleko prodam. 70-098. M-8128

DVE SIMCI 1100, starejši, nevozni, rezervni deli, poceni prodam. Naslov v upravi lista. M-8134

ZASTAVO 101 KONFORT, letnik 1980, dobro ohranjen, prodam. 75-664. M-8136

TAM 2001, atestiran za kategorijo B, za prevoz 42 družin in 30 AZ panjev z družinami, 10 satar, prodam. Lipa 116 a, 069) 71-706. M-8138

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1984, na novo registrirano, dobro ohranjeno, prodam. 82 052, od 19. do 21. ure. IN-14078

ŠKODA 120 LS, odlično ohranjeno, prevoženih 50.000 km, ugodno prodam. Cena 30.000,00 din. Jože Kolmanič, Lutverci 74, 74-527. GR-13590

RENAULT 6, letnik 1976, nujno prodam. Dolina 21 c. M-8144

MZ 250, nov, prodam ali zamenjam za osebni avio. Mihael Manič, Murska Sobota, Stara 14. M-8151

LADO 1600, registrirano do marca 1991, prodam. Nedelica 137. M-8152

JUGO 55 CORAL, 1989, prodam. 069) 45 230. M-8155

125 P, letnik 1982, 64.000 km, registriran do 5. marca 1991, prodam. 069) 23 667. M-8157

OPEL OMEGA 1,8 GLS, letnik 1988, prodam. Informacije popoldne: 069) 22 338 M-8158

ZASTAVO 101, letnik 1986, prodam. Cena 34.000,00 din. 46 518. M-8168

MOTORNO KOLO JAWA 350 prodam. Kovačevci 3. M-8171

126 P, letnik 1986, dobro ohranjeno, prodam. 23 372. M-8174

ZASTAVO 101, staro 18 mesecev, prevoženih 11.000 km, prodam. Radenci, Gubčeva 2. M-8176

GOLF, garaziran, 1978, ugodno prodam. 74 365. M-8184

JAWO 350 prodam. Franc Gašparič, Moravci 53, p. Bučkovci. IN-14083

LADO KARAVAN, letnik 1981, prodam. 069) 82 637. IN-14081

FORD ESCORD 1100, letnik 1973, obnovljen, in rezervne dele ter fiat 850, letnik 1979, prodam. 89 160. M-8197

ZASTAVO 128, letnik 1984, prodam. 21 807. M-8197

TOMOS AVTOMATIK, žensko kolo in opremljen akvarij prodam. Žekš, Murska Sobota, Dokležovje 74 a. M-8203

Obiščite novi butik

VIOLA

v Grajski ulici 6, v Murski Soboti. V zalogi imamo modna ženska in moška oblačila in modne dodatke po zelo ugodnih cenah. Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure.

OPEL KADET C, registriran do oktobra, prodam za 35.000,00 din. Klemenčič, Dokležovje 74 a. M-8203

CTX 80, nov, prodam 20 odstotkov ceneje. 78 638. M-8206

LADO SAMARO, letnik 1987, prodam. Pečarovi 42, 77 455. M-8207

GOLF JX, dizel, letnik 1987, prodam. 25 409. M-8208

ZASTAVO 128 SKALA, staro 17 mesecev, rdečo, z dodatno opremo in radiom, garazirano in zaščiten, ugodno prodam. Miklošičeva 26, po 15. uri: 25 128. M-8214

ZASTAVO 750, garazirano, prevoženih 30.000 km, prodam. Prasl, Domajinci 31, Cankova. M-8220

GOLF, dizel, letnik 1989, prodam. 25-228. M-8222

VW GOLF, dizel, letnik 1980, prevoženih 55.000 km, ugodno prodam. Franc Benko, Puconci 52 b, 45 011. M-8224

LADO 1200, letnik 1976, neregistrirano, v voznem stanju, prodam. Satahovci 28. M-8226

GRADITELJI POZOR!

Izdelujem strojne nasilke vseh velikosti, zelo ugodne cene, dobava takoj. Večjo količino dostavim na dom brezplačno, cena zajamčena. Informacije: Željko P., Novo Selo Rok, R. Končara 16, 42200 Čakovec, telefon: (042) 811 685.

RENAULT 4, letnik 1979, ugodno prodam. Stanko Sukič, Grad 202. Informacije po telefonu: 77 789. M-8220

RENAULT 4, letnik 1986, prodam. 23 759. M-8231

JUGO 60, dodatno opremljen, star sedem mesecev, prodam. Informacije popoldne. Cipot, Lendavska 37 a. M-8232

LADA 1200 S, stara dve leti, naprodaj. Stanko Lipič, Beltinci, Cankarjeva 8. 71 044. M-8234

RENAULT 4 prodam. Satahovci 37. M-8236

GOLF JGL in žago stihl 041 prodam. Šiflar, Strukovci 1. M-8238

ZASTAVO 126 P, letnik 1981, 46.000 km, prodam. Informacije po telefonu: 23 159. M-8240

K poslovni uspešnosti vas vodi Vestnik

ZASTAVO 101, letnik 1981 z dodatno opremo in digitalnim avtoradiom, prodam. Ivanci 54. M-8243

ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Sabo, Vrtna 8, 069) 26 434. M-8244

SIMCO, 79, 1100 ccm (poceni prodam) TV SABA SUPERPLANAR, 63 cm, nov, z garancijo, roland D 50, roland S 10, prodam. 48 458. M-8246

VW 1200 (broš), letnik 1976, dobro ohranjen, ugodno prodam. 74 757. M-OP

ZASTAVO 101 komfort, letnik 1981, garazirano, prodam. 069) 81 215. IN-14084

MOPED ATX, moped avtomatik, motor za čoln (4 NL) ter motokultivator MIO 350 prodam. 82 195. IN-14085

ZAHVALA

Ko nam v srcih odmeva žalost Oljske gore, ko se je pomladno cvetje in drevje obleklo v najlepšo svatovsko obleko, je naša srca in dušo pokrila črna. Izgubili smo najdražje, kar smo imeli, srce, ki se je nesebično razdajalo za nas, ljubečega moža, ljubljenega atija in tasta, zlatega in srčno dobrega dedija ter brata

Elemirja Baranja

iz Murske Sobotice, Lendavska 63

Vse svoje življenje je žrtvoval za svojo družino, bil nam je vzor vere, ljubezni in poštenosti. Utihi- gile so lepe melodije, ki jih je izvajal iz svojih inštrumentov.

Iskreno se zahvaljujemo zdravnikom Splošne bolnice v Rakičanu, dr. Hauserjevi, dr. Štivanu, dr. Horvatu in vsemu zdravstvenemu osebju, ki so se prizadevno trudili, da bi ga ohranili pri življenju. Lepa hvala tudi reševalcem, ki so mu tako hitro pomagali. Prisrčno se zahvaljujemo dr. Berdenovi za dolgoletno zdravljenje. Iskreno zahvalo smo dolžni duhovnikom, ki so nam ob sprejemu v bolnico stali ob strani. Lepo se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, vsem družinam Novakovih, Šerugovih, Svetinovi in Sedonjevim ter neznanimu mimoidočemu, ki so nam v prvem trenutku priskočili na pomoč.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremljali na prerani zadnji poti. Iskrena hvala g. dekanu Poročniku za ganljive besede slovesa, g. župniku Režonji ter patromu Štefanu in Pascalu za lep obred, cerkvenemu pevskemu zboru za ganljivo petje, govornikom, g. Kuklu in prijatelju Stan-ku. Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem, znancem in vsem, ki ste se udeležili pogreba, prisrčna hvala. Iskrena hvala vsem, ki ste prinesli prečudovito cvetje in vence, ki ste nam izrazili pisna in ustna sožalja, in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

M. Sobota, Nemčavci, 6. aprila 1990

Zalajoči: žena Genovefa, hčerka Smilja z Jernejo in Stašo, sva Mišo z ženo Metko, Sebastjanom in Jernejem, brat in sestre z družinami, ocačinja z družino in drugo sorodstvo

PROJAM

IMI 535 ugodno prodam. 23-421, zvečer. M-8102
KOSO DUBRAVA, priklon na hi-
dravilno, prodam. Murska Sobota,
Kroška 42. M-8113
TRAKTOR TORPEDO TD 6006, star
dve leti, 550 ur, prodam. Dolnja Bi-
strica 55. M-8118
TRAKTOR URUSUS, 35 KM, ugodno
prodam. Franc Bunderla, Matjaševci
13. 78-355. M-8122
ŠKROPILO ZA TRAKTOR,
300 L, prodam. Vitec, Turnišče, Obr-
tniška 5. M-8126
OBRABALNIK SIP, rabljen, pro-
dam. Murski Črnci 58. M-8156
OBRABALNIK PANONJA, bučno
traktorsko koso in mehansko motorno
škropilnico Panonja prodam. Turniš-
če, Čevljarska 29. M-8159

RADGON-
ČANI

ODSLED LAHKO NARO-
ČATE objave oglašev, malih
oglasov, gospodarsko propa-
gandna sporočila v VESTNI-
KU in na RADIU Murska So-
bota tudi v Gornji Radgoni.
Naročila za objave sprejema
DISKONT SLANA, Parti-
zanska 27, v Gornji Radgoni
vsak dan razen sobote in nede-
lje

SEJALNIK KORUZE IMT, dvo-
strani silažni kombajn in samonakladal-
nik prikolico SIP 24-28 prodam. Ko-
ren, Rezkovci 63. 72-192. M-8167
SAMONAKLADALNO PRIKOLI-
CO, 17 m³, in smetkove plohe pro-
dam. zvečer: 68-144. M-8172
SEJALNICO OLT ZA KORUZO,
4-vrstno, in predstevnik, širina 180,
prodam. Kobilje 28. M-8179
TOMO VINKOVIĆ 523 prodam.
77-301. M-8182
NAKLADALNIK ZA GNOJ prodam.
Prosenjakoviči 84. M-8186
TRAKTOR URUSUS 360, v dobrem
stanju, prodam. Kurnik, Lutverci 6.
74-726. M-8195
TRAKTOR DEUTZ, star eno leto,
in cisterno, 3200 L, staro dve leti,
prodam. Suzabovci 32. M-8198
TRAKTOR IMT 545 DV, 500 delov-
nih ur, prodam. Kapčič, Zgornje Ko-
mpeče 2 a, p. Apače, 069-197.
GR-13594

POTREBUJETE

PREVOZ

LUJDI ALI BLAGA S KOMBI-
JEM?
Vse informacije dobite po te-
lefonu: 82-283.

KOMBAJN ZA PESO NEPTUN 413
in bučno koso za deutz, prodam.
062-714-127. IN-15082
TRAKTOR SIEVR 18, nove gumice,
generalno obnovljen, prodam.
069-87-526. IN-14079
TRAKTOR FERGUSON IMT 542, s
pešini prestavami in koso, prodam.
Bertalančič, Petrova 106. M-8200
TRAKTOR ZETOR 6245 prodam.
Molinar, Selo 27. M-8210
MOLZNI STROJ VIROVITICA in
motor za BCS prodam. Selo 68. M-
8211
BOČNO KOSO DUBRAVA za trak-
tor torped deutz, rabljen, prodam za
60 odstotkov cene. Bakovci, Partizan-
ska 30. M-8225
POLJSKO BALIRKO in R 4, letnik
1985, prodam. Franc Cipot, Krog,
Ravenska 6. M-8237
TRAKTOR IMT 539, letnik 1989, po
ugodni ceni prodam. Štefan Šitar,
Gorica 25. M-8252

posesti

PROJAM

VSELJIVO STANOVANJSKO HI-
ŠO, na mirnem kraju v Radencih,
prodam. Posedbe na upravo lista
pod SONČNA LEGA. M-8111
VINOGRAD prodam. Turjanci 22, p.
Radenci. M-8117

NEDOGRAJENO HIŠO V KROGU
prodam. 063-852-220. M-7810
GRADBENO PARCELO v bližini
Gornje Radgone prodam. 74-397.
GR-13593
HIŠO z gospodarskim poslopjem v
TRNJU in 22 arov sadovnjaka pro-
dam. 70-212. M-8131
VINOGRAD S KLETJO V ČENTI-
BI, 7 arov, prodam. Informacije: Bir-
sa, Lendava, Rudarska 17, 75-991.
M-8135
MEŠAN GOZD NA VANEČI, 88
arov, prodam. po 17. uri: 061-
273-262. M-8137
NEDOGRAJENO HIŠO z vinogra-
dom v Očeslavcih ugodno prodam.
Informacije: 069-69-072. M-8151
HIŠO z manjšim gospodarskim po-
slopjem in 32 arov zemlje v Brezovcih
prodam. Informacije: 45-040. M-
8185
MEŠAN GOZD, 80 arov, prodam.
Pečaroviči 42. M-8207
ŠTIRISOBNO STANOVANJE v M.
Soboti prodam. 26-785. M-8215
HIŠO s LAMPA ZEMLJE V ILJA-
ŠEVCIH, ki je vsa ob hiši, prodam.
Interesenti naj se ogledajo v Berkov-
cih 3 a, pri Vidnu. M-8216
STAREJŠO STANOVANJSKO HI-
ŠO V SEBEBORCIH, približno
150 m², s pripadajočim stavbiščem, 10
arov, ugodno prodam. 23-122. M-
8217
VINOGRAD in GOZD, skupaj 19
arov, v Prulah, prodam. 042-
89-354. LE-12612
GRADBENO PARCELO V KUKE-
ČU 36, v velikosti 91,68 ara, (8000
DEM), možnost delitve parcele, in
motosukultivator GORENJE MUTA s
priključki (3000 DEM), prodam.
069-21-907. M-8245
GRADBENO PARCELO V MUR-
SKI SOBOTI, 720 m², prodam.
21-636. M-8249
V STROGEM CENTRU MARIBO-
RA prodam stanovanje, veliko
100 m², primerno tudi za poslovni
prostor. Informacije po telefonu:
069-81-010. M-OP

Najceneje različni

SPOMINKI
—
UNIKATI

za prijatelje, poslovne partnerje,
najbližje, za gostince, turistične
delavce, obrtnike

MIKAN BELEC
Železne Dveri 9 (ob vinski cesti),
Ljubomer
izdelava tudi po naročilu.

ZIVAL

PROJAM

ČISTOKRVNE NEMŠKE OVČAR-
JE prodam. Sotina 71, 78-670. M-
8260
MLADO KRAVO s teletom prodam.
Geza Benčak, Bakovci, Kroška 4.
M-8261
STELNO KRAVO prodam. Gančani
137. M-8106
PUJSKE prodam. Mali Bakovci 52.
M-7127
MALE PUJSKE prodam. Petanjci 15.
M-8173
MALE PUJSKE prodam. Jože Gumil-
ar, Tropovci, Kolesarska 28. M-8177
II AZ PANJEV ČEBEL na 10 satih
poceni prodam. Jože Horvat, Murska
Sobota, Miklošičeva 11, 22-390.
M-9178
ČEBELE z novimi devetimi panji in
opremo prodam. Cena 9.000,00 din.
Možnost dvakratnega plačila. 16. ur:
21-590. M-8196
OVČARJA, čista pasma, prodam lju-
beteleja Zivali. Urisk, Dobrovnik,
79-014. LE-12597
MALE PUJSKE PRODAM. Krog,
Trubarjeva 61. M-8202
MALE PUJSKE in semenski krompir
ter koso za traktor olt, primerno za
vse traktorje, prodam. Mesarič, Li-
povci 89. M-8223
PLEMENSKO TELICO, kontrola A,
brejo v osnem mesecu, prodam. Ba-
kovci, Partizanska 30. M-8225
PRAŠKE ZA ZAKOL (po izbiri) in
koso olt prodam. 45-250. M-8227
NESNICE, MLADE JARČICE, PA-
SME HISEX, rjave, iz kooperacijske
reje, opravljena vsa cepljenja, proda-
jamo po ugodnih dnevnih cenah. Vsa-
k, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zas-
tonj. Naročila sprejema in daje vse in-
formacije: gostilna Anice Benčec,
Bakovci, Prečna 6 a, 76-070. M-
OP

Z Vestnikom k
velikim poslovnim
uspehom

MALE PUJSKE PRODAM. Enofa-
zni mešalec za beton kupim. Hohe-
ger, Tišina 41. M-8228
KRAVO, dreje s petim teletom, kon-
trola A, prodam. Anton Makovec, Ba-
kovci, Partizanska 24. M-8235
NESNICE, MLADE JARČICE, PA-
SME HISEX, rjave, iz kooperacijske
reje, opravljena vsa cepljenja, proda-
mo po ugodnih dnevnih cenah. Vsa-
k, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zas-
tonj. Naročila sprejema in daje vse in-
formacije: gostilna Tibija Horvata,
Nemčavci, 24-393, pri Gradu pa
sprejema naročila Dragica Bokan,
77-686. M-OP

PRODAJAMO IN ZBIRA-
MO NAROČILA ZA
UMETNA GNOJILA IN
OPEKO

Z DOSTAVO, po izred-
no ugodnih cenah. In-
formacije po telefonu
43-847.

razno

ŽAGAN LES ZA OSTREŠJE,
11 x 12, prodam. 68-044. GR-
13591
HITACHI AM-FM STEREO, TU-
NER FT 3 in VIDEO PLAYER
SAMSUN 6, prodam. 23-489, Ro-
bi. M-8119
PRIKOLICO ZA AVTO prodam.
Franc Vuk, Jamna 7, Videm ob Ščav-
nici. M-8120
KITARO IBANEZ, z efekti, prodam.
45-270. M-8130
STREŠNO OPEKO KIKINDA, no-
vo, po ugodni ceni prodam. Bratovci
112. M-8139
SEDEŽNO GARNITURO prodam.
73-260. M-8140
KASETOFON (60 W) in dirkalno ko-
lo prodam. Dokležovje 68. M-8142
DVA ŠTEDIJNIKA NA TRDA GO-
RIVA in premog prodam. Belovci,
Lendavska 53. M-8145
VARIJLNI APARAT, nov, ugodno
prodam. 24-529. M-8146
VEČJE SADIKE PELARGONIJ
(MUŠKATLINOV) (po 15,00 din za
kos), prodajam. Marta Sreš, Bakovci,
Panonska 2, 76-144. M-8147
TELEVIZOR, črno-beli, star dve leti,
ekran 69, prodam. Bakovci, Mladin-
ska 64, 76-002. M-8149
GRANITNE KOCKE ZA TLAKO-
VANJE, 1,5 m², in sanitarna kabino
ugodno prodam. Urisk, Dobrovnik,
79-014. LM-12596
ŠPIROVCE, od 3 do 6 m, poveznike,
5 m in suha mešana drva prodam ali
zamenjam za židno opeko. 76-367.
M-8162
VIDEOREKORDER TOSHIBA V
83, nov in ocarjen, prodam.
36-070. M-8166
DVOJNA NOTRANJA VRATA,
80 m² novoterna in 80 m² TERVOLA
prodam za 20 odstotkov ceneje.
062-794-544. M-8169
ŠTEDIJNIK ZA ETAŽNO CEN-
TRALNO ogrevanje prodam.
24-496. M-8175
PRIKOLICO ZA AVTO, 800 kg, pro-
dam. Gančani 38 a. M-8180
SENO prodam. Ropoča 39. M-8183
BARVNI TELEVISOR, nov, še ne-
gledan, po ugodni ceni prodam. Ba-
lek, Jusa Kramarja 11, M. Sobota,
22-860. M-8190
ŠOTOR ZA ŠTIRI OSEBE po ugod-
ni ceni prodam. 22-581. M-8191
PRIKOLICO BRAKO, mizo za tenis
in šotor za tri osebe ugodno prodam.
22-373. M-8204
BALKONSKO OGRAJO, dolžine
4 m, železne konstrukcije, prodam.
Murska Sobota, Trstenjakova 9.
M-8205
VIDEOREKORDER ORIN, star štiri
mesece, ugodno prodam. 25-180
M-8218
HLADILNIK GORENJE, vgrajen,
prodam. 25-440. M-8230
GLASBENI STOLP PIONEER, z
zvočniki 2 x 110 W, in videorekorder
national, ugodno prodam. 77-033.
M-8239
KOMPLETNO VODOVODNO ČR-
PALKO in leseno uto prodam.
21-596. M-8241
KAVČ s foteljema prodam.
24-767. M-8247
DVE CB POSTAJI, kompletni in ko-
silnico ALPINA, ugodno prodam.
22-008. M-8253

OPTIKA

— JOŽE ŠTEFANEČ

Velika izbira domačih in uvo-
ženih, klasičnih in modnih
okvirjev za vaša očala. Teden-
sko dvakrat brezplačen specia-
listični pregled.

Solidne cene — prijazna po-
strežba!

Priporočila po Optika Štefanec,
Lendava, Partizanska 15.

PETUNJE, PELARGONIJE po zni-
žani ceni naprodaj v vrtnarstvu Györfi
(nasproti avtobusne postaje)
M-8256
BARVNI TELEVISOR GORENJE,
ekran 67, star 10 let, ugodno prodam.
069-23-656. M-8258
VIBRACIJSKI MIZI za letninsanje,
80 x 90 in 75 x 180, mešalec za snovo
mešanje in hidravlično stiskalnica za
betonske vzorce prodam. 21-349.
M-8259
KIOSK IMGRAD, odlično obnove-
n, prodam. Teniški klub, Murska So-
bota, Razlagova 27, informacije:
21-998 ali na igrišču. M-8262
OTROŠKO POSTELJICO z ročajem
in zibelko prodam. Rakičan, Tomšič-
čeva 8. M-8263
PRIKOLICO BRAKO, rabljeno, z
dodatno opremo, pralni stroj, hladil-
nik 140 l, peč na olje in kombinirani
štedilnik prodam. Ogled popoldne:
M. Sobota, Naselje Mladinskih de-
lovnih brigad 3.M-MM

Sobe

SOBO V MURSKI SOBOTI oddam
fantu. Ogled v soboto. Naslov v upra-
vi lista. M-8123
GARSONJERO ali starejšo hišo vza-
mem v najem. 71-738, zvečer. M-
8141
MLADA DRUŽINA ISČE STANO-
VANJE v Murski Soboti ali okolici.
Možnost plačila vnaprej in pomoč.
062-794-544. M-8169

kupim

SKOBEJNO MIZO (hobipank), ra-
bljeno, kupim. Jože Kolmančič, Lut-
verci 74, 74-527. GM-13590
RAUKOMBI, rabljen, kupim.
46-359. M-8161
KROŽNO BRANO kupim.
77-312. M-8219

zaposlitve

DELO sprejem na dom. 069-
81-377. IN-14080
POSLOVNO OSEBO ZA INFOR-
MACIJSKO PRODAJO BLAGA na
svojem domu iščem. M-8233
DEKLE z veseljem do dela v gostinst-
vu zaposlim. 36-041. M-8248
PRODAJALCO (-ca) VRNAR-
SKIH PROIZVODOV NA TRŽNICI
zaposlim. 21-495. M-8256
VARSTVO ZA 2,5-letnega otroka iš-
čem. Plačilo po dogovoru. Drago
Abraham, Peskovci 38, p. Salovci.
M-8271
NATAKARICO sprejem v delovno
razmerje. Bistvo Klement, Lendavska
41, 87-226. M-8275

Razno

PREKLIC!
Preključim veljavnost hranilne knji-
žice št. 36976/9, izdane pri HKS Pa-
nonka M. Sobota. Alojz Rakuš, Ple-
vice 25, p. Apače. M-8103
IZOLACIJO VLAŽNIH ZIDOV z
vrtanjem in injiciranjem, s strojem
rezanjem, izolacijo prstov, ki jih
zaliva voda, zunanjo izolacijo teme-
ljev proti vodi in vlagi, izolacijo rav-
nih streh in drenaže izvaja JANEZ
HAK, 69223, DOBROVNIK 244. M-
8105
GARAŽO v Murski Soboti iščem.
76-048. M-8148
ŽELIM SPOZNATI DEKLE ali ma-
mico, staro od 25 do 30 let (en otrok
ni ovira), za skupno življenje. Naslov
v upravi lista. M-8163
ROCK BOBNAR IN KITARIST išče-
ta prostor za vaje v Murski Soboti ali
okolici ter basista ali solokitarista.
23-736. M-8165
LOKAL ZA TRGOVINO, na relaciji
LENDAVA—Murska Sobota, do
35 m², centralno ogrevan s telefonom,
iščem. Jože Horvat, Kapca 129. M-
8192
CISTERNO ZA KURILNO
OLJE, 2400 l in mešalec LJV,
ugodno prodam. Informacije po
16. uri. Sever, M. Sobota, St.
Rozmana 8. M-8305

PRALNI STROJ GORENJE
prodam. 25-440. M-8306

MOTORNO ŽAGO HUSQU-
ARNA, ELEKTROMOTRJA: 5,5
KW, 1400 obratov, 7 KW, 2800
obratov, koso s pogonom gore-
nje muta, dvigalo za gradnjo hi-
še, pločvino za oljni rezervoar,
4 mm, 1000 kosov opeke BIL, ga-
ražna vrata, prikolico Tehno-
stroj, enosono, prekužno, dvohi-
strojni redaktor, krožno cirkular-
no žago, prodam. Pečaroviči 34,
24-832. M-8310

ROLETE IN ŽA-
LUZJE IZDELU-
JEMO IN MON-
TIRAMO v več
barvnih odtenkih.
061-722-645.
M-6628

NENADOMA NAS JE ZAPUSTIL NAŠ DRAGI
API

Koloman Čarni

predmetni učitelj v pokoju

POKOPALI SMO GA V DRUŽINSKEM KRO-
GU.
ZA SOČUTJE SE ZAHVALJUJEMO

VSI NJEGOVI

Odšel si iz življenja,
ali ne iz naših src...

V SPOMIN

23. aprila minevajo štiri leta, odkar
nas je za vedno zapustil naš dragi
sin in brat

Srečko Fujs

iz Mlajtinac

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu in z lepo mislijo
počastite spomin nanj.

Nenatočljiva mama in brat z ženo

ZAHVALA

V 81. letu starosti je dotrpela draga mama, sestra
in teta

Marija Kovačič

roj. Nemeš
iz Mlajtinac

Vsem, ki ste se drage pokojnice in njenih težkih
trenutkih ter ure slovesa kakorkoli spomnili,
iskrena hvala.

Hvala tudi vsem, ki ste sodelovali pri pogrebni
obredu.

Mlajtinci, 31. marec — 2. april 1990

VSI NJENI

Končan je tvoj boj,
vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.

Izteklo se je življenje

Antunu Bariču

28. maj 1927 — 8. april 1990

Lik dobrega očeta, dedka in tasta bo ostal v naših
srcih v trajnem spominu.

Hčerka Đurda, vnuk Vladimir in zet Vlado

ZAHVALA

roj. Zagari
z Ivanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, botrini in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakor-
koli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za sv.
maše, ter jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti.
Iskreno se zahvaljujemo č. g. duhovnikoma Zveru in Gjuranu
za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku
Klaru.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi

*Zima se je poslovila,
prišla lepa je pomlad,
zlatu sonce rože vse je prebudilo,
samu tvoje ni, ko pa grenke solze
so jo zalile in odpreti se ne more več.*

V SPOMIN

24. aprila mineva šest žalostnih in nikoli pozabnih let, ko si tragično zatisnil svoje mlade oči in za vedno odšel od nas

Ludvik Novak

sofer
iz Kušanovec

Zakaj si moral nam umreti, ko pa s teboj je bilo tako lepo živeti, zdaj pa, odkar te očka ni več med nami, je naš dom tih in prazen. Nosila ti bom rožice in prižigala svečke, dokler bom živela.

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem mnogo preranem grobu.

Žalujemo: vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, in stari oče

Ludvik Kržanko

iz Martjanec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, dr. Horvatu in osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, gasilcem in govorniku KS in GD za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

YSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, tast, dedek in brat

Jože Špilak

iz Kamovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala sodelavcem iz delovnih kolektivov TLO in LINDAU iz Lendave.

Posebaj se zahvaljujemo g. župniku za pogrebni obred, pevcem pa za odpete žalostinke. Prisrčna hvala tudi sorodnikom in sosedom, ki so nam nudili vsestransko pomoč v teh težkih trenutkih.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: sinova Custi in Jože z družino ter sestra Verona

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 70. letu življenja nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek in brat

Matija Kohek

z Melinec 52

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter za sv. maše.

Iskreno se zahvaljujemo g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem, govornikom ter zdravstvenemu in strežnemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: žena Hedvika, hčerke Marija, Ana in Liza ter sinova Janez in Ignac z družinami

x x x

DRAGI DEDI
ZELO TE POGREŠAVA, PREKAMALU SI NAJU ZAPUSTIL.
OHRANILA TE BOVA V LEPEM IN TRAJNEM SPOMINU!

VNUKA PRIMOŽ IN MATEJA

ZAHVALA

3. aprila so v 80. letu starosti omahnile pridne roke in ustavilo se je zlato srce naše mame

Magdalene Gazdag

roj. Varšič
iz Lendave

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali vence, šopke cvetja in za sv. maše ter sočustvovali z nami.

Iskreno se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Lendava, 6. aprila 1990

Žalujemo: hčerka Katica z družino in sin Franc z družino

*Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo,
odšla si sama na pot neznano
in niti zbogom nisi rekla.*

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni nenadoma zapustila naša nadvse draga sestra in teta

Ivanka Gaber

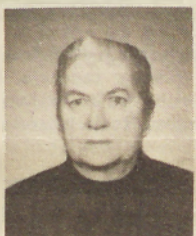
iz Serdice

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter za sv. maše, nam pa ustno ali pisno izrekli sožalje.

Hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Posebna hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in tov. Karlu Horvatu za ganljive besede slovesa.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni najdražji

*Življenje tvoje bilo je težko,
zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je po dolgi bolezni za vedno zapustila draga teta

Jolanka Luthar

roj. Kelemen
iz Križevca v Prekmurju

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje.

Zahvaljujemo se dr. Kiršnerju, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS Hariju in gasilcem.

Posebna hvala družini Hari za vso pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Križevci 7. aprila 1990

Vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in omame

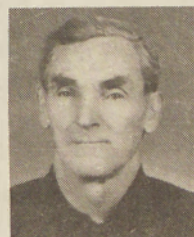
Vilme Norčič

roj. Poredoš
iz M. Sobote

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

Hvala g. seniorju Ludviku Novaku za pogrebni obred in pevcem za odpete pesmi v zadnje slovo.

Žalujemo: vsi njeni najdražji

*Kako je dom naš prazen,
odkar v njem te dragi ni,
odšel si k večnemu počitku,
zaprl za vedno si oči.
Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek, stric, svak, brat in sosed

Štefan Denša

iz Nedelice 65

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem, botrini, sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih trpljenja in ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Hvala za darovane cvetje, sv. maše in izrečeno sožalje.

Iskrena hvala g. kaplanu iz Turnišča za lep pogrebni obred, g. župniku iz Dravograda in pevcem za odpete žalostinke.

Prisrčna hvala sodelavkam 113. brigade, sodelavkam 128. brigade in kontroli I. izmene iz Mure M. Sobota, Gozdnemu gospodarstvu M. Sobota, sodelavcem Varstroja — betonarne, sodelavcem iz Planike Turnišče za darovane vence in izrečeno sožalje.

Žalujemo: žena Marija, sestra Verona, sinovi in hčere z družinami ter drugo sorodstvo

*Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavcev se zbudi,
v cvetju zemlja se zagrne,
zame pa pomladi ni.*

ZAHVALA

Nepričakovano, boleče in brez slovesa nas je po kratki bolezni v 70. letu starosti zapustil dragi mož, oče in stari oče

Nikolaj Korpič

iz Cepinac

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, botrini, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter ga v velikem številu pospremili na zadnji poti.

Posebna hvala dobrim sosedom Časarjevim, Barberjevim, Korpičevim, Ostričevim in Kalamarjevim.

Zahvaljujemo se g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici KS za poslovilne besede. Ostala je še zahvala medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dežurni ekipi, ki mu je lajšala zadnje trenutke življenja.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Cepinci, Markovci, 4. aprila 1990

Žalujemo: žena Karolina, sinova Vendel z ženo Marto, Jože z ženo Terezijo, hčerka Albina z možem Cirilom in zet Feri, vnuki Simon, Silvo, Mirko, Miran ter vnukinje Andreja, Martina, Valentina in Cirila

VELIKONOČNA NEDELJA V REŽIJI IVANA KRAMBERGERJA IN RADIA MURSKA SOBOTA

Ko smo v prejšnji številki Vestnika na prvi strani najavili radijsko srečanje z največjim slovenskim nepredvidljivcem, Ivanom Krambergerjem, niti slutili nismo, da se bo velikonočna nedelja, 15. malega travna 1990, zapisala v slovensko politično in siceršnjo zgodovino. Iz običajnega kramljanja z nedeljskim gostom se je izcimil medijski spektakel s štirimi slovenskimi predsedniškimi kandidati in neposrednim radijskim prenosom, o čemer smo se z Ivanom dokončno odločili šele tri dni pred veliko nedeljo.

Prisrčna krambergerjska razposajenost, zdaj že pravcati zaščitni znak impulzivnega dobrega moža od Negove, je hitro sprostita vse prisotne, ob vsem pa se ponujata vsaj dve resnici:

»Enokratni« piš predvolilne strpnosti

— Visoka raven slovenske politične kulture je dokazana, saj sta politična nasprotnika sedem dni pred odločilnim drugim krogom volitev pokazala, da predvolilni boj ni nujno metanje takšnih in drugačnih polen pod noge konkurentu. Nasprotno: tako Kučan kot Pučnik posebej bljata spoznanje, da smo Slovenci sposobni preobrazbe iz monistične v pluralno družbo po mirni, evolutivni poti.

— Ivan Kramberger je dokončno potrdil svojo izjemnost in enkratnost. Kljub vsem klovnovskim vložkom (ali pa tudi zavoljo teh) zasluži analitično pozornost humanističnih znanosti. Brez pretiravanja ali lažnega laskanja drži, povedano z njegovim besednjakom: »Ivan Kramberger je enokraten!«

Bojan PEČEK
foto: Nataša JUHOV

Tako kot Pučnik in Kučan, ki sta prispela pred njim, je bil tudi Demšar deležen gostiteljevega darila, Kristusove podobe, kar je Kramberger pospremil z besedami: »Ta kipec naj visi v vaši pisarni! Čez štirinajst dni pridem preverit!«

Ivan objema Štefko Kučan, ki mu laska, češ da je bilo njegovo velikonočno vabilo v tako izbranem času, da je vredno modrosti kralja Salomona. Jože kramlja z Marjeto Kramberger, ki je spet v 4. mesecu nosečnosti (3-letni Ivek v njenem naročju pa noče, da bi bil ati predsednik, to naj bo Kučan). Milan z nasmeškom zre predse. Skupinska slika z gospema kot prispevek k slovenski predvolilni spravi.

Medijska pozornost spektaklu je bila nepopisna. Kakšnih 50 radovednih spraševalcev in le trije (pozneje štirje), ki jih vprašanja zadevajo. A za predsedniške kandidate se spodobli, da so trdoživji, vajeni novinarske vsiljivosti. Fotografija je utrinek neposrednega prenosa Radia Murska Sobota.

Nekateri so pričakovali, da bi Kramberger svojo (pomembno) petino glasov »prodal« temu o enemu. Toda nedeljski cirkus dogajal tudi zato, da bi poljudni naj se volilci odločijo po lastni vesti. Zaradi tovrstne enakopravnosti je v belo oblečen eleganten spremljevalec v svoj znameniti bugatti tako črna kot Pučnika.

Pri spovedi je bil nazadnje na Bledu, kjer ga je župnik oštel zaradi zametanih in umazanih las. Pa se ni ostrigel zaradi tega, pač pa zavoljo tisoč pisem. Ivan Kramberger je sposoben marsičesa: tudi izvirni predren smeh iz sicer resnega in preudarne Jožeta Pučnika.

— Ob 15. aprilu — dnevu železničarjev

Ob delovnem vzdušju tudi akcije

Ob kopici drugih prireditev je tokratni praznik železničarjev minil skoraj neopazno. Sicer pa so ga praznovali delavno, saj osrednje proslave na Zaloški cesti v Ljubljani, kjer je bila 15. aprila 1920 splošna železničarska stavka, ki se je končala s pokolom stavkajočih, letos ni bilo.

Povsod pa so pripravili krajše slovesnosti. Pomurski železničarji so se udeležili proslave v Mariboru, kjer so ob tej priložnosti podelili zlate, srebrne in bronaste značke železničarjem za 30, 20 in 10 let delovne dobe. Zvrstila so se tudi razna športna in šahovska tekmovanja med kolekti-

vi Železniške transportne organizacije Maribor, kamor sodi tudi naše območje.

Železniško gospodarstvo Ljubljana pa že šesto leto izvaja akcijo »Naj postaja« z namenom, da se izboljša podoba oziroma videz železniških postaj. Skratka, ustvariti okolje, v katerem se bo potnik prijetno počutil in bo deležen korektnega odnosa osebja na postaji. Ocenjevanje postaj poteka trikrat na leto, kriteriji pa so zelo strogi. Med dosedanjimi akcijami so že vidni rezultati v urejenosti postaj, čistoči, večji skrbi za potnike in prijaznosti osebja.

Vsekakor je železničarski poklic dokaj zahteven, saj terjaja veliko zbranosti, discipline in natančnosti, ker ima lahko vsaka najmanjša napaka večje ali manjše posledice v tovrstnem in potniškem prometu. Zato želimo pomurskim železničarjem mirno vožnjo po tirih!

M. Jerše

Začnimo čistiti — nehajmo onesnaževati!

Pod naslovnim geslom bo Pomursko lovsko gojitveno območje Murska Sobota med 21. in 29. aprilom izpeljalo akcijo čiščenja okolja. »Vsaka lovška organizacija si na svojem območju izbere najbolj moteče divje odlagališče smeti ali najbolj onesnažen del revirja,« sporočajo pomurski lovci z namenom, da se jim pri tem enkratnem ekološkem dejanju pridruži šola, podjetja, ustanove. Iz navodila za izvedbo le to, da bo sodelovala tudi mariborska Surovina. »Če boste pri čiščenju našli tudi na nevarne odpadke, nemudoma obvestite pristojnega sanitarnega inšpektorja,« povzemamo iz sporočila. Neke vrste otvoritev bo že danes v Bogojini, kjer se bosta čiščenja okolja z roko v roki lotili tamkajšnji lovška družina in osnovna šola. B. Ž.

SREČANJE ROMOV SLOVENIJE

Prav gotovo nikjer drugje po Sloveniji — le v soboški kinodvorani je bila v počastitev 8. aprila, svetovnega dneva Romov, izobešena romska zastava, pa čeprav zaradi volitev teden dni pozneje. V Murski Soboti so se namreč srečali Romi Slovenije, pripadniki indijske etnične skupine, ki pomeni posameznike z živim čustvom, ki se ji uporno odzema vsi darovi evropske civilizacije in kulture, pod prisilo, da sama sebe vzgaja v suženjstvo, ki postopno suši njene izvore in pušča različne pečate iznekeženosti na njenem lastnem licu. (dr. Rajko Družič)

Lansko leto je bilo srečanje v Črnomlju (tokrat se črnomaljski Romi srečanja niso udeležili) in že takrat je dr. Vanek Šiftar povedal, da bi naslednje praznovanje svetovnega dneva Romov morala biti v Cankarjevem domu, da bi tudi Romi Slovenije morali dobiti prostor v kulturnem hramu Slovenije. Toda leto je minilo, Romi pa niso prišli v Cankarjev dom (njihov nastop tam bi lahko posredno pomenil tudi priznanje Slovenije, da so Romi v Sloveniji, da so »slovenski« in ne od občin, kjer živijo). Lahko tudi rečemo, da je dokaz njihove »neslovenskosti« tudi to, da se srečanja in okrogle mize, ki so jo pripravili organizatorji srečanja, ni udeležil nihče iz republike, niti iz odgovornih republiških institucij.

V soboto je bila torej tudi okrogla miza, katere osrednja točka je bil status Romov (status narodnosti jim priznava le republika Bosna in Hercegovina), v dopolnilnih slovenske ustave pa je zapisano, da se bo romsko vprašanje reševalo v posebnem zakonu. Doktor Vanek Šiftar pa je to vprašanje povezal z novim družbenim trenutkom, s programi strank, ki Romov (razen ene) ne omenjajo. V tej smeri pa je nadaljeval gost iz Novega mesta, ki je rekel: »Romsko vprašanje je prvenstveno politično vprašanje, vsa druga so posledica tega. To politično vprašanje pa se kaže tako: odnos širše družbe do tega vprašanja se je žalostno strnil v

eni odločbi o uresničevanju osebnih pravic Romov.

Ta odnos se je pokazal tudi danes, ko ni nobenega iz republike. Posledica tako skromne ustavne odločbe je ta, da smo začeli zamujati vlake, ne samo v šolstvu in vzgoji, ampak prvič pri ustavi in drugič pri zakonu o volitvah, ko Romi kot nacija nimajo nikakršne možnosti, da bi imeli predstavnike v parlamentu in tam predstavljali svoje probleme.

Na okrogli mizi so tako predlagali, da bi strokovni delavci, ki so se na ta dan zbrali, imenovali ljudi v posebno telo, ki bi začelo pripravljati ta zakon, ki naj bi reševal vprašanje Romov, saj bo le v tem primeru hitreje zagledal beli dan, kot če bodo čakali, da ga pripravijo v republiki.

Prepuščenost romskega ljudstva usodi je slikovito predstavil Vlado Rozman s Pušče, saj, kot je povedal, znamo biti usmiljeni do drugih, se boriti za pravice zatiranih v Jugoslaviji, le za Rome se nihče ne zavzema kaj preveč. Zanje ni delovnih mest, ne stanovanj, zato se ne čudimo, če se bo spet začel pojavljati kriminal.

Okrogle mize se je udeležila Sunčica Findak, članica skupnega Romov Jugoslavije, ki je prinesla novejši novice s svetovnega dneva Romov, ki je bil v Varšavi, dnevnega simpozija pred komisijo o standardizaciji romskega jezika. Simpozij v Varšavi so se komunisti govorili, da bodo trije dialekti romskega jezika in približno dve tisoč romski dialektov dobili »skupni jezik«. Povedala je še, da bo druga mednarodna romska šola na Dunaju, prva pa je bila lansko poletje v Beogradu, kjer li so se je tudi Romi iz Prekmurja. Na srečanju je dr. Jože Završnik predstavil svojo novo knjigo o romski kulturi. Knjigo so udeleženci okrogle mize zelo dobro ocenili, saj bo v volitvah moč vsem, ki se po strokovni poti pri drugi plati srečujejo z Romi in njihovimi problemi.

Dan srečanja pa je minil s kulturno prireditvijo v kinodvorani, sponzorirani Romi — Romi so se pomerili v lelem nogometu (tri ekipe) in srečanju s serijsko zračno puško, kjer je igralo pet ekip. Goste so povabili še na ogled tabora Taborniške čete v Pušči ter naselja Borejci — Vaso vas.

Majda Vaso

Pomurski sindikalisti na seminarju v Radovljici

V ponedeljek in torek je bil v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici seminar za predsednike sindikata podjetij in drugih organizacij, ki se udeležijo tudi okrog 50 sindikalnih aktivistov iz soboških in tendavskih občin. Pripravila seminarja je Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, z namenom, da se pogovarja njen sekretar Rajko Lesjak. Seminaristi so spregovorili o zelo aktualni temi, o sindikatih ter zakonu o podjetjih in delovnih razmerjih. Spregovorili so še o vlogi Svobodnih sindikatov Slovenije, kolikor pogodbi in drugih aktualnih nalogah delavske organizacije.

**Če boste kupovali
v BIMU, boste privarčevali!**
**Povrnili vam bodo 3 odstotke
v gotovini od zneska, ki ga boste
porabili za nakupe pri njih
v treh mesecih!**

Ni vam potrebno kupovati v tujini. Enake ali podobne modne izdelke lahko kupite pri nas!

- Za 40 % nižje cene usnjene konfekcije;
- Prodaja na posojilo brez obresti tudi do šest mesecev!

d. o. o.
Murska Sobota
Ciril-Metodova ulica 50

Telefon: 22 219

Za prvo osmetotko proti kanalu

PRI VAS DOMA

Premagal neprijeten občutek

Obiskali smo Miho Magdiča v Desnjaku. Čeprav je naselje na višini bogu za hrbtom, pa ni tako, saj smo se vseskozi peljali po sicer ozki, a asfaltirani cesti.

Sem vinčarski sin. Sem, na malo kmetijo, sem se poročil leta 1942. Potem, ko je žena Matilda podedovala imetje, sva obnovala hišo, pozneje sezidala novo, zgradila sva med prvimi velik hlev in nakupila zemljo, tako da je zdaj skupaj z vinogradom

Miha Magdič pa se nam je zdel premlad za tak korak. Prepis posestva na sina in snaho, da se razumemo!

»Ko sem bil star 65 let, sem posestvo prepisal. Ni šlo za golo formalnost, po kateri naj bi bil on formalni lastnik, dejanski gospodar pa jaz, ampak za zaveštno odločitev, po kateri sem se odpovedal zemlji in dohodkom z nje ter seveda tudi stroškom, brez katerih ne gre, če hočeš kaj pridelati in prodati iz hlevov. S tem sem pač hotel spodbuditi mlada, da bosta vedela, da delata zase in svojo družino.«

Predvidevali smo, da težko prigaranih njiv, travnikov, strojev, gospodarskega poslopja in vinogradov ter še marsičesa ni bilo lahko prepisati, četudi na sina, in da je imel tudi pomisleke: kaj pa, če bom zdaj tujec pri hiši, ničesar nimam več ...

»O, to je bilo! Velik duševni boj sem bil. Trajalo je kar nekaj časa, potem pa so se duhovi umirili. Da pa je ne bi bil brez vsega imetja, sem si ohranil nekaj arov vinograda. Seveda pa se ne izogibam delu na zemlji, pa tudi v zbiralnici mleka rad delam,« se je pohvalil naš sogovornik.

Delo! Miha Magdič pa je aktiven tudi v svoji krajevni skupnosti. Prav njemu gre zahvala za mobilizacijo občanov, da so globoko posegli v sicer plitve žepe in dali denar za modernizacijo ceste. Zdaj pa spet bije boj. Tokrat za napeljavo telefonskega omrežja.

Š. Sobočan

Miha Magdič iz Desnjaka pri Ljutomeru je pri 65 letih predal posestvo sinu. Sprva se je, kot lastnik, počutil nekam omotično, časoma pa je to premagal.

Foto: Š. S.

arovi 9 hektarjev. Dolgo časa sva redila plemensko svinje, pozneje pa prešla na rejo krav molznic. Teh je 12, letno pa oddamo okrog 45.000 litrov mleka. Zdaj pa je uradni gospodar sin, saj sva mu posestvo predala. Skoraj kap bi nas! Dobro vemo, da so ljudje, ki se od imetja (predaj posestva) težko ločijo, ki so se že na smrtni postelji,

SREČANJE Z UPOKOJENIM UČITELJEM MILANOM KOCUVANOM IZ GORNJE RADGONE

Pozdravljeni, gospod učitelj!

Če se ob sončnih popoldnevih radi sprehajate po mestu Gornja Radgona, boste gotovo srečali osivitega možakarja z rokami na hrbtu ali v žepih. Njegov pogled je strmo uprt v pot, po kateri stopa, kljub temu pa opazi in pozdravi vsakega znanca. In teh ni malo. Po 55 letih so se ga spomnili celo učenci iz Dobja na Kozjanskem ter ga povabili na proslavo. Z veseljem se je odzval vabilu in tam spet stisnil pesmi, ki so jih prepevali njegovi učenci pred davnimi, davnimi leti.

Milan Kocuvan ima še danes veliko prijateljev, znancev, nekateri so bili tudi njegovi učenci. Se več kot znancev pa ima spominov, prijateljev in neprijateljev. Nekateri so že zapisani in shranjeni v mapah v dnevni sobi, še več pa se jih sprehaja po glavi, zato je vesel vsakega obiska in pogovora, ki za nekaj časa te spomine osvobodi in jim da prilžnost, da ga vrnejo v preteklost.

Rodil se je 1903. leta v Benediktju. Po prvi svetovni vojni je bilo le malo hrane, saj je skoraj vse vzela vojna, kar je ostalo, pa oblast. Poleg tega jim je 1918. leta umrla mama, tako da je oče ostal sam s štirimi sinovi. Najtežje od vsega je bilo oprati perilo tako, da je bilo zares belo. Ni jim uspelo. Kljub temu so se vsi širje izločali. Milan je izbral učiteljevanje. Med študijem se je preživljal s poučevanjem slabših učencev.

Prvega službenega mesta na Zgornji Ščavnici ne bo nikoli pozabil. Čeprav je bilo v enem razredu 97 otrok, jih je bil zelo vesel; oni pa njega. Spominja se,

da je bil takrat učitelj v kraju zelo spoštovana oseba. Skrbel je za kulturno življenje, vodil pevski zbor in dramski krožek, predaval, hodil na izpopolnjevanje in tečaje ... Po štirih letih je bil premeščen na meščansko šolo v Mariboru. Zanj je bilo to pravzaprav priznanje, kajti to je bila šola za najposposnejše učence. Poučeval je matematiko, kemijo, fiziko in tehnologijo. Kolbič, Planko, Požar, Stern ... to je le nekaj učencev, ki so prišli iz njegovih razredov in zelo uspeli. Še danes je nanje ponosen in z mnogimi dober prijatelj.

Nato ga je čakala vojaščina. Dolžnost je opravil v Bileci, nato pa je nekaj časa poučeval v Rusah. Toda ne dolgo. Ker ni hotel sodelovati v Orjuni, so ga kazensko premestili v Dobje na Kozjanskem. V teh revnih krajih je poučeval sedem let. Ljudje so bili dobri, toda zelo revni, pravi Milan Kocuvan. Zbirali so denar za novo šolo in skoraj bi jim uspelo — potem pa so združili nekaj občin in šola je bila v drugem kraju. Še danes v Dobjah nimajo nove šole, le da učenci danes sedem ali več kilometrov ne pešajo, ampak se vozijo z avtobusom.

Od tam je 1937. leta prišel v Gornjo Radgono in ostal do danes. »Ohmejno mesto mora imeti zavedno učiteljsko, mora biti obmejni kamen slovenstva, to pa je lahko le z intelektualci,« je poudaril Milan Kocuvan. In konec tridesetih let so bili na najboljši poti, da to tudi dosežejo. Poleg obrtne šole (v tem mestu je bilo že od nekdaj veliko obrtnikov) so se pojavile tudi druge šole.

le. Kulturno življenje je bilo živahno, prav tako strankarsko.

Vojnih časov se raje ne spominja. »Ko je vojna, je boljše, če je noč in če te nihče ne pozna,« je prepričan Kocuvan. Če ga eden

osnovno šolo pri cerkvi, ki je bil visok 7 metrov, stal pa jih je 149 dinarjev, kar je bilo v tistih časih vredno 50 krav.

Kljub svobodi pa povojnih časov nima v lepem spominu. To sedaj že lahko pove na glas.

Učitelji, ki so poučevali že dolga leta pred vojno, kar naenkrat niso bili zaželeni. Kot da bi bilo potrebno prav vse staro uničiti, pa če je bilo to potrebno ali ne. Prišli so učitelji z nekajmesečnimi tečaji. Dolga leta je imel tako majhno plačo, da je morala žena delati na poljih, če so hoteli kaj dati v lonec.

Je pa novim oblastem učitelj starega kova prišel zelo prav. »Uporabili« so ga za razne tečaje, predavarija, slatinarje in druge večerne šole. In Kocuvan ni nikoli odrekel pomoči. Rad je poučeval, pravi pa, da so bili najbolj hvaležni učenci slatinarji.

O Milanu Kocuvanu bi lahko zapisali še marsikaj. Tudi on sam bi se znal zapisati marsikaj poučnega. Tudi tej njegovi misli, da je bila pri nas dolga leta »šaj-trga blata« več vredna kot doktorska diploma, moramo pritrditi. Znanje še vedno ni dovolj cenjeno, še vedno prevladuje lažni blišč oblasnikov. Lokalnih voditeljev, ki so v preteklosti naredili več slabega kot dobrega. Tudi v Gornji Radgoni. Da bo mesto spet obmejni kamen slovenstva, bo moralo čim prej dobiti kako šolo. Pa čeprav le obrtno kot pred petdesetimi leti.

Tako sva kramljala z Milanom Kocuvanom. Upam, da bova še večkrat.

Bernarda B. Peček

Milan Kocuvan iz Gornje Radgone je že 28 let upokojen, kljub temu pa še vedno budno spremlja dogajanje v vzgoji in izobraževanju. Meni, da znanje še vedno ni dovolj cenjeno ter da bi za gospodarski položaj učiteljev morala poskrbeti država, ne pa da se morajo zanj boriti sami — in to z neprimernimi sredstvi.

od nekdanjih učencev ne bi hranil z žlico, bi v taborišču umrl zaradi zastradanosti, tako kot mnogi drugi.

Tudi o teh umrlih in padlih za svobodo je Milan Kocuvan zapisal. Da bo ostalo zabeleženo, pravi. Pa o prvi akciji okupatorjev, ko so prišli v Gornjo Radgono: podrl so spomenik Maistru pred

Studio 90

Na Trgu svobode 11 v Gornji Radgoni so pred nekaj dnevi odprli prostore Foto-video studia 90, ki bo poosebiti ponudbo videotehnike in kaset ter ponujal kakovostne fotografske storitve, ki so jih v Gornji Radgoni do sedaj pogrešali. Poleg drugih fotografskih storitev bodo fotografirali tudi poroke, zabave, skupine, pogrebe in drugo ter strokovno svetovali vsem amaterskim fotografom. Poleg videokaset bodo izposojevali videorekorderje, snemali naročeno, presnemavali kasete ter strokovno svetovali.

bbp

F. M.

le. Poseben problem predstavlja tudi odlagališče odpadkov, ki daje slab zgled kraju; zavzemajo se, da bi odvoz smeti uredili za celotno vas.

Zaradi pomanjkanja denarja pa v tem referendumskem programu, ki se v krajevni skupnosti Bratonce izteče prihodnje leto, ne bo mogoče uresničiti vseh načrtovanih nalog. Tako bodo morali po besedah predsednika sveta KS Bratonce Venčeslava Smodiša asfaltiranje nekaterih cest in gradnjo kanalizacije prenesti v novi referendumski program. Prednost pa bodo dali asfaltiranju cest.

KRAJEVNA SKUPNOST BRATONCI

MRLIŠKA VEŽICA, TELEFONIJA ...

V krajevni skupnosti Bratonce so lani začeli graditi mrliško vežico in jo zgradili do tretje etape. Poleg tega so opravili nekatera dela pri vodovodnem omrežju in

vežice in ureditev pokopališča. Delati bodo začeli že v teh dneh. Poleg tega bodo letos končali z razširitvijo telefonije, za kar je zainteresiranih 85 novih naročni-

potrebna vzdrževalna dela ter kupili betonske cevi za požarnovarnostne vodnjake. Kaj več pa z razpoložljivimi sredstvi iz krajevnega samoprispevka ni bilo mogoče narediti.

Med letošnjimi prednostnimi nalogami je dograditev mrliške

kov. Predvidevajo tudi obnovo vaškega vodovoda, kjer bo potrebno zamenjati nekatere aparature in inštalacije, ki so dotraja-

KINO Z DOBIČKOM

V Turnišču je poraslo zanimanje za kinopredstave, zato ta dejavnost, ki je sicer v okviru krajevnih skupnosti, prinaša več prihodkov, kot so odhodki, kar pomeni, da posluje pozitivno. Če se stanje ne bo spremenilo na slabše, bodo z dobičkom sčasoma plačali nakup sodobnejše naprave za ozvočenje dvorane, nato pa bodo zbirali denar za nakup boljših sedežev. Čeže, da ljudje spet zahajajo v kino, ker so se naveličali posedanja pred televizijemskim sprejemnikom in ker si želijo družabnosti. Navdušili pa so tudi dobri filmi in način predvajanja (brez prekinitev oziroma menjave filmov).

V Satahovcih za čisto okolje

Vaški odhod je pred nedavnim organiziral očiščevalno akcijo. Očistili so okolico vaško-gasilskega doma in potoka Mokoš ter okolico nogometnega igrišča. Skrb za vaško okolje se vidi tudi na urejenem vaškem zvoniku na kapelici, v katerem so namestili električni zvon. Vsako gospodinjstvo je prispevalo po 200 dinarjev.

Vlado Kreslin,

glavni kitarist slovenske glasbene scene, je pred dnevi nastopil v Murški Soboti. Najprej je s pesmimi, ki jih je navdihnilo romsko kitarje, popestril predstavitev knjige dr. Jožeta Zadravca: Zdravstvena kultura Romov v Prekmurju, ki jo je izdala Pomurska založba.

Potem pa je z legendarno Črno kitaro v prekmurščini in »zborov« petjem navdušil še na odmevni predstavi Zelenih, ki je istega večera odvila v soboški galeriji. Bila je izvirna in neponovljiva zaradi svoje spontanosti.

bb

Foto: N. Juhov

MIMOGREDE

LUČI UGAŠAJO

Kaže, da v Lendavi in po vaseh ne bodo imeli več tako razkošne svetilne razsvetljave (ponekod gorijo luči celo noč), kajti računov ne bo več v celoti poravnala komunalna skupnost (te ni več, ampak ustrezen organ pri izvršnem svetu), temveč bodo najmanj 20 odstotkov pri-
makle posamezne krajevnosti. Ali to pomeni, da se bo čez meznih krajevnih skupnosti. Dejstvo je namreč, da v posameznih krajevnih skupnostih ne bodo zmogli plačevanja (četudi 20-odstotnega), ker imajo pač veliko drugih potreb (ceste, na primer). Najbolj bo treba poiskati srednjo pot: gorela naj bi vsaj vsaka druga luč, gorela naj bi luči tam, kjer hodi, se zadržuje, več ljudi ... in ne tam, kjer je doma kak vaški veljak, ki si je izbral luč ob svoji hiši. Ta opažka pa seveda ne velja le za »odbornike« iz lendavske, ampak tudi iz drugih občin. Skrajnost pa bi bila, ko bi zaradi varčevanja ugasili vse luči.

Š. S.

V trgovini GEA lahko kupujete vso kmetijsko mehanizacijo vedno ceneje!

TOKRAT VAM POSEBEJ PRIPOROČAMO NAKUP:

Posebna ponudba:
voženi pralni prašek iz Italije!
4 kg — 112 din
5 kg — 118 din
8 kg — 175 din

Predstveniki že od 6.500,00 din naprej
Silokombajni že od 15.900,00 din
Cirkularke že od 3.760,00 din
Plugi enobrazdni 3.410,00 din
Plugi dvobrazdni 4.900,00 din
Sadilci krompirja 10.450,00 din
in ostala kmetijska mehanizacija.

ŽELJO PRPROVIČ
42315 MURSKO SREDIŠČE
M. Tita, tel.: 042 843 232
Nov delovni čas:

Od 7.00 do 15.00 in ob sobotah od 7. do 12. ure

GEA IN VI SKUPAJ DO CILJA!

RDEČI TRG JE ZARDEL OD SRAMU

Že drugič se je zgodilo nekaj nezasišane: potem ko je na sovjetskem najsvetejšem trgu z letalom pristal zahodnonemški avanturist Matias Rust, je znameniti revolucionarni trg doživel še svoj prvi striptiz. Pogumna punca se imenuje Irina, vemo, da je stara 20 let, da je domačinka in da je fotomodel. Drugega ni mogla več izjaviti, kajti še preden je slekla tisto najbolj usodno, ji je namero preprečila milica.

JEZUSOV JEZIK

Jezusov pogovorni jezik ni bila hebrejščina ali grščina, veliki reformatorje svoje pridige pripovedoval v aramejščini. Ta jezik je v njegovem času na Srednjem vzhodu veljal za prevladujoč poslovni jezik, podobno kot danes v svetu angleščina. Vendar pa je v teku stoletij aramejščina skoraj povsem izginila. Danes ta starodavni jezik govorijo kot svojo materinščino samo še v nekaj vaseh v okolici Maaloule v Siriji.

Ni mogoče najti pravega razloga, zakaj se je preprosto ljudstvo na tem koščku zemlje tako zelo navezalo na drugod povsem izumrlo govorico in jo ohranilo živo. Zgodovinarji domnevajo, da gre za sluzga za ohranitev jezika morada nekdanji veliki knjižnici aramejskih krščanskih besedil, ki je dolga stoletja stala v Maalouli. Knjižnica je pred stoletjem v verskih sporih med grškimi katoliki in pravoslavci zgorela (ostala ni niti ena knjiga), vendar pa so prebivalci aramejščino ohranili živo. Aramejsko govoreči ljudje danes

sicer ne znajo ne brati ne pisati po aramejsko, stari jezik pa še vedno govorijo.

V Maalouli je cela tri leta preživel neki nemški lingvist in temeljito študiral aramejščino. V načrtu ima izdelavo aramejske slovnice in slovarja.

Parlament v najem

Madžarski parlament bo svoje reprezentativne prostore začel oddajati za sprejeme in prireditve, da bi tako znižal stroške vzdrževanja. Za enournno uporabo razkošne dvorane v novogotškem poslopju parlamenta bo treba odšteti 18.000 forintov (467 mark), kar ustreza dvomesečnemu povprečnemu dohodku. Zaradi vladnega varčevalnega programa tudi notranje ministrstvo ponuja v zaseben najem državne varnostnike in sledne pse.

Novinarja v veselje

Prvič v zgodovini bosta v veselje poletela novinarja in na sovjetski vesoljski postaji Mir preživela en teden. Medicinski in drugi strokovnjaki so izbrali Svetlano Omeljčenko, novinarko moskovskega časopisa Zračni prevoz, in Pavla Muharotova, novinarja časopisa Sovjetskaja mladjož, ki izhaja v Rigi, glavnem mestu pribaltske Letonske republike.

Novinarji, ki jih za polet niso izbrali, bodo enotedenski izlet v veselje spremljali na Zemlji in bodo imeli z vesoljsko postajo televizijsko in radijsko zvezo. O izbiri in pripravi novinarjev vesoljcev bodo posneli enournni dokumentarni film, režiral pa ga bo novinar ukrajinske televizije Jurij Kirkun, ki je bil tudi eden izmed kandidatov za polet. Denar, ki ga bodo dobili z oddajo, bodo namenili sovjetskemu skladu za otroke.

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

Takorekoč sredi M. Sobote ob parkirišču ob Cvetkovi ulici ljudi venomer preseneti smetišče, ki seveda ne sodi v okras mesta. Enkrat smo na to črno točko že opozorili, pa kaže da opozorilo ni zaleglo.

Tokrat to počenjamo drugič, v opomin tistim, ki bi morali to smetišče odpraviti. Zanima nas ali ga bodo?

Foto: N. Juhn

STIHL

MOTORNE ŽAGE, ŠKROPILNICE IN MOTORNI ČISTILNIKI

V KONSIGNACIJSKI PRODAJI

Informacije:
 UNIKOMERC Zagreb, predstavništvo Ljubljana,
 Celovška 147, tel.: 555 033, 555 485
 in SOŠKO GOZDNO GOSPODARSTVO Tolmin,
 tel.: (065) 81 130, 81 133
 MERCATOR KMETIJSKA ZADRUGA MOZIRJE,
 tel.: (063) 831 047
 SEMENARNA MARIBOR, Vetrinjska 30,
 tel.: (062) 21 648
 NOVOTEHNA NOVO MESTO,
 Glavni trg 11, tel.: (068) 21 737
 AGRARIA Brežice
 SEMENARNA Metlika

OBIŠČITE NAS NA 29. SEJMU GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA V KRANJU

PRIHAJA KOMET AUSTIN

Po napovedih astronomov bomo aprila lahko na nebu s prostim očesom videli komet Austin.

Najbrž bo tako svetel kot najsvetlejša zvezda in torej ravno tako veličasten, kot je bil leta 1976 komet West. Komet Austin je 6. decembra lani odkril novozelandski amaterski astronom Rodney Austin. Takrat je bil od Sonca oddaljen še 350 milijonov kilometrov. Najmanj bo od Sonca oddaljen 9. aprila (53 milijonov kilometrov), 25. maja pa se bo Zemlji približal za 38 milijonov kilometrov. Vse kaže, da ga bo po 20. aprilu nekaj časa mogoče videti po sončnem zahodu natanko nad severozahodnim obzorjem ali pa malo pred sončnim vzhodom nad severovzhodnim obzorjem.

SLOVENSKA VESELICA 90 V BELGIJI

Kvintet Ota Lesjaka iz Holdena ZRN in slovenska katoliška misija iz Charleroi v Belgiji sta letos organizatorja velike tradicionalne Slovenske veselice, na kateri se srečujejo naši rojaki iz Belgije, Nizozemske, Luksemburga in Francije. Letos bo ta prireditev v dvorani Salle Familiala v mestu Charleroi. 28. aprila naj bi se tam zbrali naši rojaki, tudi tisti, ki bodo prejeli naš časopis, seveda pa so vabljeni vsi rojaki, ki živijo in delajo v omenjenih državah. Na sliki kvintet Ota Lesjaka.

KOMET PRESENETIL

Lani septembra je Brorsen-Metcalfov komet pripravil posebno presenečenje za astronome. Po svoji poti je približal najbližje Soncu 15

dni prej, kot pa so računali. Za astronomijo, ki do sekunde natančno ugotavlja gibanje takih nebesnih teles, je bila napaka v izračunih pravi šok. Presenečen ni bil le francoski astronom Michel Festou, ki je edini predvidel zgodnejši prihod kometa. Te dni je pojasnil, kaj se je zgodilo.

Svoje izračune je francoski astronom izpeljal na osnovi natančnih pregledov zapisov zadnjih opazovanj tega kometa leta 1919. Že takrat se je pokazalo, da gre za nebesnega strica posebne vrste.

Astronomi so pred desetletji ugotovili, da je komet v vsej svoji moči zažarel prej, kot pa je prilegel najbližje Soncu. Ker običajno kometi zaradi sončnega vetra in toplotnih virov Sonca svetleje žarijo, ko se prično od Sonca oddaljevati, opazovani pa ni, je Festou na osnovi dobrega poznavanja narave kometov sklepa, da Brorsen-Metcalfov komet izgublja orbito, kar pomeni, da je vse krajša in se vse bolj približuje Soncu.

Izkazalo se je, da je res tako. Orbita Brorsen-Metcalfovega kometa se je skrajšala za 15 dni.

Naši rejci in Pomurkini mesarji pravijo, da so naši prašiči in s tem meso upravičeno dražji od uvoženih, saj imajo normalni le štiri parklje. Fotografija iz Mesne industrije Pomurka kaže, da ima prašič na prednji nogi pet parkljev. Salo na stran, primer je izjemen in soboški mesarji se podobnega ne spominjajo.

Boris Hegeduš

MUZEJ VISKIJA

Že več kot tisoč let je za Irce viski »voda življenja«. Okoli leta 600 našost žganja (ta pijača na Zeleni otok prinesli menihi — misionarji. Pijačo na so poimenovali uisce beatha, kar v keltščini pomeni voda življenja. Vojaki, ki so na Irsko prišli v 12. stoletju, so bili nad žgano pijačo navdušeni. Nje no ime so spremenili v anglizirano obliko viski in dragocene izkušnje pridobivanja razširili ne le v Angliji, ampak po vsem svetu. Vsi, ki obiščejo, se lahko z zgodovino viskija seznanim v muzeju, ki ima svoje prostore v skladišču te pijače v Bow Streetu. John Ryan, potomec irske družine, ki prideluje, obiskovalcem pokaže film o zgodovini njenega nastanka. V razstavnih prostorih so na ogled različne metode izdelovanja viskija, ob koncu razgleda pa gostje v izvrstnem irskem »pubu« lahko tudi poskusijo.

ZBOGOM, PATE

V času, ko se odpira skupni evropski trg, cenjeno francosko kulinariko in živilsko industrijo vse bolj skrbijo podobni, mnogo cenejši živilski izdelki drugih evropskih držav, ki celo domačih mliz uspešno izrivajo originalni francoski sir camembert ali foie gras — po vsem svetu cenjeno francosko gosjo šteto. Sprememba je vidna v številnih manjših živilskih obratih, ki so doslej dosledno upoštevali tradicionalne recepte svoje strške kuhinje, zdaj pa se z uporabo cenejših sestavin prilagajati cenam tujih nadomestkov.

Ker se francoski sladokusci bojijo, da se bodo njihove specialitete po letu 1992 postopno povsem izgubile v poplavi drugih, so na svojo vlado že naslovili nekaj zahtev, da s spremembo zakonodaje zaščiti svoje kulinarične svetinje. Zagovorniki skupnega evropskega trga so takim poskusom napovedali neupornost.

»Dovolj težko je bilo postaviti enotne pogoje za skupni trg, podreti pregrade, ki ločujejo posamezne države, da bi zdaj komurkoli dovolili ovirati svoboden pretok blaga.« Tega se očitno prav dobro zaveda tudi predsednik sindikata francoske viskijarske kuhinje, ki na račun takih poskusov nekoliko posmehljivo pravi: »Okusa jedi pač ni mogoče rešiti z zakoni. Pred pozabo na tradicijo ubranijo samo potrošniki, ne vlada.«

AVTO NA VODIK

Avtomobili bližnje prihodnosti ne bodo smradili zraka z izpušnimi plini, ne bodo spuščali v zrak ogljikovega dvokisa in ne bodo zaradi tega krivi za nevarno onesnaževanje ozračja in globalno toplotno gredo, ne bodo zadrževali tal in bližnjega okolja s svinčnimi spojinami in ne več ogrožali gozdov ob avtocestah. Avtomobili bližnje prihodnosti bodo ekološko prijazne stvarce, iz katerih se bo pri vožnji sukljalo le malce neškodljive vodne pare in prav nič drugega.

Tak avto ni samo sen varstvenikov narave. Daimler-Benz ga je že poskusno naredil. Gre za nekaj poskusnih modelov mercedesov, v katerih je vgrajen poseben drugačen avtomobilski motor, kot pa smo ga vajeni od motorja poganja vodik. Pri delovanju motorja pa je izpuh le vodna para.

Seveda vodikovi mercedesi niso za na ceste. Preveč problemov je še neresenih. Največji je še vedno dovolj poceni pridobivanje vodik, a tudi sama para motorja je še daleč od odkadanja uporabnosti. Vendar konstruktorji vodikovega mercedesa prepričani, da so na poti. Čez deset let bodo na cestah vozili vodikovi avtomobili.

Devetletni Nikolaus je treniral, saj je hotel postati čimbolj podoben svojemu štirinajletnemu prijatelju. To, kar v Evropi delamo le za šalo, je v ZDA že dolgo uveljavljeno tekmovalanje. Žene in moški se pred očmi publike poskušajo čimbolj približati svoji domači zverki. Vidi se, da sta junaka sliki že pravljena tekmovalnja.

HRANA

VZGOJA OTROK

Test za glavobol

Vas pogosto muči glavobol? Znanstveniki kalifornijske univerze Berkeley v Združenih državah Amerike domnevajo, da je za pojavljanje se glavobole kriva hrana. Nekatera živila vsebujejo snovi, ki pa delujejo tako, da širijo žile. Glavobol je potem posledica preveč razširjenih žil. Če vas pogosto boli glava, preverite, ali je na vašem vsakodnevem jedilniku kaj živil, ki vsebujejo thyamin. Glavoboli bodo prenehali, če boste ta jedila črtali z jedilnika. Živila s thyaminom pa so alkoholne pijače, zelišča, banane, kava in piščančja jajca, dodatki kave, sveže pecivo iz kvasnega testa, perutninska jetra, prekajeno meso, kislina smetana, čokolada, svinjina, jogurt, čebula in južno sadje.

MANJ VITAMINOV

Pomlad je praktično že nekaj časa tu in potreba po vitaminih so v obdobju spomladanske utrujenosti velike. Marsikdo se zato odloča, da si bo okrepil zdravje in razpoloženje na naraven način, se pravi namesto vitaminskih pripravkov in tablet s hrano, v kateri bo več zelenjave. Toda prav lahko se zgodi, da v zelenjavi ne bo kaj prida vitaminov. Pridelovalci zelenjave uporabljajo dušična gnojila, ki pospešijo rast. Doslej so preobilo tovrstno gnojenje obsojali le zaradi kratkoročnih učinkov gnojil na podtalnice in plodno prst, kaže pa, da nima najboljsega učinka tudi na same pridelke.

Nedavne študije, ki so jih opravili v Angliji, so odkrile nekaj presenetljivih. Kot sledi iz poročila v reviji Science News, so rezultati poskusov z artičoko, ki jo uporabljajo v ohratovih pokazali, da obilna uporaba dušičnih gnojil povzroča zmanjševanje količine vitamina C v teh rastlinah. Tudi pri drugih pridelkih je tako vitaminsko revnejši.

Za spomladanske okrepitve torej velja uživati zelenjavo, ki raste brez obilnega gnojenja z dušičnimi gnojili, organskimi ali neorganskimi.

O MOŽGANIH PIJANCEV

Skupina znanstvenikov na univerzi v Tübingenu je po triletnih raziskavah ugotovila, da si možgani pijancev lahko opomorejo od poškodbe, ki jih je povzročil alkohol. Medicinski strokovnjaki so namreč ugotovili, da se možgani alkoholikov zmanjšujejo, posledica tega pa so motnje v mišljenju in pomnjenju. Na mestu odmrlih možganskih celic se nabira možganska tekočina.

Tübingški znanstveniki so ugotovili, da se izboljšanje pokaže že po petih letih zdržnosti od alkohola. Hitrost okrevanja je odvisna od starosti, alkoholičarja in od tega, koliko časa se je vdajal razvadi. Tako imajo petinštiridesetletniki več možnosti, da si opomorejo, kot sedesdesetletniki. Uničene živčne celice v možganih se sicer ne obnovijo, vendar na njihove naloge prevzamejo druge celice, zrastejo pa tudi nove. Posledic alkoholizma pa se ne da nikoli popolnoma odpraviti.

RADIO MURSKA SOBOTA

5 NAJ

- Glasbena lestvica Radia Murska Sobota.
1. Bta je sreda — Don Mentoni Bluesband
 2. Keep it together — Madonna
 3. Pijmo ga, pijmo — Magnet
 4. Lambada — Kaoma
 5. Another day in Paradise — Phill Collins

Glasbena lestvica je na sporedu Radia Murska Sobota (UKV 87,6 MHz ali SV 648 kHz), ob petkih, v oddaji 21-232, od 18. do 19.

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

OBIRANJE PRI DOMAČIH NALOGAH

Kar kmalu po prvem dnevu šole se pokaže, kako prenekaletni otroci igraje napiše domačo nalogo in ima potem veliko časa za igranje. Nekaj pa je počasnežev, ki se ure in ure trudijo, pa ne dajo ničesar od sebe. Sanjarijo nad zvezkom, rezultata pa ni. Čim dlje otrok sedi, tem manj naredi. Pri otroku od petih do sedmih let že po petnajstih minutah popusti koncentracija, sedemleten do devetleten otrok lahko zbrano piše naloge dvajset minut, desetleten do štirinajstleten pa učinkovito dela po petindvajset minut. Glede na otrokove zmožnosti je sestavljen šolski program.

Če otroku ne gre in ne gre, se morajo starši in učitelji vprašati, ali ni preobremenjen. Ali se ne more zbrati in usmerjati pozornosti na učne

nje? Morda se usede h knjigam ob napačnem času. Znanost je, da je učinkovitost najmanjša med dvanajsto in drugo uro popoldne. Prav v tem času pa mnogi naši šolarji pišejo domače naloge. Preskusimo, morda se bo otrok nehal obirati, če se bo v teh urah igral, naloge pa pisal med tretjo in četrto uro, ko se krivulja sposobnosti spet vzpenja.

MEDICINA

MAŠČOBA IN ODRAŠČANJE

Znanstveniki raziskujejo in razkrivajo nove in nove skrivnosti, povezane z življenjem. Nedavno so odkrili, da sta kakovost in sestava hrane odločilnega pomena za zorenje deklic v ženske: čim bolj mastna je hrana, ki jo uživa deklica, tem prej nastopi puberteta in s tem deklica prej spolno dozori.

Tudi če pogledamo statistične podatke in se prepričamo o prehranskih navadah prebivalstva, lahko vidimo, da deklice spolno dozori prej v deželah, kjer je hrana visokokalorična in bogata z maščobami. V Zvezni republiki Nemčiji, kjer je poraba prehranskih maščob zelo visoka, vsaka druga deklica spolno dozori že v dvanajstimi leti.

NASVET

RIBE V AKVARIJU

Ribe v akvariju, ki jih preveč hranimo, postanejo občutljive in pogostejše zbolijo kot ribe, ki uživajo pravšnjo količino hrane. Ribe hranimo trikrat na dan, to zadostuje. Enkrat ne teden uvedemo postni dan. V akvarij natresemo le toliko hrane, kolikor je ribe pojedjo v petih minutah.

Debelejša jabolka

Jabolk, ki bodo merila v premeru manj kot 55 milimetrov, v prihodnje v državah Evropske skupnosti ne bodo smeli več prodajati. Komisija Evropske skupnosti v Bruslju se je odločila, da najmanjšo predpisano velikost jabolk s 50 milimetrov

prestavi na 55 milimetrov. V kategoriji posebno kakovostnih jabolk morajo imeti jabolka vsaj 60 milimetrov premera, nekatere vrste pa morajo biti debele celo 70 milimetrov. Sadje, ki tem predpisom ne bo ustrezalo, bodo morali uničiti ali uporabiti za živinsko krmo. Za ta korak se je komisija odločila menda zato, da bi izboljšala kakovost sadja. Poleg tega pa naj bi prepoved majhnih jabolk pripomogla k temu, da bodo pridelovalci na trgu, obremenjenem s presežki, dosegli višje cene.

rabiti za živinsko krmo. Za ta korak se je komisija odločila menda zato, da bi izboljšala kakovost sadja. Poleg tega pa naj bi prepoved majhnih jabolk pripomogla k temu, da bodo pridelovalci na trgu, obremenjenem s presežki, dosegli višje cene.

ZA LJUBITELJE PAPAGAJEV

Papagaj naj pije čaj

Voda iz vodovodne pipe, je, žal, vse prej kot bistra studenčnica. V njej je klor, pogosto tudi nitrati in druge primese, ki jih tako majhna in občutljiva žival,

kot je papiga ali kanarček, težko prenese. Klor ovira delovanje žleze ščitnice in v organizmu se zaradi tega ne nabira jod, nitrati pa povzročajo želodčne in črevesne motnje, pa tudi okvare jeter.

Nič ne zaleže, da vodo prekuhamo, nasprotno, za ptičke ni boljše, kvečjemu slabša. Kaj damo piti ptičku, da ostane čil in zdrav? Če vemo, da je voda iz vodovoda res slabe kakovosti, privoščimo ptičku negazirano mineralno vodo, ker vsebuje veliko rudnin, dobra je za ledvice in odpravlja odvečne snovi. Tudi blag zeliščni čaj iz koprive, regrata, janeža ali šipka je za ptička primerna pijača. Kadar pa ima ptiček prebavne težave, zlasti drisko, mu nalijemo razredčene pravega čaja, nato pa damo v pitno vodo zrno grozdnega sladkorja.

Orientacija za slepe

Znanstveniki hamburške univerze so razvili sistem za informiranje in orientiranje slepih, katerim pomaga, da se lažje znajdejo na postajah javnega prometa. Že od februarja lanskega leta ga preskušajo v Hamburgu. Sistem temelji na oddajnikih infrardeče svetlobe, ki na določenem mestu ves čas oddajajo navodila v obliki modularne infrardeče svetlobe, ki na določenem mestu otoku stopi slepec, ki ima pri sebi majhen sprejemnik infrardeče svetlobe, ta prevede informacije v govor. Tako potnik na primer zve, kako lahko pride do blagajniških okenc ali kam pelje naslednji vlak.

Kuhajte z nami

ZAPEČENE PALAČINKE

Zapečene palačinke pripravimo z majhnimi dodatki svežih in zdravih ostankov kuhanega, pečenega ali dušenega mesa. S pravilno pripravo lahko naredimo popoln, a cenen dnevni obrok. Dodana sveža začimbna zelišča dajejo jedi svojevrsten okus.

Za glavni obrok pripravimo na osebo 3 do 4 palačinke. Za nadev uporabimo: 15 dag drobno sesekljane kuhane, pečenega ali dušenega mesa, 1 staro žemljico ali toliko belega kruha, 2 žlici mleka, 1 jajce, sol, muškato, 2 žlici fino sesekljanih začimbni zelišč in 3 do 4 žlice spečene palačinke. Od dišavnih zelišč uporabimo: drobnjak, špinačo, bilito, majaron, baziliko. Odločimo se za kombinacijo zelišč, katerih okus nam najbolj prija.

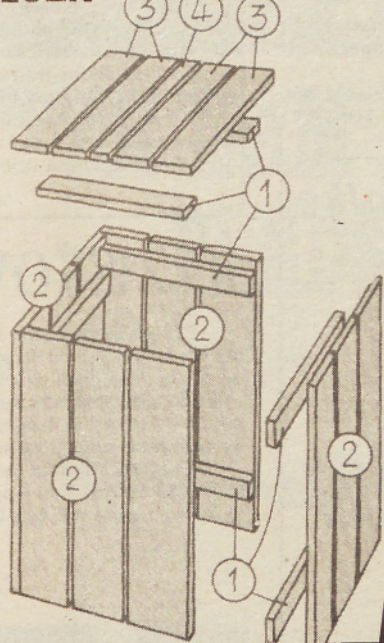
Iz drobno sesekljane mesa, namočenega in ožetega kruha (žemlje), sesekljanih zelišč, mleka, jajc in začimb zmešamo ne preveč trdo mesno testo. Z njim premažemo palačinke, jih zvijemo in zrežemo na približno 2 cm široke rezine. Proti ognju varen model dobro namastimo in vanj zložimo narezane palačinke. Premažemo jih z veliko žlico goste kisle smetane in v vnaprej ogreti peči zapečemo, da jed goste porjavi. Po želji serviramo k palačinkam še nastrgan sir ali sezonsko solato.

To jed lahko pripravimo v celoti vnaprej in jo pred obrokom samo zapečemo. Lahko pa si vnaprej pripravimo samo palačinke, ki jih do dokončne uporabe hranimo dobro pokrite v folijo, da ne otrdijo.

NAREDI SAM

Za majhen balkon

PRAVOKOTNI STOLČEK

Na prijetne tople dni bo treba še nekaj časa počakati, kljub temu pa je sedaj pravi čas, da razmislimo in se odločimo, kaj storiti, da bodo prosti trenutki na balkonu, terasi ali vrtu še lepši in prijetnejši. Iz lesa si lahko sami izdelate pravokotni stolček. Potrebujete pa: borovino, 10 kosov, dolgih po 250 mm, za nosilne letve, 12 kosov, dolgih po 480 mm, za opaz, 4 kose, dolge po 290 mm, za sedež, in kos, dolg 290 mm, za sedež.

ZA VAŠ AVTOMOBIL

Pomladno čiščenje

Zima sicer ni bila omembe vredna, ampak prve pomladanske nege svojemu avtomobilu le ni treba odročiti. Nekaj soli na cestah, običajna vlaga, kakšna zmrzal in poredkeje pranje so pustili sledove, ki jih boste z dosti vo-

de, s pravnimi krpami, z nežnim šamponom in z voljo do dela zlahka odpravili. Slika pa naj vas spomni na druge pritiskline, na primer na snežne verige, ki se bodo temeljito oprane in posušene poleti lažje upirale rji.

KO KUPUJEMO ZABOJČKE

Plastika: Zaboječki iz umetne snovi so lahki, praktični, ne potrebujejo posebne nege, žal pa so pogosto neprivlačnega videza.

Les: Zaboječki iz lesa se podajo k vsem rožam, vendar jih je treba skrbno negovati, da ostanejo lepi. Jeseni jih izpraznimo in zrihamo, spomladi pa na novo impregniramo.

Eternit: Ta material je težji od lesa, je pa neuničljiv. Zaboječki iz eternita so primerni za rastline, ki ostanejo vsajene vse leto.

Glina: Zaboječki iz žgane gline so zelo lepi, a tudi občutljivi. Težki so in se hitro razbijajo, ne prenesejo zmrzali, težko jih je čistiti.

Ko kupujemo zaboječke, torej dobro premislimo, s katerimi bomo okrasili naš dom.

SESTAVIL MARKO NAPAST	NAUK O ZENSKIH BOLEZNH	OSNOVNA MERA	ODBOJ SVETLOBE	NIZOZEMSKO MESTO OB PEKI MERK	INDIJSKI POLITIK (NARASIMMO)	ITALIJANSKA TISKOVNA DRUŽBA	NAJMLAJŠA HČI PREROKA MOHAMEDA
ZEMLEPISEK							
DRŽAVA V ZDA							
REDKEJSI IZRAZ ZA NOSILNOST							
DRUGO IME ZA ETILEN					ANTON INGOLIC		
PLANINSKA KAVKA					GOVORNIK	METER	
KISIK	CINGAR		ZIDARSKA ŽLICA	KONČNA TEKMA		PREBIVALCI STAROGR. LAKONJE	
TOPOVSKI PODSTAVEK							SPOJINA KENICNE PRAVINE S KISIKOM
VELETOK V JUŽNI AMERIKI					SMUCAR PETROVIČ		
INSTINKT. NAGON					ČAS BREZ VOJNE		
MUSLIMANSKI DUHOVNIK						NOVI SAD	JOHN OSBORNE
JULIJSKE ALPE							
KOVINSKI TLAKOMER							

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodoravno: jablana, agrom, Santana, trim, Al, rakar, g, EG, noma, bas, som, artist, R, Anina, sat, nos, kronist, otre, Ta.

SONČNI ZAHOD

Bil je lep nedeljski večer. Sonce je začelo toniti čez hribe. Kako hitro mineva čas! Bilo je rdeče kot žerjavica. Vsa ta rdeča barva se je razlila skoraj po celotnem nebu. Zarela je v vseh barvah, kot bi risar narisal najlepšo risbo. Ptiki so peli kakor gosli v gaju. Njihova pesem je pojenjala.

Sonce je zatnilo za gorami. Ljudje so začeli prižigati luči. Sončni zahod je nekaj najlepšega na svetu.

Zdenka Bauman, 6. raz.,
OŠ STOGOVCI

Moja sošolka

Moja sošolka
je kot kontrolka.
Vedno me nekaj sprašuje
in me obrožuje.

Kadar pa nesreča
se ji zgodi,
takrat pa le
k meni pribeži.

Lahko podrobno
vam jo opišem,
pa še na papir
vam jo narišem.

Ušesa njena vedno
so močno rdeča,
pod nosom pa ji
večkrat visi sveča.

Teh lastnosti ona
se ne znebi,
čeprav tudi
ukor dubi.

Jasmina Fekonja,
Katja Dunaj,
5. raz., OŠ Kapela

Pomlad širi svoja krila

Pričela se je pomlad. Zame je to najlepši letni čas. Takrat se začne vsa narava prebujati.

Zjutraj večkrat zgodaj vstanem in grem na sprehod. Takrat naravo prekriva tanka meglica, tanka kakor niti svile. Polagoma se prične zdigovati. Ptiki pojejo svojo prvo jutranjo pesem. Rože odpirajo svoje cvetove. Posije toplo sonce in nam pošlje svoje žarke z daljnega neba.

Drevje že cveti. Ptiki se vračajo iz južnih krajev in delajo gnezdeca. V njih bodo zvalili jajčeca in jih greti tako dolgo, da bodo mladiči prikukali na svet. Mladički so mehki kakor najmekkejši puh. Tudi veвериčke že skačejo po drevju in se pogovarjajo v svojem smešnem jeziku. Spomladanske cvetlice se razkazujejo v svojih najlepših barvah. Zvončkov in trobentic že zdavnaj več ni. Kmetje so obrezali drevje, pograbilo so suho travo in opravili druga prva spomladanska dela.

Pomlad je vsa polna življenja.

Irena Vračko, 6. raz.,
OŠ STOGOVCI

RAZISKOVANJE ŠTORKLJE

Pri raziskovalnem krožku smo šli opazovat štokrlje, ki gnezdit pri Cipotovih. Ugotovili smo, da ima štokrlja dolge rumeno-oranžne noge, glavo in trup sta pokrita s črnim in belim perjem, kljun pa je dolg in oster. Z njim pobira hrano in spleta gnezdo. Hrani se z žabami, žuželkami, črvi, kačami in drugimi živalmi. Samec in samica sta približno enake velikosti, mladiči pa so porasčeni s puhom in so bolj pisane barve.

Gnezdo se nahaja na A-drogu. Spleteno je iz različnih vej, ki so zelo prepletene, tako da mu veter in dež ne moreta škoditi. Premer gnezda je okrog 1 meter. V njej lahko gnezdi tudi vrabci.

Daniela, Katja, Beno, Boštjan,
Andrej, Gorazd in Nina,
Raziskovalni krožek na OŠ Krog

Pomladno posedanje, razmišljanje, prisluškovanje...

(Foto: F. Matko).

Naš razred se predstavi

Hodim v 7. a razred Osnovne šole 17. oktobra Beltinci. Smo povprečen razred. Svoje sošolke in sošolce »primam« 3 leta, nekatere še dlje. V našem razredu so učenci, ki so debeli, suhi, a nekateri tudi presuhi. Nekateri so veliki, nekateri pa spet majhni. Vendar nas to ne moti. Radi si pomagamo in se veselimo skupaj vsake dobre ocene. Ko smo prišli v peti razred, nas je bila polovica odličnjakov. Vendar imamo tudi učence, ki se ne učijo in bi le nagajali. V petem razredu se še nismo poznali, sedaj pa smo prijatelji. Tudi z razredničarko se dobro razumemo.

Da pa ne boste mislili, da smo super razred, vam moram povedati tudi slabe strani. Imamo učence, ki nagajajo, ko pa so vprašani, pa so vsi srečni, če jim kdo kaj prišepne. Prišepnavanje je naša druga slaba lastnost. Vendar vsakemu, ki je kdaj v zadregi, ugaja, če mu kdo kaj prišepne. Včasih se skregamo. Če nam kdo v razredu gre na živce, se vsi drugi združimo, njega pa pustimo na cedilu. Tudi z razredničarko se včasih skregamo. Nekateri tovariši nas nimajo posebno radi.

Naša matična učilnica je NEM-ŠČINA-SPODAJ, in ker se vsako uro selimo v drugo učilnico, imamo le pri oddelčni skupnosti čas, da jo nekoliko uredimo. Imamo »posebne« učence, ki skrbijo za rože. Letos sta to Mateja in Nataša. Naš predsednik oddelčne skupnosti je Rihard, ki je najboljši tečen učenec našega razreda. Vedno riže med deklice, če mu pa katera kaj reče, nas ohmede z besedami, ki niso niti za v koš. Drugače vedno držimo skupaj in se branimo pred pripombami, čeprav vemo, da so nekatere resnične.

Ko smo praznovali novo leto v šoli, smo vsi učenci pomagali okraševati razred. Nekateri so risali, drugi rezali in lepili. Le predstavljajte si ves razred, ki je zbran v učilnici, polni papirja, krede in lepila! Ko smo dokončali, smo se raztepli po Beltinci. Mnogi so šli domov, nekateri pa tudi na potep, saj smo imeli naslednji dan prost.

V našem razredu se dobro razumemo in upam, da se homo tako razumeli še v 8. razredu; upam tudi, da se bomo po končani osemletki še kdaj videli.

SABINA SREŠ, 7. a,
OŠ 17. OKTOBER, BELTINCI

Zbirali smo odpadni papir

Vsako leto poteka akcija zbiranja starega papirja. Letošnja akcija je bila za naš razred še posebej pomembna, to pa zato, ker nam bo ta denar pomagal pri plačilu šole v naravi. Pri akciji smo sodelovali vsi učenci našega razreda. Veseli smo, ker so nam pri tem

pomagali tudi starši. Tako smo skupaj uspeli nabrati 2014 kg papirja in zasedli prvo mesto.

Zaradi tega smo še prav posebej veseli, saj vemo, da smo s tem rešili mnogo dreves.

Damir Podlessek, 4. a,
OŠ E. Kardelj, M. Sobol

IZ BUČKOVEC

V začetku aprila so nas obiskali učenci glasbene šole Slavica OSTERC iz Ljutomer.

Predstavili so se solisti, ki so igrali na harmoniko, klavir, violino, klarinet, kitaro in trobento. Učenci naše šole so jih nagradili z aplauzom, saj je takšen koncert pri nas redkost. Nimamo klavirja, zato ga morali pripeljati kar s seboj.

Posebej všeč nam je bil nastop mladinskega pihalnega orkestra. Sedaj si še bolj želimo, da bi dobili oddelek glasbene šole, saj je naš kraj oddaljen od mesta.

Med nami je namreč tudi veliko glasbenih in pevskih talentov. Novinarski tim OŠ BUČKOVCI

VSE SE Z LJUBEZNIJO RODI
IN VSE Z LJUBEZNIJO ŽIVI.
LJUBEZEN MORA VSAK ČUTITI,
LJUBEZENI IZ SRCA NE SMEŠ SPODITI.
LJUBEZEN MORA VSAK IMETI,
SAJ BREZ LJUBEZNI JE TEŽKO ŽIVETI.
ČE LJUBEZNI NE BI BILO,
NAM LJUBO SONCE NE BI SVETILO.
ROŽICE NE BI CVETELE
IN NAM VSEM LEPO DEHTELE.
IN ZAPOMNIMO SI VSI,
DA LJUBEZEN NAJ ŽIVI!

URŠKA RAŠČAN, 3. a,
OŠ LENDAVA

PRLEK MED GORENJC

Ko sem šel na operacijo v Ljubljano, me je bilo malo strah. No, kogar ne bom poznal, pogrešal bom domače, sošolce in učitelje, rojile misli po glavi. Ob prihodu v bolnišnico so me vsi samo opazovali. Po tednu dni sem se poznal že z vsemi pacienti na oddelku. Doma so bili iz Ljubljane, Celja, Velenja, Koroške, Lesc... Med nami so nastajali problemi, saj se nismo med seboj razumeli. Vsak od nas je govoril drugačen jezik, pa čeprav smo bili vsi Slovenci. Sreča je bila, da je bil med nami še en Prlek in sva se klatila prleško. Drugi so naju samo gledali in zmajevali z glavami. Morala sva jim razložiti, kaj je to pleterka, pecikl, kuj... in podobno, ti, kje sploh živimo Prleki.

ZMAGO HOLC, 6. a,
OŠ BUČKOVCI

»Kje pa! Hitler si nas ne bo upal napasti. Evo! S tem lističem pojdi v skladišče, kjer ti bodo dali uniformo! Vojašnica je na žalost prenatrpana z rezervisti. Če želiš, lahko prenočuješ v mestu.«

»Na državne stroške?«

»Na svoje lastne. Če se ti zdi škoda denarja, boš pač prenočeval v konjušnici na slami.«

»Ali bom spal pri konjih?«

»Med konji in osli na dveh nogah.« Miletič šele zdaj opazi njegov velik kljukast nos in ga vpraša, če je Jud.

»Bil sem. Zdaj sem krščen.«

»Tvoje krščanstvo ti ne bo prav nič koristilo, če pride Hitler.«

»Gospodine naredniče, pokorno javljam, pravkar ste omenili, da si nas Hitler ne bo upal napasti.«

»Na tudi ne bi svetoval. Glavno je, da nisi Hrvat,« reče in ga odslavi.

V skladišču mu dajo uniformo. Suknjič mu je za prvo silo prav. Čevlji z njegovo številko le z muko najdejo. Največ preglavic ima s hlačami, ki so mu tako tesne, da niti ne more zapeti vseh gumbov. Ko se skloni, mu na zadnjici počijo šivi.

Valentin je bil starejši od dveh sinov Samuela in Sare Glattsteinovih. Pri rojstvu mu je babica prerokovala, da bo imel kot slavček prijeten glas in da bo nesrečno končal. Na babičino prerokovanje starša nista nič dala in ga kmalu pozabila.

Stari Glattstein je bil mesar in klobasičar in z mesnimi izdelki ni manjkal na nobenem sejmu, v Murinu pa je imel na Glavnem trgu stalno stojnico, kjer je Sara iz dneva v dan in iz leta v leto prodajala klobase, ob semanijskih dnevih pa tudi svinjsko pečenko, ki je pravo verma Juda nista poskusila nikdar v življenju. Svobodomiselnja in napredna judovska mladina na staro vero ni mnogo dala, med stari pa jih je bilo še vedno veliko, ki so kupovali meso samo pri Glattsteinu, ker so vedeli, da ne seka svinjine na isti mizi kot govedine in da uporablja za svinjino tudi posebna korita, nože in celo brusilni kamen za ostrenje nožev. Ko pa je prevzel mesarijo sin Valentin, je novi duh izrinil starega tudi v Glattsteinovi mesnici.

Valentin je postal mesar proti volji staršev, ki sta želela, da bi se njuna sinova izšolala. Maksi je zares postal bančni ravnatelj, Valentinu pa ni bilo usojeno, da bi trgal hlače v višjih šolah. Mati, ki so jo mučili išias in druge bolezni, je želela, da bi Valentin postal zdravnik. Oče, ki se je prepiral in tožaril z vsemi mogočimi ljudmi, ga je hotel izšolati za odvjetnika. »Odvetniški poklic je najdonosnejši poklic na svetu, kajti norcev je vedno dovolj, ki se tožijo. Samo lagati moraš znati prepričljivo, pa ti prileti denar sam od sebe. Obenem v takšne nos v politiko in mimogrede postaneš narodni poslanec ali celo minister.« je pravil svojemu starejšemu sinu, ki ga je poslušal samo z enim ušesom in od dolgega časa strigel z uhlji kot osel.

Kadar so ljudje vprašali starega Glattsteina, kaj bosta njegova sinova, ko odrasteta, je odvrnil, da sposobnim ljudem tudi ministrski stolčki niso nedosegljivi. Ljudje, ki se ob vsaki priložnosti prav radi norčujejo iz drugih, so potem zasmehovali tudi Samuela na račun njegovih sinov — bodočih ministrov. Valentin pa ni postal ne zdravnik in ne pravnik, še manj pa minister, temveč popolnoma navaden mesar in klobasičar.

Fant se niti po značaju niti po zunanosti ni vrgel po svojem očetu. Zaradi velikega orlovskega nosu je spominjal na starega očeta. S tem nosom se je proslavil že v gimnaziji, ko je sedel poleg Petra Strda, živahnega kmečkega fanta, ki je imel prav tako velik in zakrivljen nos kot on. Bilo je, kot da bi v klopi sedela dva nosoroga. Oba nosova pa sta si bila podobna samo po zunanosti, v bistvu sta si bila različna kot noč in dan. Kadar je Petru preliha nevarnost, da bo vprašan, se je s pestjo udaril po nosu, iz katerega se je takoj pocedila kri, nakar je s profesorjevim dovoljenjem smel zapustiti razred. Valentin pa se je lahko še tako mlatil po nosu, iz njega ni iztisnil niti kapljice krvi. Medtem ko je njegov sosed prevedril nevihto na varnem stránišču, je Valentin marljivo zbiral slabe ocene, imel od bolečin solzne oči in od udarcev zatečen nos.

Stari Glattstein je gladil sinovo pot po svojih močeh. Marsikatera profesorjeva žena je bila prieto presenečena, ko ji je prinesel

na dom prekajeno šunko ali venec kranjskih klobas, ki jih je »narodni« gospod profesor. Ko ga je gospa profesorjeva vprašala, koliko je za meso dolžna, ji je odvrnil, da bo z gospodom profesorjem že on obračunal. Nekaj časa je res šlo, na kraju pa Valentin tudi z očetovimi kračami in klobasami ni zmogel strmine. Staremu Glattsteinu ni preostalo kaj drugega, kot da se je odrekel visoko letočim načrtom, ki jih njegov sin itak ni imel. Razočaran je vzel v sedmem razredu Valentina iz gimnazije, ga za leto dni poslal v Gradec, da se nauči nemško in spozna tujino, potem ga pa vpregel v svojo mesarijo, da se izuči njegove in obrti starega očeta.

Proti očetovemu pričakovanju Valentin ni postal samo odličen mesar, znan po okusnih in kot zrela jabolka sočnih kranjskih klobasah, temveč tudi odličen trgovec, saj je že po enem letu poleg mesarije odprl Specerijo in kako leto pozneje jel tržiti tudi s suknom. Trgovina je cvetela, bogastvo se je množilo, zanimanje za mladega Glattsteina pri dekletih, godnih za možitev pa naraščalo.

2

Valentin je bogato izbiro pri dekletih izkoristil in marsikateremu nadobudnemu dekletu zmešal glavo in ranil srce. Ko je jel resno misliti na ženitev, se je zanimal predvsem za takšne neveste, ki bi imele poleg telesne lepote tudi kaj pod palcem. Prikupno in kot čebela marljivo Judino Eržiko, hčerko skromnega krojača Rabinoviča, je pustil na cedilu, ker je bila siromašna kot cerkevna miš. Schönhornova Judit je bila sicer petična, vendar preveč gosposka in potrpatna in povrh ni marala prijeti za nobeno delo. Izjemoma pa ljubezenskega razmerja ni razdrl Valentin, ki se je bogatega dekleta kljub njenim napakam držal kot klop temveč Judit, ki se je na pustnem plesu murinskih mesarjev in klobasičarjev zagledala v postavnega poročnika Romanica. Mlada Glattsteinka je postala šele Brežanova Klara iz Polane, ki ni bila nobena lepota, a je prinesla v zakon dve delavni roki in bogato balo z lepim kupčkom ameriških dolarjev.

S Klaro se je seznanil prek ženitvenega oglasa v Murinskem glasniku: »Dvaindvajsetletna, marljiva Amerikanka, neomadeževane preteklosti z lepimi denarnimi prihranki in z bogato balo želi primorenega zakonskega moža. Pod varčna.«

Oglas ga je pripril z bodel v oči. Napisal je dekletu pismo in jo zaprosil za sestanek. Počakal jo bo v nedeljo točno popoldan pred Staro kavarno. Spoznala ga bo po šest čevljev visoki postavi in po širokokrajnem sivem klobuku.

Klari ni bila samo miščasta, krepkih bokov in velikih prsi, kar je Valentina vedno mikalo, ampak je imela tudi glas bučen kot cerkvene orgle. Njen obraz sicer ni bil posebno privlačen in tudi oblečena je bila nekam zanemarjeno. Zlatorumena obleka je bila resda iz čiste kitajske svile, a že zdavnaj ni ustrezala časovnemu okusu. Še bolj se je čutil njenemu nenavadnemu klobuku, okrašenemu z

umetnim cvetjem. Prvi hip je mislil, da ima Amerikanka na glavi cvetični lonček ali vazo z cveticami. »Z dobro voljo se bo to že uredilo,« je mislil, zatisnil oči in se raje posvetil dvema zlatima prstanoma z diamanti, težki zlati ogrlici in zlati uri, ki so se bleščali na Klarih prstih, vratu in zapestju.

Povabil je deklo v kavarno in naročil kavo, zanjo veliko belo s pivcem, zase majhno črno s pelinkovcem in viržinko. Bil je odličen družabnik, kratkočasen in poln dovtipov. Klara se je tako glasno smejala, da so cingljali kozarci na policah in pri tem pokazala vrsto bleščočih se zlatih zob in kron. Ker je bilo vreme lepo, dan sončen in topel, sta odšla v mestni park na sprehod in sedla na klop, skrito med gostim grmovjem pod dišečimi akacijami, na katerih so brenčali čmrliji in se pasle čebele.

Med zanimivim pogovorom jima je čas hitro minil. Ko sta se tega dne razšla, sta čutila, da sta ustvarjena drug za drugega. Odločilna beseda je padla šele na tretjem sestanku, ko mu je Klara polna zaurpanja pokazala svojo bančno knjižico. Videč bajno vsoto ameriških dolarjev, jo je Valentin ves omamljen prijel za roki, jo pogledal globoko v njene sinje oči, vzkliknil »Klari, zlata si!« in jo zasnubil. Ko je privolila, jo je objel in poljubil. Šest tednov pozneje jo je kljub razočaranim staršem in jeznemu bratu, ki so se upirali poroki z luteranko z vsemi štirimi in želeli, da bi poročil deklo njihove vere, pod roko odpeljal izred oltarja.

Prej kot leto dni po poroki je Klara povila hčerko, ki sta jo starša krstila za Šarlot. Deklica ni bila samo telesno, ampak po nekaj mesecih, čim se je jela razvijati njena osebnost — tudi po značaju kot mati. Bila je samoljubna, zahtevna in glasna. Zaradi tega, še bolj pa zaradi vere, s Klaro sta se zmenila, da bodo fantje njegove, dekleta pa njene vere, si je želel sina. Velika želja se mu je izpolnila šele šest let pozneje, ko se je rodil Igor. Ta dan in dan, ko je sedem let za Igorjem prijokal na svet Kurti z velikim očetovim nosom, sta bila najsrečnejša dneva v njegovem življenju.

Ker se v Glattsteinovem zakonskem življenju vsa leta ni nič posebnega zgodilo, je čas minil, kot bi trenil. Če ne bi izbruhnila vojne, bi njegovo življenje tudi naprej teklo po starem tiru. Otroci bi odrasli, se izšolali, se poročili in imeli otroke, eden od sinov bi prevzel trgovino in mesarijo, on in Klara bi ostale in v miru odšli iz življenja. Mobilizacija in vojna, ki je kmalu sledila, pa je vse postavila na glavo. Najbolj je prizadela njega, ki sta mu družina in trgovina pomenili vse na svetu. Bilo je prvič, da je v zakonskem življenju moral za dalj časa od žene in otrok, predvsem od sinov, ki sta bila njegov ponos. Povrh ga je mučila negotova prihodnost, kajti ljudje so kar naprej napovedovali vojno. Zato je le s težkim srcem odinil z doma. Klara mu je sicer obljubila, da ga bo z otroki obiskala ob vsaki priložnosti. Maribor navsezadnje ni bil daleč. Obiskala ga potem ni ob vsaki priložnosti. Zadeva z vojnim referentom je prav tako padla v vodo.

»Potovanje ni zastoj in današnji človek tudi služinčadi ne more zaupati. V moji odsotnosti lahko temu ali onemu zrastejo dolgi prsti in dekla bo imela svoj direndaj s pomočnikom,« je pisala in ostala doma.

Hudo mu je bilo pri vojakih samo prve dni, dokler se ni privadil. Sicer se mu v kuhinji, kjer so ga zaposlili, ni bilo treba pritoževati. Pri delu se ni pretegnil, ponavadi je sekal meso. Z orožjem se kuharji niso ukvarjali in hrana je bila izdatna. Vojaška suknja ga je tem manj tiščala, ker je bila polovica častnikov in podčastnikov rezervistov, ki so bili z mislimi prav tako kot on doma pri svojih in pri svojem poklicu. Zato je bila disciplina v vojašnici precej zrahljana. Mnogi vojniki rezervisti so podkupili svoje predstojnike in večer zvečer odhajali v mesto. Posedali so po gostlinah in kavarnah ali se kako drugače zabavali ter se vračali v vojašnico v poznih nočnih urah, glasni in veseli. Tudi on bi se rad zabaval, da pa bi najprej moral podkupiti predstojnike in potem metati denar za nočno življenje. Se mu je le zdelo preveč potrpatno. Zato se je, čeprav nerad, začel zval v vojašnici in preganjal dolgčas s kvartoprijemem. Neke dne pa mu je le spodletelo, da si je v mestu zapil pamet.

(nadaljevanje prihodnjiki)